

ELŐTERJESZTÉS

Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testülete
2025. június 26-i rendes ülésére

Tárgy: Előterjesztés Szigetvár Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának 2025. évi felülvizsgálatáról

Melléletek: 1. Helyi Esélyegyenlőségi Program

Előterjesztő:	Dr. Vass Péter polgármester	
Az előterjesztést készítette:	Dr. Weszner Veronika jegyző	
Előadó:	Dr. Vass Péter polgármester	
Tárgyalja:	Településrészi önkormányzatok	2025.06.24. 15:30
	Települési Nemzetiségi Önkormányzatok	
	Gazdasági, Pénzügyi, Városfejlesztési és Turisztikai Bizottság	2025.06.24. 13:45
	Jogi és Ügyrendi Bizottság	2025.06.24. 14:30
	Kulturális, Ifjúsági, Civil, Sport, Oktatási és Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága	2025.06.25. 14:30
	Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság	2025.06.25. 15:00
Véleményezésre megkapta:	Dr. Vass Péter polgármester	
	Varga Zoltán alpolgármester	
	Dr. Weszner Veronika jegyző	
	Hábián Bálint aljegyző	
Rendelet/határozat elfogadása:	Egyszerű többség	
Törvényességi véleményezésre bemutatva:	Dr. Serbakov Márton Tibor	
Törvényességi észrevétel:	Dr. Weszner Veronika jegyző	Nincs/az alábbi:
Előzmény/korábbi döntés:	-	
Terjedelem:	155 oldal	

ELŐTERJESZTÉS

Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testülete
2025. június 26-i rendes ülésére

Tárgy: Előterjesztés Szigetvár Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának 2025. évi felülvizsgálatáról

Előterjesztő: Dr. Vass Péter polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testülete a város Helyi Esélyegyenlőségi Programját (a továbbiakban: HEP) 2023. július 27. napján fogadta el. A HEP öt éves időszakra szól, azaz 2028-ig hatályos.

Az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint dolgoztuk át. Az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése értelmében „A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

Az áttekintés részeként a Képviselő-testület, a közreműködők, valamint a Polgármesteri Hivatal osztályvezetői részére megküldésre került a HEP, áttekintés, felülvizsgálat, illetve javaslat kérése céljából.

Az áttekintést követően, a felülvizsgálat eredményeképpen vélemény, jelzés a Szigetvári Család és Gyermejkölési Központ és Szolgálat részéről érkezett, mely alapján javaslom, hogy az alábbi pontosításokkal fogadjuk el a HEP-et, valamint annak megfelelően módosítsuk az Intézkedési Tervet.

A HEP számos pontjában kiegészítésre, aktualizálásra került. A módosítás során a legfőbb változás, hogy a táblázatok adatai aktualizálásra kerültek.

Az intézkedések esetében az alábbi módosítások lépnének hatályba:

A 2023-ban elfogadott HEP „Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében (HEP IT)” kiegészítésre került a táblázat „az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások” rovata három pontban (0/5., III/2., V/2.), „az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)” rovata egy pontban (II/2.).

A HEP-ben szereplő intézkedések között lejárt határidejű nincs, így azokat jelen esetben értékelnünk nem kell.

Kérem a T. Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni, és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen!

Határozati javaslat:

Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta az „Előterjesztés Szigetvár Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának 2025. évi felülvizsgálatáról” tárgyú napirendi pontot és az alábbi határozatot hozta:

1. Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testülete az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum alapján Szigetvár Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját átdolgozta és felülvizsgálta.
2. A Képviselő-testület Szigetvár Város Önkormányzat - módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt - Helyi Esélyegyenlőségi Programját elfogadja, továbbá az Intézkedési Tervet az előterjesztéshez csatolt tervezet szerint módosítja.

Felelős: Dr. Vass Péter polgármester
Közreműködő: dr. Weszner Veronika jegyző
Határidő: 2025. június 26.

Szigetvár, 2025. június 16.

Dr. Vass Péter
polgármester

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Szigetvár Város Önkormányzat

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	54
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	78
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	89
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	98
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	105
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	107
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	112
1. A HEP IT részletei	113
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	113
Jövőképünk	119
Az intézkedési területek részletes kifejtése (<i>kitöltése javasolt, opcionális</i>)	120
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	140
3. Megvalósítás	148
3.1 A megvalósítás előkészítése	148
3.2 A megvalósítás folyamata	148
3.3 Monitoring és visszacsatolás	151
3.4 Nyilvánosság	151
3.5 Kötelezettségek és felelősség	151
3.6 Érvényesülés, módosítás	152
4. Elfogadás módja és dátuma	153

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Szigetvár Város Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Szigetvár a magyar-török küzdelem dicsőséges színhelyeként vonult a köztudatba, a vár 1566-os ostromára, Zrínyi Miklós várkapitány és katonáinak történetére méltán büszkék a helyi lakosok.

Szigetvár a Dél- Dunántúlon, Baranya megyében, Pécsről 33 kilométerre nyugatra, a Zselic-dombság déli és a Drávasík találkozásánál, az Almás- patak mentén fekszik. Közigazgatási területének legnagyobb része a Dráva- síkhoz tartozik. Szigetvár a Dél-Dunántúl nagy történelmi múltra visszatekintő, egyéni karakterű városa. A történelem viszontagságai hátravetették a fejlődésben, de 1966-ban újra városi címet kapott, és mint járási székhely működött. Jelenleg a Szigetvári járás központja, a járás 45 települése közül az egyetlen város. A főbb járási igazgatási funkciók közé tartozik a foglalkoztatási osztály, a gyámhivatal, a kormányablak, a gyermekjóléti és családsegítő központ, a tűzoltóság és a rendőrség. Egyenlő távolságra fekszik a régió két nagyvárosától, Kaposvártól és Pécsről. A település térségében gyorsforgalmi út jelenleg nem található, a Pécsről induló M60-as autópálya kb. 40 kilométerre fekszik a város határától.

A város vonzereje az adottságokat számba véve, a történelmi atmoszféra, az egyedi hagyományok, az egészséges környezet, a térségi központi szerep, az élhető lépték és a helyben még mindig elérhető nagyszámú szolgáltatás, valamint a Szigetvári Vár nyújtotta látványosság mellett a Szigetvári Gyógyfürdőben rejlik. A Gyógyfürdő termálvizével nemcsak a pihenni, hanem a gyógyulni vágyóknak is örömet nyújt.

Szigetvár összterülete 3952 ha 7850 m², ebből zártkert 256 ha 2918 m², a külterület 3128 ha 9488 m², valamint a belterület 566 ha 6138 m². A város sajátos településszerkezetének köszönhetően, a külterületi városrészrel együtt öt, nagyjából hasonló lélekszámú, jól elkülöníthető körzetre osztható. Ebbe az adatba a Szőlőhegy-Zsibót-Becefa részönkormányzat területén élő lakosok is bele értendők, hiszen ez a városrész is Szigetvár közigazgatási területéhez tartozik, bár a városmagtól, a mintegy 3-5 kilométer távolságra, zömében zártkerti besorolású területen, tavak, erdők és szántók között fekszik, a Szigetvár belterülettel közel megegyező kiterjedéssel. A Városban több nagyáruház, lakótelep, piac található. A településen sok a vállalkozás, magán szálláshely és két nagyobb hotel is található. A Város közművesítettsége kiépített, elérhető az alapvető közszolgáltatások, a közoktatási kínálat a felsőoktatás kivételével elérhető.

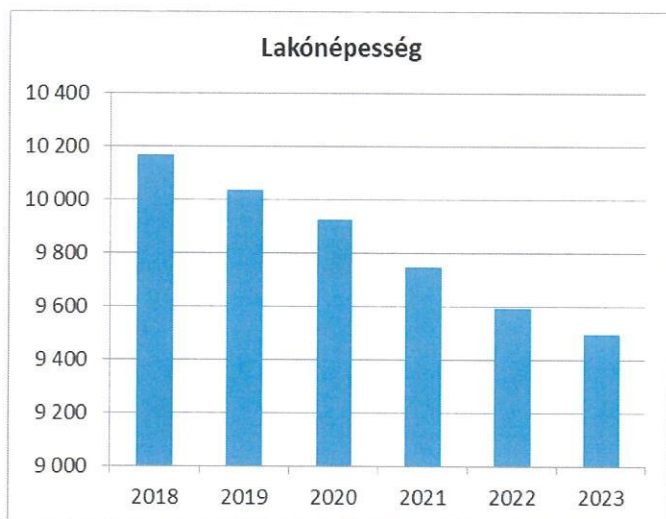
A település teljes közigazgatási, egészségügyi, oktatási és sport intézményi ellátottsággal rendelkezik. Jelenleg Szigetváron a munkanélküliség és az egyre súlyosbodó mélyszegénység jelentik a legfőbb problémát. Ezek következményeként az elöregedés és a természetes fogyás mellett felerősödtek a szegregációs folyamatok. Magas a roma nemzetiségű családok aránya, sok a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermek a köznevelési-oktatási intézményekben. Nehéz helyzetben vannak a kisgyermeket nevelő családok és az idősek, akiknek az önfenntartás és a napi megélhetés is mindennapi anyagi nehézséget okoz.

Demográfiai jellemzők

Az ország demográfiai változása, vagyis a lakosságszám csökkenése Szigetvárra is jellemző. A vizsgált időszakban, a város népessége 10 170 főről 9 496 főre csökkent.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	10 170	bázis év
2019	10 035	98,67%
2020	9 926	98,91%
2021	9 748	98,21%
2022	9 594	98,42%
2023	9 496	98,98%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

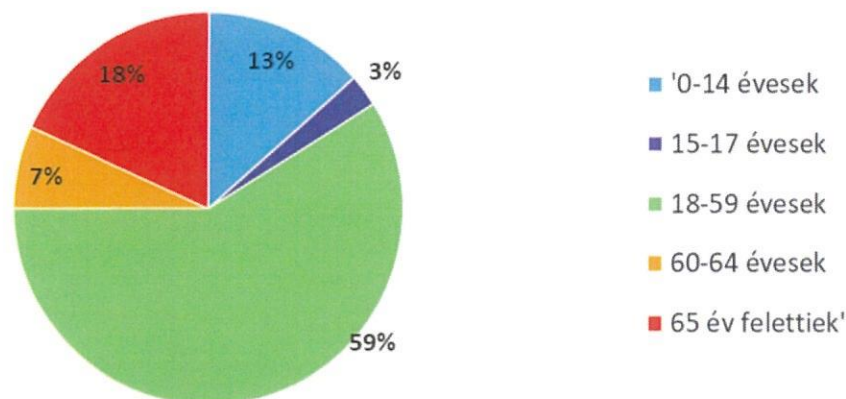
A 2021-es adatok vizsgálata során megállapítást nyert, hogy az állandó népességben – a 0-14 éves és a 15-17 éves korcsoportot leszámítva - a nők nagyobb számban vannak jelen.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)

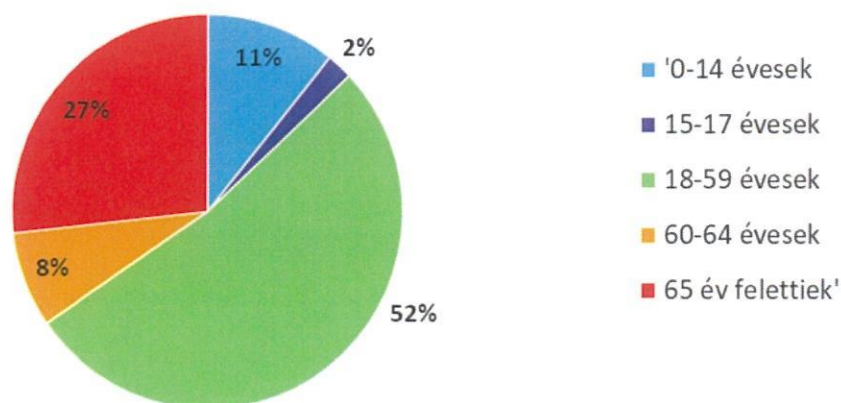
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4 776	5 261	10037	47,58%	52,42%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			218	2,17%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	638	563	1201	6,36%	5,61%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	127	115	242	1,27%	1,15%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	2 815	2 762	5577	28,05%	27,52%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	325	412	737	3,24%	4,10%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	871	1 409	2280	8,68%	14,04%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

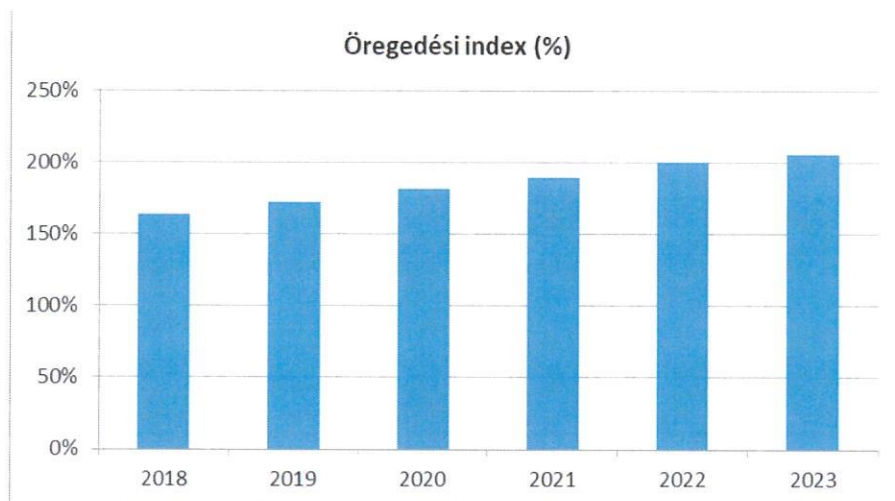
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Az öregedési index-szel foglalkozó 3. számú táblázat adatait összegző diagram alapján elmondható, hogy a 2018-as évtől kezdődően az öregedési index folyamatos növekedést mutat az idős népesség számarányának növekedése és a fiatalok arányának csökkenése következtében. Városunkban 100 gyermekkorúra 206 fő időskorú jutott, mely a 2023-as évben 206%-os öregedési indexet jelentett. A legdinamikusabban növekvő korcsoport a 60 éven felüliek csoportja.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	2 106	1 285	163,89%
2019	2 181	1 267	172,14%
2020	2 249	1 240	181,37%
2021	2 280	1 201	189,84%
2022	2 335	1 167	200,09%
2023	2 348	1 140	205,96%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

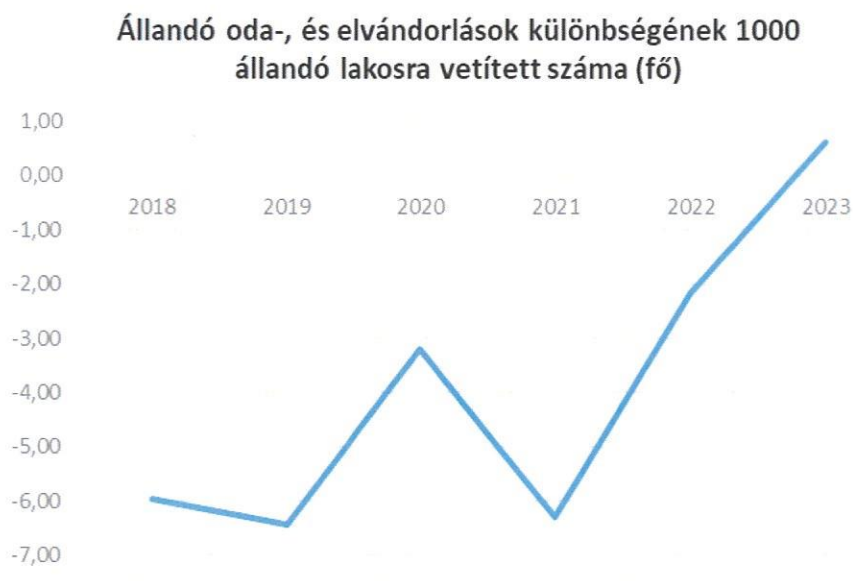

A lakosságszám változását két tényező befolyásolja, egyrészt a természetes szaporodás vagy fogyás, másrészt pedig a vándorlási egyenleg.

A vándorlási egyenleg a településre beköltözők és a kiköltözők különbségét jelenti. Szigetváron 2018 és 2023 közötti időszakban nőtt az elvándorlások száma az odavándorláshoz képest.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	-5,96
2019	-6,43
2020	-3,21
2021	-6,30
2022	-2,17
2023	0,63

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás/fogyás az élve születések és a halálozások számának különbségét mutatja. Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma alapján megállapítható, hogy Szigetváron a 2018 és 2023 közötti időszakban a természetes szaporodást negatív tendencia jellemzi, azaz magasabb a halálozások száma, mint az élve születések száma.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-4,98
2019	-8,31
2020	-8,42
2021	-10,88
2022	-10,13
2023	-10,79

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Megállapítható, hogy Szigetváron évről-évre csökken a lakosság létszáma. A csökkenés oka mind a természetes fogyás, mind a negatív vándorlási egyenleg. A táblázat szemléletesen mutatja, hogy a természetes szaporodás negatív tendenciáját az élve születések számának folyamatos csökkenése és a halálozások számának növekedése együttesen okozza, látható, hogy 2018-2023 között az élve születések száma kevesebb, mint a halálozások száma. Város korszerkezetére az öregedés jellemző, amely a fiatal lakosság arányának csökkenésével, valamint az idős népesség számának növekedésével magyarázható. Általánosan elmondható, hogy jellemző az idősödés elnőiesedése, jóval több az idős nő, mint az idős férfi. Városunk népessége fogy, korösszetételében idősödik.

Értékeink, küldetésünk

Szigetvár Városa küldetésének érzi az esetleges esélyegyenlőtlenségek felszámolását, illetve minden veszélyeztetett célcsoport részére az esélyegyenlőség biztosítását.

Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2023-as évben ismételten egy átfogó Esélyegyenlőségi Tervet fogad el, ami magában foglalja a kiemelt célokat, megvalósítandó feladatokat.

Különböző kulturális, társadalmi rendezvényekkel, programokkal próbáljuk tartalmassá tenni a lakosok mindennapjait. Kiemelt, mindannyiunk közös érdeke a - minél több - munkahelyet biztosító programokban való részvétel. Az esélyegyenlőséget szem előtt tartó település egyik fő ismérve a munkahelyet teremtő vállalkozások megléte, ezáltal a mélyszegénységben élők életkörülményeinek javítása, a fiatalok elvándorlásának megállítása.

Mindemellett fontos feladatunk az idősek, a fogyatékkal élő személyek esélyeinek javítása, a kirekesztett periférián élők integrálása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Szigetvár település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tett közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

A társadalom peremén élő roma lakosság társadalmi-gazdasági befogadására irányuló, a romák egyenlőségét és társadalmi részvételét elősegítő intézkedéseket fogalmaz meg. Minden roma számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy teljes mértékben kibontakoztassa képességeit, és részt vegyen a politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális életben. Célja a romák egyenlőségének,

valamint társadalmi befogadásának és részvételének elérése. Hangsúlyt fektet azokra az egyes szakterületeken hozandó célzott intézkedésekre is, amelyek elősegítik, hogy a romák ugyanúgy igénybe tudják venni az alapvető szolgáltatásokat és élni tudjanak jogaikkal, mint a többségi társadalom tagjai.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

A 88/2009. (X. 29.) OGY határozattal elfogadott Nemzeti Ifjúsági Stratégia (NIS) jövőkép, amely felvázolja az ifjúsági korosztályok fejlődésének optimális irányait. Célja, hogy hosszú távon irányt szabjon az ifjúság életfeltételeinek javításához, segítséget nyújtson a szféra valamennyi szereplőjének az ifjúsággal kapcsolatos intézkedések tervezéséhez, szervezéséhez és végrehajtásához. A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009- 2024. időszakra vonatkozóan.

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyermekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Az akcióterv célkitűzései:

1. A családi élet és a munkavállalás összehangolása,
2. A nők részvételének segítése azokon a területeken, ahol jelenleg még alacsony, úgymint a politikai döntéshozatalban, tudomány terén, kutatói, oktatói munkában,
3. A nők és a férfiak egyenlő mértékű egészségi, szociális gazdasági védelmének megeremtése.

2023-2024 évi Intézkedési Terv végrehajtása érdekében nők és a férfiak társadalmi egyenlőségének megvalósítása céljából a következő intézkedések kerülnek megvalósításra:

- nők társadalmi és családi szerepével kapcsolatos oktatási program kidolgozása és lebonyolítása tanulók részére, családi életre és kapcsolati kultúrára nevelés a köznevelési intézményekben;
- nők vállalkozóvá válásának támogatása szakmai programokkal, sikeres vállalkozó nők példájának bemutatásával;
- nőpolitikai, női szempontokat figyelembe vevő szakértelem fejlesztése szakértők képzésével, valamint a szaktudás elterjesztésével a közigazgatásban;
- Családbarát Hely tanúsító védjegy program megvalósítása, a védjegyhez kapcsolódó képzések, tréningek, tanácsadás és díjátadók szervezése az arra jelentkező vállalatok, vállalkozások számára;
- nők vezetővé válásának elősegítése a gazdasági, vállalati szektorban, a női vezető szerepek – „Az év női menedzsere” díj és az „Egyensúlyban” szemléletformáló sorozat – elismertségének növelése a különböző szektorokban;

- lányok és nők matematikai, természettudományos, műszaki, informatikai (MTMI) pályák felé való irányultságának támogatása, pályaaorientációs komplex programok, képzésekben lemorzsolódást megakadályozó programok megvalósítása;
- Családbarát Szülészeti osztályok és Családbarát Kórházak számára pályázatok további meghirdetése, kibővítése;
- hátrányos helyzetű, elsősorban roma nők egészségtudatosságát növelő, a népegészségügyi szűréseken való részvételt ösztönző programok kidolgozása, valamint a munkaerőpiacon és a családon belüli szerepüket támogató programok működtetése;
- hátrányos helyzetű, elsősorban roma lányok, nők iskolai lemorzsolódásának megelőzését és korai iskolaelhagyásának csökkentését célzó programok működtetése. (<https://www.bkmkik.hu/>)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2034)

Az Országgyűlés 2009-ben a 81/2009. (X.2.) OGY határozatában fogadta el az Idősügyi Nemzeti Stratégiát. A Stratégia célkitűzéseinek megvalósulását két ütemtervre bontották. Az első rész 2010-2022-ig, a másik 2023-2034-ig tervezhető. Az egyik legfontosabb cél az idősokorúak diszkriminációjának megszüntetése és az esélyegyenlőség megteremtése, az idős korosztály igényeinek figyelembevétele az élet valamennyi területén, valamint olyan gazdasági és társadalmi környezet kialakítása, amelyben az idősödő és az idős emberek meg tudják őrizni aktivitásukat, társadalmi részvételüket és olyan szemlélet kialakítása, amellyel biztosítható és növelhető az idősokor erkölcsi elismerése, valamint az idős korosztály iránti szolidaritás.

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Az Országgyűlés a 15/2015. (IV.7.) számú határozatában fogadta el a Programot a fogyatékos személyek élethelyzetének javítása, illetve esélyegyenlőségének megteremtése érdekében. A fogyatékosággal élők az élet számos területén még ma is hátrányos megkülönböztetésben részesülnek, ezért kiemelten fontos a különböző területeken az esélyegyenlőség megteremtése.

Baranya vármegyei területfejlesztési program

A vármegyei területfejlesztési program középtávon értelmezett programdokumentum, mely 7-10 éves időtávban fogalmazza meg a vármegye terület- és vidékfejlesztéshez kapcsolódó vállalásait, határozza meg a koncepcióban megfogalmazott célok megvalósulását elősegítő intézkedéseket. Ilyen átfogó célok: Magas hozzáadott értéket teremtő foglalkoztatást biztosító gazdaság kialakítása, fenntartható, egészséges és megújuló társadalom, - környezet- és energiatudatos vármegye. Főbb stratégiai célok: Helyi gazdaságok fejlesztése, körforgásos gazdaság kialakítása, tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése, a jelenlegi és jövőbeni piaci igényekhez illeszkedő emberi erőforrás fejlesztés, társadalmi felzárkózás elősegítése, stratégiai erőforrások fenntartható használata, elérhetőség és mobilitás javítása, nemzetközi növekedési centrummá válás. Baranya megyében az egyes térségek eltérő fejlettségi szintje, ill. területi sajátosságai okán is fontos területi célokat is megfogalmazni. Hátrányos helyzetű, fejletlen gazdaságú térségek komplex fejlesztése Baranya vármegye nyugati, északnyugati és délnyugati felén (Sellyei Járás, Szigetvári Járás, Hegyháti Járás, Szentlőrinci Járás nyugati része).

Rendkívül fontos a fogyatékossgal élők bevonása azoknak a döntéseknek a meghozatalába, amelyek az ő életükre is befolyással lesznek. A társadalom tagjait érzékenyíteni kell, meg kell tanulniuk a fogyatékossgal élők emberi méltóságának tiszteletben tartását.

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az Integrált Településfejlesztési Stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

Baranya Paktum „Foglalkoztatási Szövetkezés Baranya Felzárkózásiért 2020” Program

A projekt hozzájárul a területi sajátosságokon alapuló fejlettségbeli különbségek mérsékléséhez, a vármegyei és helyi emberi erőforrás fejlesztés, a foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés támogatásához, valamint a foglalkoztatottsági szint emeléséhez. A program olyan foglalkoztatás- és gazdaságfejlesztési kezdeményezések, megállapodások megvalósítására szolgál, melynek célja, az önkormányzatnak, a vállalkozásoknak, valamint a civil szféra képviselőinek összefogása a gazdaság és a munkaerőpiac fellendítése érdekében. A projekt kapcsolat a gazdaság és a foglalkoztatási szempontból a saját helyzetük javítására nehezen képes célcsoport között. A célcsoportba a vármegyében munkát vállalni szándékozó, álláskereső hátrányos helyzetű személyek és inaktívak vonhatóak be. A közvetlen célcsoport a programba való bevonásra: az 50 feletti munkanélküliek; a GYES-ről, GYED-ről visszatérni szándékozó kismamák, és jelenleg inaktív személyek. A Paktum partnerségben együtt dolgozik a program megvalósulásáért a Baranya Vármegyei Önkormányzat, Baranya Vármegyei Kormányhivatal, Baranya Vármegyei Önkormányzati Hivatal és a Baranya Vármegyei Fejlesztési Ügynökség mellett a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület is.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület feladatul kapta, hogy a Program célcsoportjába tartozó, Baranya vármegyében élő 30 év feletti, munkaerő-piaci szempontból halmozottan hátrányos helyzetű inaktív személyek munkaerő-piaci felzárkóztatását és elhelyezkedését sajátos eszközrendszerükkel és tevékenységeikkel kölcsönösen és összehangoltan erősítsék, segítsék.

Azok a személyek lehetnek bevonhatók ebbe a program elembe, akik legalább 3 hónapja nem dolgoznak, nincsenek munkaügyi regisztrációban, 30 év feletti, valamint Baranya vármegyében élnek.

A fentiek tekintetében Együttműködési megállapodás kötött Szigetvár Város Önkormányzat és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület között, azzal a céllal, hogy közös munkájukkal elősegítsék a projekt sikeres megvalósulását.

Versenyképes Járások Program

A vidéki Magyarország élhetőségének és népességmegtartásának támogatása, a városok és községek kiegyensúlyozott fejlődésének biztosítása, valamint a települések közötti térségi együttműködések ösztönzése érdekében Magyarország Kormánya Versenyképes Járások Programot indít. A Versenyképes Járások Program megvalósításának kérdéseiről szóló 1446/2024. (XII. 30.) Korm. határozat értelmében a Programot a közigazgatási és területfejlesztési miniszter irányítja, a Program forrását a XXV. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium fejezet, 10. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 8. Területfejlesztési Alap biztosítja. A Program fő célja, hogy

a járáások szempontjából jelentős, több település helyzetét javító, illetve az adott járás lakosságának minél nagyobb hányadát érintő fejlesztések támogatásával ösztönözze a térségi és települési együttműködéásokat, megteremtse a párbeszédet a járáások települései között annak érdekében, hogy közös céljaikat minél hatékonyabban valósítsák meg.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Szigetvár - Dél - Zselic Többcélú Kistérségi Társulás;
- Szigetvár Város Településfejlesztési Koncepciója;
- Szigetvár Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája;
- Szigetvár-Hobol Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás;
- Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 2/2023. (II.24.) önkormányzati rendelete;
- Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezéseinek megfelelően;
- Drogellenes stratégia - Kábítószerügyi Egyeztető Fórum.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- Szigetvár – Dél - Zselic Többcélú Kistérségi Társulás (megszűnés éve 2024.)

A Szigetvári Térség és a Dél-Zselic Területfejlesztési Társulása 1996-ban alakult meg szigetvári központtal, a statisztikai körzethez tartozó települések részvételével. A Társulás a települések közös munkaerő piaci, termelési, ellátási érdekazonossága, a települések összehangolt fejlesztése, közös területfejlesztési programok megvalósítása céljából jött létre.

A Szigetvári kistérség önkormányzatai 2004. június 8-án létrehozták a Szigetvári Kistérségi Többcélú Társulást annak érdekében, hogy a kistérség lakói az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jussanak hozzá, és az önkormányzatok e megállapodás keretében történő együttműködéssel minél teljesebben, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást és szolgáltatást, egyenjogúságuk tiszteletben tartásával, a kölcsönös előnyök és az arányos teherviselés alapján. A társulás átalakulásával 2004. december 23-án létrejött a Szigetvár – Dél - Zselic Többcélú Kistérségi Társulás.

A Társulás tagjainak száma mára lecsökkent, a kezdeti 46 település önkormányzatai helyett 11 tagja van jelenleg a Társulásnak.

A kistérségben működő települési önkormányzatok a Társulást a kistérség területének összehangolt fejlesztésére (különösen: fejlesztési tervek, programok, pályázatok készítésére, megvalósítására); térségi közszolgáltatások biztosítására, fejlesztésére, szervezésére, intézmények fenntartására, valamint a településfejlesztés összehangolására hozták létre.

A Társulás feladatellátása során szakmai és komplex program előkészítő, javaslattevő, programmenedzselő, koordináló, döntést hozó, a döntések végrehajtását figyelemmel kísérő és végrehajtó tevékenységet folytatott 2024. december 31. napjáig.

A Társulás megszűnését követően az Önkormányzat a fenntartója a Szigetvár Óvodái, Bölcsődéi és Konyhái intézményeknek.

- Szigetvár-Hobol Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás (megszűnés éve 2023.)

A Szigetvár-Hobol Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás 2013 márciusában került megalakításra, Szigetvár és Hobol települések részvételével.

A Társulás célját képezte a KEOP – 7.1.0/11 Derogációs víziközmű projektek előkészítése, és a KEOP – 1.3.0/09-11 Ivóvízminőség-javítás konstrukcióhoz benyújtandó pályázatok előkészítése, benyújtása, illetve a pályázaton való nyertessége esetén a támogatási szerződés megkötése.

A Társulás céljai között szerepel, hogy közreműködik a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény által a települési önkormányzat számára kötelezően előírt egészséges ivóvízellátásáról való gondoskodásban, továbbá a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 4. § (1) és (2) bekezdésében a települési önkormányzat számára meghatározott egyes feladatok ellátásában.

A Társulás feladata különösen:

- a térség ivóvíz-minőségének javítását elősegítő együttműködés kialakítása,
- a térségi települések ivóvíz-minősége javításának koordinálása,
- a térségi települések ivóvíz-minőségének javításához szükséges tanulmányok, tervek készítése,
- pályázatok elkészítése, benyújtása, lebonyolítása, projekt megvalósítása.

Szigetvár-Hobol Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás 2023. december 31. napján megszűnt.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A felhasznált táblázatok között voltak olyan adatok, melyek nem voltak közvetlenül lekérdezhetőek a TeIR adatbázisból. Ezért az adatgyűjtés során felhasználtuk a TeIR adatbázis, Kiméra-Integrált Önkormányzati Rendszer, Szigetvári Tankerületi Központ, Szigetvári Járási Hivatal, Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat, település óvodái, bölcsődéi, valamint az Önkormányzat személyiségi jogok tiszteletben tartása melletti adatait.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénységet az Európai Unió valamennyi tagállamában egységes mutatószámrendszer alapján számolják. Fő indikátora a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett népesség aránya nevű mutató, amely együttesen vizsgálja a jövedelmet, az anyagi nélkülözést, valamint a munkaerőpiaci kirekesztődést. Ezek alapján az összetett mutató három részindikátort foglal magában:

1. relatív jövedelmi szegénység (olyan háztartásban élők aránya, ahol a nettó jövedelem nem éri el a medián jövedelem 60%-át),
2. súlyos anyagi depriváció (olyan személyek aránya, akik meghatározott kilenc fogyasztási tétel közül legalább négyről anyagi okok miatt lemondani kényszerülnek),
3. nagyon alacsony munkaintenzitás (olyan háztartásban élők aránya, amelyekben a munkaképes korú /18–59 éves/ háztartástagok a lehetséges munkaidejüknek csak kevesebb, mint ötödét töltik munkavégzéssel).

Szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitetteknek azokat tekintjük, akik a három dimenzió közül legalább egyben érintettek.

A szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek többségét érinti a relatív jövedelmi szegénység, másodsorban a súlyos anyagi depriváció, harmadik csoport nagyon alacsony munkaintenzitású háztartásban él.

Településünkön a mélyszegénység jelen van, ezt mutatja a munkanélküliségi ráta, továbbá az, hogy növekedést mutat az önkormányzati ellátásokat igénybe vevők száma.

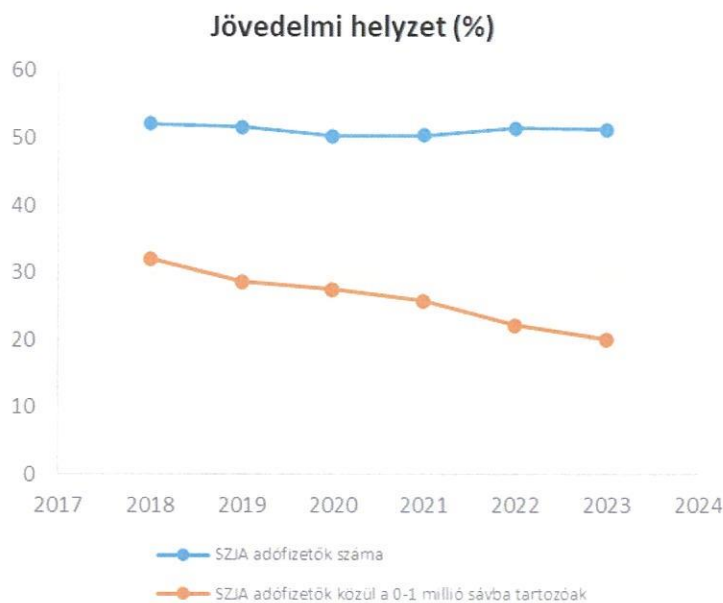
A mélyszegénységben élők és a romák azonos célcsoportba való sorolásának oka, hogy a Magyarországon élő roma etnikum jelentős része mélyszegénységben, többször szegregátumokban él. Többnyire ez a két kategória fedi egymást. A mélyszegénység egy összetett jelenség, melynek legfőbb okai az alacsony iskolázottság, iskolai képzettség hiánya, valamint ezáltal kialakuló foglalkoztatottság hiánya. Sajnos ezen problémák fennállásának következtében a hátrányos helyzet újratermelődése tapasztalható, ami a lakosság szempontjából súlyos megélhetési zavarokhoz vezet. Elmondható, hogy a mélyszegénység és a szegregáció egyre több gyermeket érint. Ezért van szükség az esélyegyenlőség elérését célzó programok és intézkedések megvalósítására.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A háztartások jövedelmének három fő összetevője a munkavégzésből származó, a társadalmi és az egyéb jövedelem. 2023-ban a jövedelemszerkezet romlott, csökkent a munkavégzésből származó jövedelem aránya. 2018. évhez viszonyítva az SZJA adófizetők száma csökkent, 2023-ban az állandó népesség 51.30%-a volt SZJA adófizető. Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók száma a 2018. évi 32.09%-ról 2023-ra 20.06%-ra csökkent.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	52,12	32,09
2019	51,64	28,65
2020	50,31	27,45
2021	50,44	25,79
2022	51,47	22,19
2023	51,30	20,06

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 2. számú függelékben elhelyezett táblázatba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

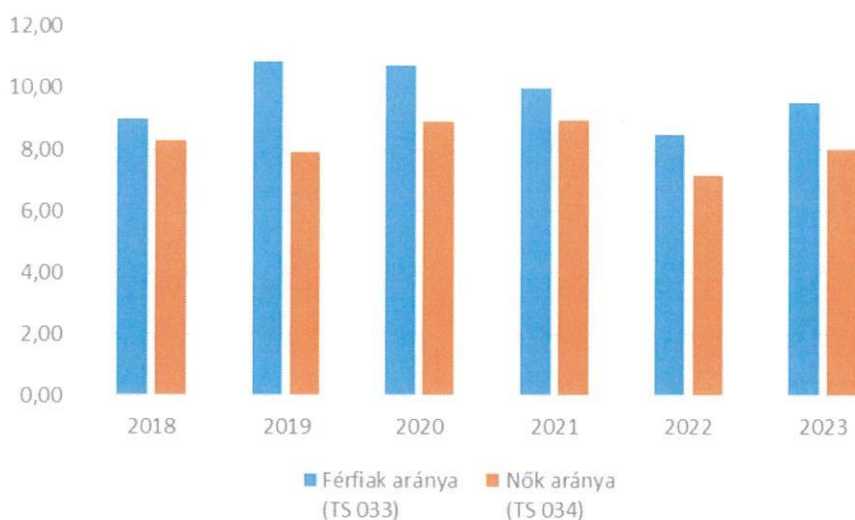
- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	9,01	8,31	8,66%
2019	10,88	7,91	9,40%
2020	10,73	8,93	9,83%
2021	10,01	8,97	9,49%
2022	8,50	7,17	7,84%
2023	9,54	8,02	8,78%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliség nemek szerint

A nyilvántartott álláskeresők száma növekvő tendenciát mutat, 2018-ban a 15-64 év közötti lakónépesség kb. 8.66% -át tette ki, 2023-ban 8.78%. A táblázat és a grafikon adatai alapján ismert, hogy a nyilvántartott álláskeresők között a férfiak vannak többségben, de a nők esetében is növekedett a nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében.

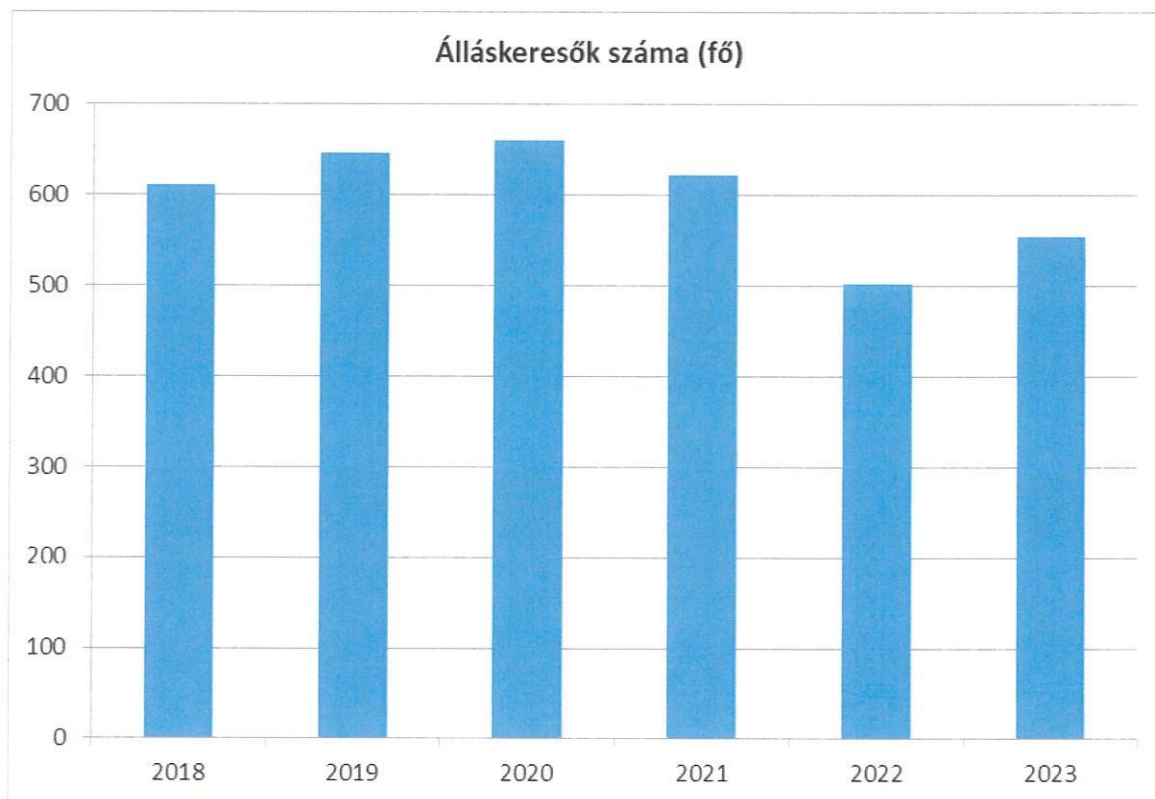
Európa 2020 stratégia öt célkitűzéseinek egyike volt az alacsony iskolai végzettségűek arányának visszaszorítása. A célkitűzés szerint az EU átlagában az oktatást-képzést középfokú végzettség, szakképzettség nélkül elhagyó 18-24 évesek arányát a korosztály 10%-a alá kell csökkenteni. Az alacsony tanulói teljesítmény és a végzettség nélküli iskolaelhagyás szoros összefüggést mutat a gyermekek társadalmi helyzetével, azaz minél szegényebb egy gyermek, annál kisebb eséllyel tudja befejezni az iskolai tanulmányait, illetve ezáltal összefüggésben van a területi jellemzőkkel. Elsősorban a roma népesség köréből kerülnek ki a jelentős iskolai, képzettségi hátrányokkal jellemezhető társadalmi csoportok.

Az iskolai végzettség nélküli iskolaelhagyás fokozottan érinti a roma népeiséget, de ezen belül is különösen súlyos hátrányaik vannak a roma lányoknak.

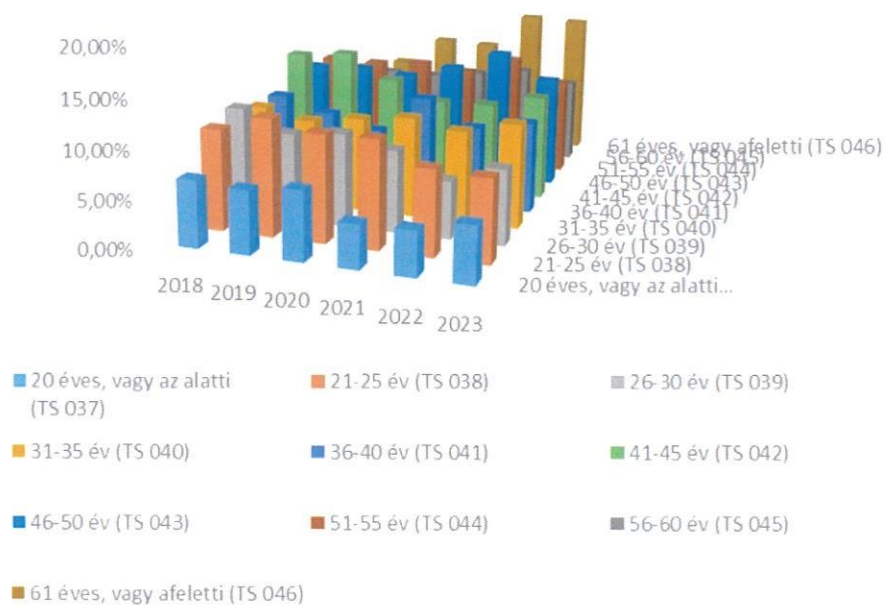
Az alábbi adathalmaz elemzésének eredménye: 2018-as év adataihoz viszonyítva a regisztrált állás keresők száma növekedést mutat. A 2021-es évhez képest 2022. évben a nyilvántartott állás keresők száma 620 főről 502 főre csökkent. A 2023-as év adatait nézve elmondhatjuk, hogy a korcsoport szerinti megosztás alapján a munkanélküliség a 41-45 év, a 46-50 év, közötti, valamint a 61 éves, vagy afeletti személyek között a legnagyobb, a legkisebb a 20 év alatti korcsoportba tartozók között.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
		Fő összesen	611	646	660	622	502
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	42,00	42,00	47,00	28,00	23,00	32,00
	%	6,87%	6,50%	7,12%	4,50%	4,58%	5,78%
21-25 év (TS 038)	Fő	64,00	78,00	73,00	69,00	44,00	47,00
	%	10,47%	12,07%	11,06%	11,09%	8,76%	8,48%
26-30 év (TS 039)	Fő	69,00	59,00	64,00	53,00	30,00	43,00
	%	11,29%	9,13%	9,70%	8,52%	5,98%	7,76%
31-35 év (TS 040)	Fő	62,00	59,00	65,00	65,00	48,00	60,00
	%	10,15%	9,13%	9,85%	10,45%	9,56%	10,83%
36-40 év (TS 041)	Fő	62,00	56,00	48,00	70,00	43,00	53,00
	%	10,15%	8,67%	7,27%	11,25%	8,57%	9,57%
41-45 év (TS 042)	Fő	84,00	92,00	77,00	60,00	49,00	61,00
	%	13,75%	14,24%	11,67%	9,65%	9,76%	11,01%
46-50 év (TS 043)	Fő	69,00	74,00	73,00	77,00	72,00	65,00
	%	11,29%	11,46%	11,06%	12,38%	14,34%	11,73%
51-55 év (TS 044)	Fő	68,00	71,00	75,00	67,00	63,00	57,00
	%	11,13%	10,99%	11,36%	10,77%	12,55%	10,29%
56-60 év (TS 045)	Fő	43,00	57,00	58,00	59,00	51,00	50,00
	%	7,04%	8,82%	8,79%	9,49%	10,16%	9,03%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	48,00	58,00	80,00	74,00	79,00	86,00
	%	7,86%	8,98%	12,12%	11,90%	15,74%	15,52%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

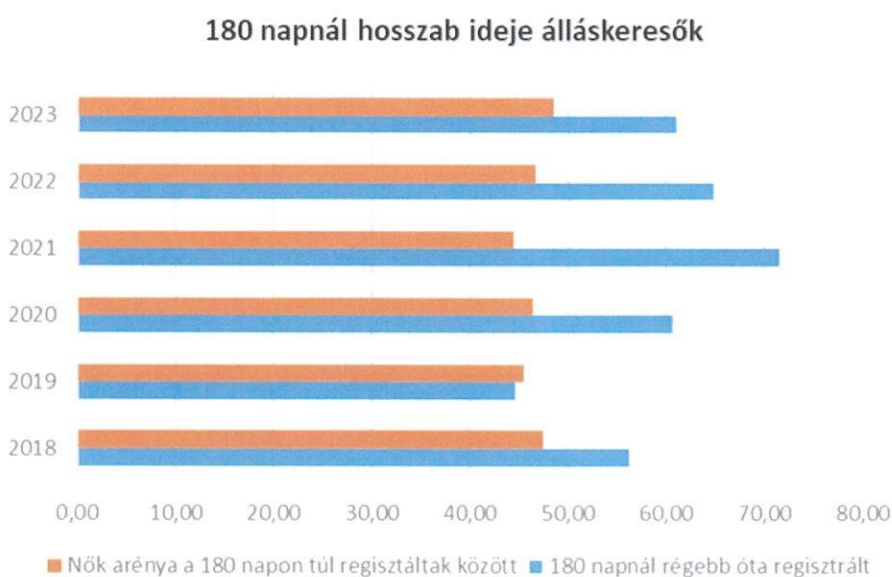

A regisztrált munkanélküliek számának emelkedésével párhuzamosan megfigyelhető a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők számának növekedése. 2018-ban 56.14%-os arány, 2023-ban 61.01% volt a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya. Nők aránya jelentős változást nem mutat.

Fontos feladat a fiatalok életpálya-tervezését segítő helyi szolgáltatások nyújtása, munkaszerzési ismeretek bővítése, helyi lehetőségeket, értékeket, adottságokat feltáró, erre épülő gazdasági együttműködések generáló tevékenységek szervezése, a helyi gazdaságba való bekapcsolódást lehetővé tevő ismeretátadás.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	56,14	47,52
2019	44,58	45,49
2020	60,61	46,50
2021	71,54	44,49
2022	64,74	46,77
2023	61,01	48,52

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

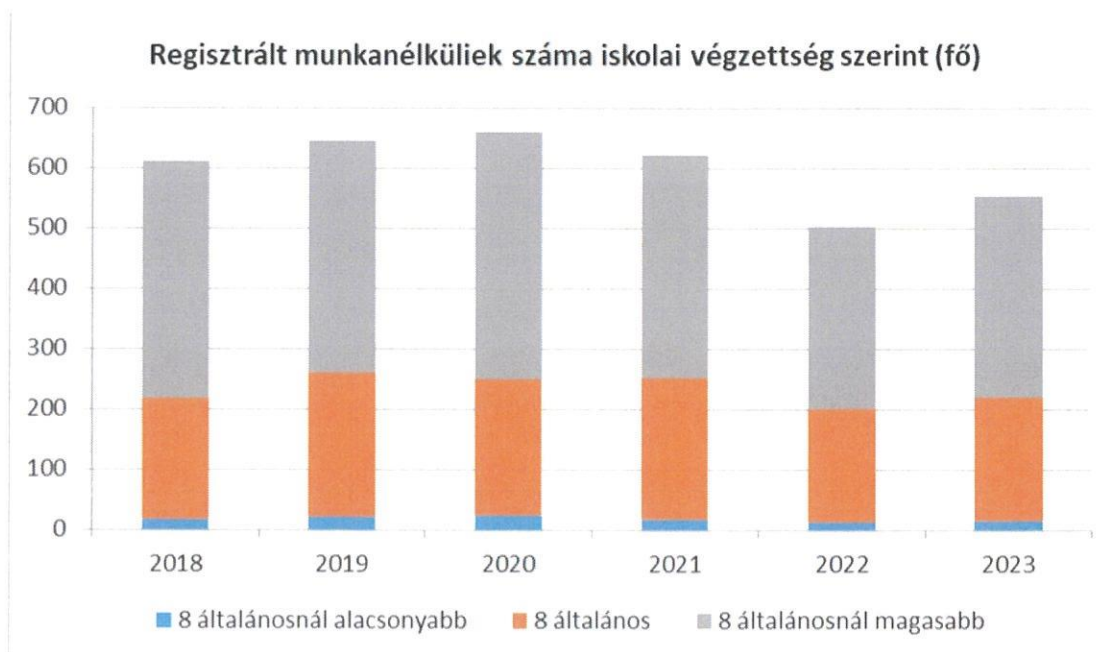
A Városban fellelhető humánerőforrások összetétele, képzettsége kedvezőtlen. A tartósan munkanélküli személyek többsége szociálisan hátrányos helyzetű, alacsony képzettségű, vagy képzetlen. Többségük már több, mint tíz éve kiszorult a legális munkaerőpiac világából, számukra a közmunka program sem jelent kiutat a tartós munkanélküliségből alacsony képzettségük miatt.

Ennek ellenére 2018-2023 közötti időszakban a regisztrált munkanélküliek között a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők voltak többségben, az álláskereső személyek legkisebb részét a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű álláskereső képezték.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	611	18	2,95%	200	32,73%	393	64,32%
2019	646	22	3,41%	238	36,84%	386	59,75%
2020	660	24	3,64%	226	34,24%	410	62,12%
2021	622	17	2,73%	235	37,78%	370	59,49%
2022	502	13	2,59%	188	37,45%	301	59,96%
2023	554	16	2,89%	204	36,82%	334	60,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A foglalkoztatáspolitikai eszközrendszerét a munkaerőpiaci politikák jelentik. A kifejezés magában foglalja az úgynevezett aktív és passzív foglalkoztatáspolitikai eszközöket és munkaerőpiaci szolgáltatásokat egyaránt. Aktív eszközök, amelyek a foglalkoztatottság növelését, a munkaerőpiacra történő visszavezetést célozzák, míg a passzív eszközök a munkanélküliek pénzügyi ellátását jelentik, azokat az eszközöket, amelyek nem tudják közvetlenül befolyásolni a foglalkoztatást. A passzív eszközök hátránya, hogy ezek folyósításának ideje alatt az egyén nem végez termelőtevékenységet, így elmarad az adó és járulékfizetés, ezzel szemben a kifizetett ellátás az állam számára kiadást jelent. Az aktív eszközök segítségével ugyanakkor a munkaerőpiacról kiszorult egyének képessé tehetők az újbóli munkavégzésre, ezáltal ismételten bekapcsolódnak a gazdaság termelő tevékenységébe, az állam szempontjából tekintve pedig ismételten adó és járulékfizetővé válnak. A passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök tehát az álláskeresők ellátását szolgálják a munkanélküliség időszakában. Ezek az ellátások lényegében szociális jellegű ellátások, amelyek célja a kieső jövedelem pótlása.

A jelenleg rendelkezésünkre álló adatok alapján Közfoglalkoztatásban az Önkormányzat 66 főt, a Kisváros Nonprofit Kft. 22 főt, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat 20 főt, a Cigány Integrációt Segítő Érdekvédelmi Egyesület 5 főt, a Szigetvár Óvodái, Bölcsődéi és Konyhái 6 főt, Bársony és „Handicap” Alapítvány 5 főt, Domolos-Zsibót Horgász Egyesület 1 főt, Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság 6 főt, Baranya-Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 1 főt foglalkoztat, így Szigetváron 132 fő dolgozik közfoglalkoztatottként.

Közfoglalkoztatás keretében az alábbi feladatokat látták el a helyiek az elmúlt években:

Önkormányzat által foglalkoztatottak: Szigetvári Vár és a vár körüli park gondozása, részt vesznek mezőgazdasági programban, de ellátnak festő, karbantartó, adminisztrátori és takarítói feladatokat is.

Kisváros Nonprofit Kft. alkalmazásában álló közfoglalkoztatottak feladata az illegális személtarakók felszámolása, utak, járdák javítása, kátyúzás, vízelvezető árkok tisztítása, közterületek takarítása, fűnyírás.

Roma Nemzetiségi Önkormányzat alkalmazásában álló személyek részt vesznek favágásban, szemét és hulladék gyűjtésben, elszállításban, parkok gondozásában (fűnyírás, szegélynyírás), télen hóeltakarításban.

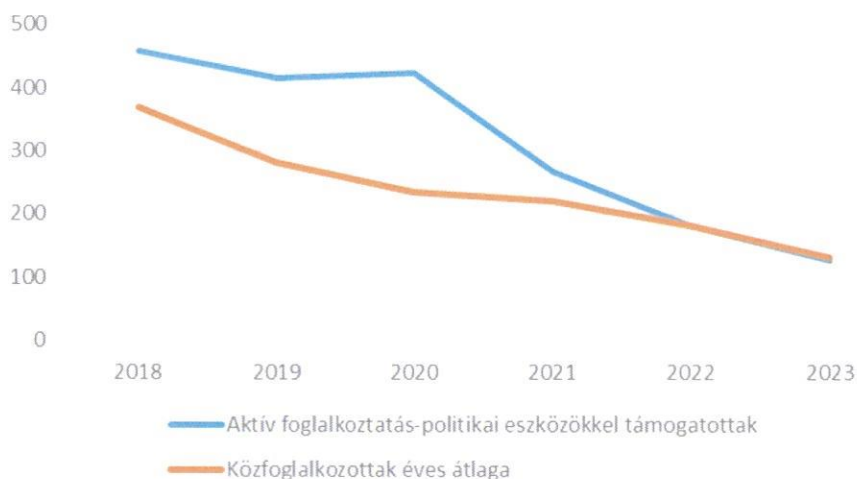
Cigány Integrációt Segítő Érdekvédelmi Egyesület által foglalkoztatottak részt vesznek a zöld növényzetek rendben tartásában, Móra F. lakótelepen található társasházi lépcsőházak takarításában, szemétszállításban, valamint a Vár u. 9., Széchenyi u. 62. szám alatt található ingatlanok közös udvarainak takarításában.

A helyi tapasztalatok és a statisztikai adatok alapján látszik, hogy a 2018. évi 369 fő közfoglalkoztatotti számadat fokozatosan csökken, feltehetően egyre többen találnak közülük munkát.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	458	369
2019	415	282
2020	424	235
2021	268	222
2022	182	182
2023	128	132

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és közfoglalkoztatottak száma

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A foglalkoztatáshoz való hozzáférést elősegítik a helyi vállalkozások, a nagyáruházak, a közfoglalkoztatási programok, viszont veszélyt jelent a munkaerőpiacról kiszorult, támogatásra, segítségre szoruló nagy száma és a számukra rendelkezésre álló munkahelyek alacsony száma, valamint az a tény, hogy kevés a munkahelyteremtő beruházás.

A tömegközlekedés a környező városokba jó, ami szintén növeli az elhelyezkedési esélyeket. A munkahelytől való távolság negatív diszkriminációs szempont lehet az elhelyezkedésnél. Az alacsony iskolai végzettség és a szakképesítés hiánya szintén az elhelyezkedés akadályát jelentheti.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

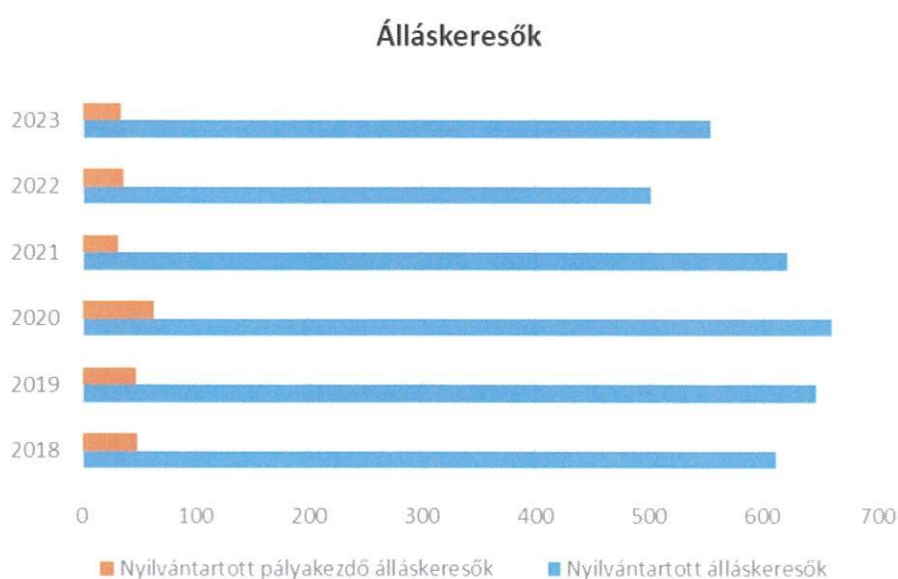
Problémát jelent a szakképzettséggel nem rendelkező és a 25 éven aluli munkanélküliek magas száma, valamint az, hogy a szakképzési szerkezet és a valós munkaerő-piaci igények nem fedik egymást.

Veszélyt jelent az iskolarendszertől kikerülő, de a munkaerőpiacon esélytelen ifjúsági csoportok további elszigetelődése, kiszorulása, különböző devianciák (drog, alkoholizmus, bűnözés, stb.) és az ehhez kapcsolódó szubkultúrák fokozottabb megjelenése.

Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programokról adatokkal nem rendelkezünk.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	611	48
2019	646	47
2020	660	63
2021	622	32
2022	502	36
2023	554	34

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Nélkülözhetetlen a felnőttképzés, átképzések programjának olkésztése, a nyelvtanulás lehetőségeinek bővítése, az informatika oktatás lehetőségének megteremtése. Baranya Vármegyei Kormányhivatal a helyi igényekhez mérten, a hiányszakmáknak megfelelő képzéseket indít, ezzel is hozzájárulva a képzettségi szint munkaerőpiaci elvárásoknak történő megfeleltetéséhez, valamint az álláskereső versenyfőrájában való elhelyezkedéshez. A képzések tanfolyami és képzési alkalmassági díjának teljes támogatása mellett az ügyfelek keresetpótló juttatásban részesültek és a helyközi utazás biztosításához bérletet kaptak, azaz a képzéseken való részvétel a célcsoportba tartozó álláskereső számára teljesen ingyenes volt.

A képzésekbe azokat a Baranya Vármegyei Kormányhivatal Járási Hivatalainak Foglalkoztatási Osztályain nyilvántartott, regisztrált álláskeresőket vonták be, akik a GINOP 5.1.1-15-2015-00001 "Út a munkaerőpiacra", a GINOP 5.2.1-14-2015-00001 "Ifjúsági garancia", a most induló TOP 5.1.1-15 „Vármegyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések”, valamint a TOP 6.8.2-15 „Helyi foglalkoztatási együttműködések a megyei jogú város területén és várostérségében” elnevezésű programok által előírt célcsoportba sorolhatóak voltak, valamint megfeleltek a szakmai egészségügyi alkalmassági feltételeknek, illetve a tanfolyamok képző intézmények által lebonyolított felvételi vizsgát sikeresen teljesítették. Jelenleg ezen tanfolyamok felfüggesztésre kerültek.

Szigetváron felnőttoktatásban általános iskolai képzés nincs.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatásáról adatokkal nem rendelkezünk. Ennek oka az, hogy romának azt a személyt tekintjük, aki annak vallja magát, s ezzel kapcsolatos felmérésről tudomásunk nincs.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatás területén megvalósuló hátrányos megkülönböztetésről jelzéseket nem kaptunk, ezért arról információval nem rendelkezünk. Az önkormányzat a foglalkoztatás során nem tesz különbséget sem nemi, faji, vagy etnikai hovatartozás, sem egyéb szempontjából a munkavállalók között.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális írástudás napjainkban elvárt készségrendszer. A digitális átmenet, a digitális technológiai alkalmazások, az automatizáció, a robottechnológiák, a mesterséges intelligencia az élet szinte minden területére kihatnak és alapjaiban alakítják át a gazdaságot, a munkaerőpiacot és az emberek életkörülményeit. A digitális gazdaságban jelentősen átalakul az egyes foglalkozások, illetve készségek iránti kereslet. A digitális kompetencia, a digitális technológiában jártas munkaerő elérhetősége a jövő munkaerőpiacán egyre inkább meghatározó tényező lesz. A digitális átalakulás komoly kihívást jelent. Ahhoz, hogy valaki sikeresen érvényesüljön a társadalmi életben és megfeleljen a gazdaság munkaerőpiaci elvárásainak, el kell sajátítania a felmerülő problémák digitális eszközökkel, eljárásokkal történő megoldását is. Mivel az informatikai eszközök fejlődése folyamatosan olyan új lehetőségeket tár fel, amelyekkel korábban nem

találkoztunk, az egyének digitális kompetenciájának fejlesztése nem csupán az informatikai tudás átadását jelenti, hanem a tanulók digitális kultúrájának sokoldalú fejlesztését is igényli. A Kormány 2016-ban elindította a Digitális Jólét Programot, s annak bővítéseként elfogadta a Digitális Jólét Program 2.0, amely előírja a „*digitális képességek értékelésére alkalmas digitális kompetencia keretrendszer*” és a digitális kompetenciák fejlesztését.

3.2 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Szigetvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 10. § (1) bekezdésében, 25. § (3) bekezdés b) pontjában, 26. §-ában, 32. § (3) bekezdésében, 45. § (1) bekezdésében, 50. § (3) bekezdésében, 132. § (4) bekezdésében, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 18. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörében megalkotta a pénzbeli és természetben nyújtott települési támogatásokról szóló rendeletét. A rendelet célja, hogy megállapítsa az önkormányzat által a helyi sajátosságoknak megfelelő szociális rászorultságtól függő pénzben, valamint természetben biztosított szociális ellátások formáit, az eljárási és jogosultsági szabályokat, továbbá azok igénybevételének és érvényesítésének módját, feltételeit és garanciáit.

Önkormányzatunk Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzbeli és természetben nyújtott települési támogatásokról szóló 3/2015. (II.26.) önkormányzati rendelete alapján szociális rászorultságtól függően, az alábbi pénzbeli ellátásokat nyújtja:

- Lakhatási támogatás
- Gyógyszertámogatás
- Adósságcsökkentési támogatás
- Rendkívüli települési támogatás

Természetben nyújtott szociális ellátások:

- Szociális tűzifa támogatás
- Mezőgazdasági terménysegély
- Köztemetés
- Temetési költségek megfizetése céljából visszatérítendő formában nyújtott települési támogatás.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	611	9,01%	126	20,62%
2019	646	9,81%	122	18,89%
2020	660	10,25%	117	17,73%
2021	622	9,93%	106	17,04%
2022	502	8,24%	111	22,11%
2023	554	9,22%	142	25,63%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pénzbeli ellátások formái közül a járási hivatal állapítja meg az időskorúak járadékát, a foglalkoztatást helyettesítő támogatást, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti járadékot, az ápolási díjat.

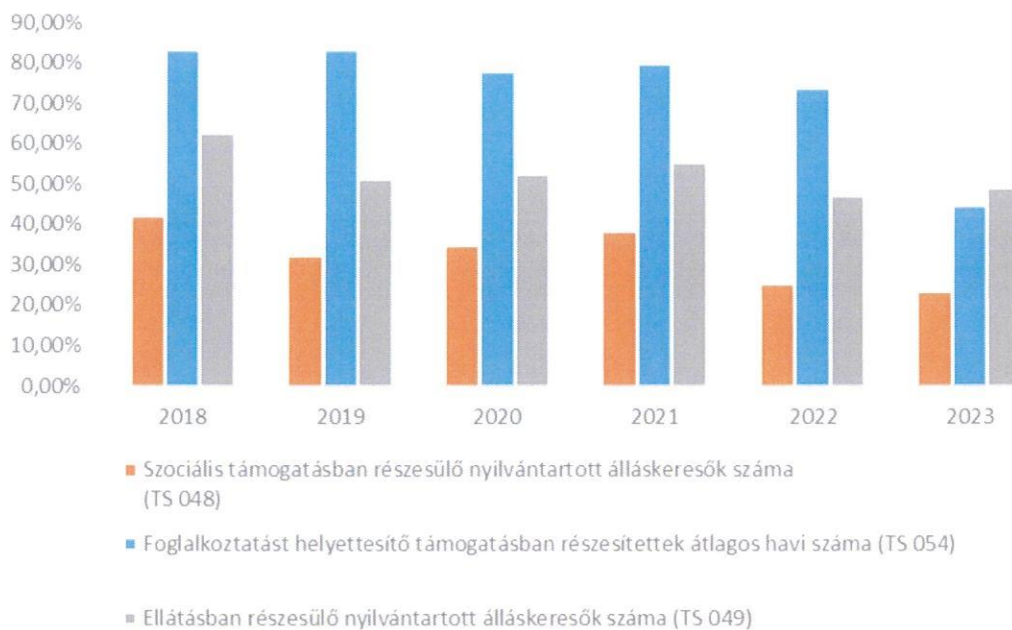
Álláskeresési ellátás megállapítására az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételt követően kerülhet sor, abban az esetben, ha az egyén munkába állítása nem lehetséges. Az ellátás megállapításának egyik feltétele, hogy az álláskereső munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani. Megfelelő munkahelynek kell tekinteni azt a munkahelyet, amelynek elvégzésére az álláskereső egészségileg alkalmas, a várható kereset a járadék/kötelező legkisebb munkabér összegét eléri. További szempont még a munkahely és a lakóhely közötti távolság, amely szerint megfelelő a munkahely, ha a munkahely és a lakóhely közötti naponta – tömegközlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a három – kisgyermeket nevelők esetében a két – órát nem haladja meg.

2018-ban 126 fő, 2023-ban 142 fő részesült álláskeresési ellátásban. A segélyben részesülők száma 2018-2023 között növekedést mutat. A foglalkozást helyettesítő támogatásban részesítettek számában csökkenő tendencia látható.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	256	41,90%	509	83,28%	382	62,52%
2019	208	32,20%	537	83,14%	330	51,08%
2020	230	34,85%	514	77,91%	347	52,58%
2021	237	38,10%	495	79,61%	343	55,14%
2022	126	25,10%	369	73,54%	237	47,21%
2023	129	23,29%	247	44,50%	271	48,92%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	31
2019	36
2020	31
2021	28
2022	24
2023	21

Forrás: TeIR, KSH

A munkaerőpiacon tapasztalható keresletbővülés megfelelően képzett, versenyképes munkaerő rendelkezésre állását várja el. A munkaerő alkalmasabbá tételének egyik eszköze a munkáltatói igényeknek megfelelő képzés, továbbképzés. A képzés során a munkanélküliséggel veszélyeztetett munkavállaló vagy az álláskereső egy új, piacképes szakmát vagy készséget szerezhet, amellyel javíthatóak a munkaerőpiaci esélyei. A képzésben olyan, munkaviszonyban álló személyek is részt vehetnek, akik rendszeres foglalkoztatása képzés nélkül nem lenne biztosítható, vagy akiknek a munkaviszonya várhatóan egy éven belül megszűnik.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

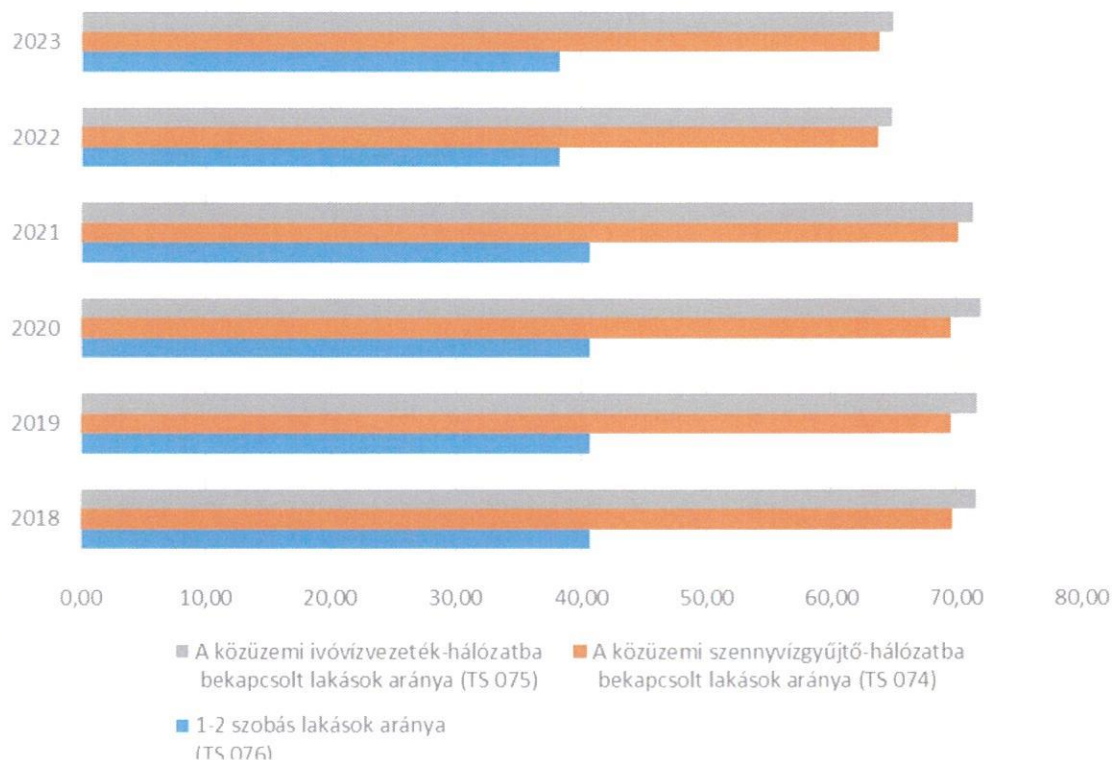
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen

fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	4454	9	2,02	40,77	69,65	71,60
2019	4464	11	2,46	40,77	69,56	71,68
2020	4467	3	0,67	40,77	69,55	71,95
2021	4465	0	0,00	40,76	70,21	71,35
2022	4917	1	0,20	38,30	63,76	64,90
2023	4918	1	0,20	38,29	63,87	65,01

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

A fenti adatok alapján 2023-ban 4918 lakás volt a településen, 2023-ban 1 lakás épült. A lakások 38%-a 1-2 szobás, 64%-a közüzemi szennyvízgyűjtő hálózatba bekapcsolt, valamint 65%-a közüzemi ivóvízvezeték hálózatba bekapcsolt. A 2021 és 2022 év közötti magas számú lakásállomány emelkedésének oka (annak ellenére, hogy 1 lakás épült) feltehetően az, hogy

Szigetvár-Zsibót, Szigetvár-Becefa, Szőlőhegy városrész területén található lakóépületek házszámmal való ellátása megtörtént.

a) bérlakás-állomány

Városunkban 2024-ben 65 db szociális bérlakás, 5 db szolgálati lakás és 1 db vis maior esetére fenntartott lakás található, egyéb nyilvántartással bérlakás állományról nem rendelkezünk. Elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakásokról adatokkal nem rendelkezünk. Életveszélyessé minősített lakásról tudomásunk nincs. A lakhatási krízisben lévő személyek, családok helyzetét az Önkormányzat, továbbá alapítványok, egyházak is segítik. Családok átmeneti otthona, valamint Hajléktalanszálló működik városunkban. Hajléktalanszálló 14 főt tud befogadni. Ezen helyek állandó férőhelyek. A nappali melegedő 16 főt fogad be, azonban krízishelyzetben akár 20 főt is befogadhat.

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2018	4 454	n.a.	5	n.a.	69	n.a.	n.a.
2019	4 464	n.a.	5	n.a.	69	n.a.	n.a.
2020	4 467	n.a.	5	n.a.	69	n.a.	n.a.
2021	4 465	n.a.	5	n.a.	69	n.a.	n.a.
2022	4 917	n.a.	5	n.a.	69	n.a.	n.a.
2023	4 918	n.a.	5	n.a.	69	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

A településen 2023-ban 69 db szociális lakás volt.

Szigetvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének a lakások és helyiségek bérletéről, illetve elidegenítéséről szóló 20/2011. (IV.22.) önkormányzati rendelete vonatkozásában a bérbeadói feladatokat a Képviselő-testület átruházott hatáskörben Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testülete Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottságra bízta. A Képviselő-testület döntése alapján a bérbeadói feladatok egy részét szerződéssel a Kisváros Nonprofit Kft. látja el.

Szolgálati lakás a Polgármesteri Hivatalnál, Szigetvár Város Önkormányzat, helyi köznevelési intézményeknél, rendvédelmi szervnél, továbbá Szigetváron szociális alapellátást nyújtó intézménnyel foglalkoztatási jogviszonyban álló személyek, valamint az egészségügyi közszolgáltatás biztosításában dolgozó személyek részére juttatható.

Szociális helyzet alapján pályázat útján lehet lakást igényelni. A pályázatot Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testülete Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottsága bírálja el figyelembe véve a kiskorú gyermekek számát, család összetételét /csonka, vagy teljes család/, lakhatási körülményeit, jövedelmi viszonyokat, együtt lakók számát, vagyoni helyzetet, egészségügyi állapotot, szigetvári állandó lakcím létesítésének időpontját. A lakás a szociálisan rászorulóknak részére határozott időre, maximum 3 évre adható ki. A meghosszabbításra az önkormányzati rendelet lehetőséget biztosít.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakás célra használt nem lakáscélú ingatlan számáról adattal nem rendelkezünk.

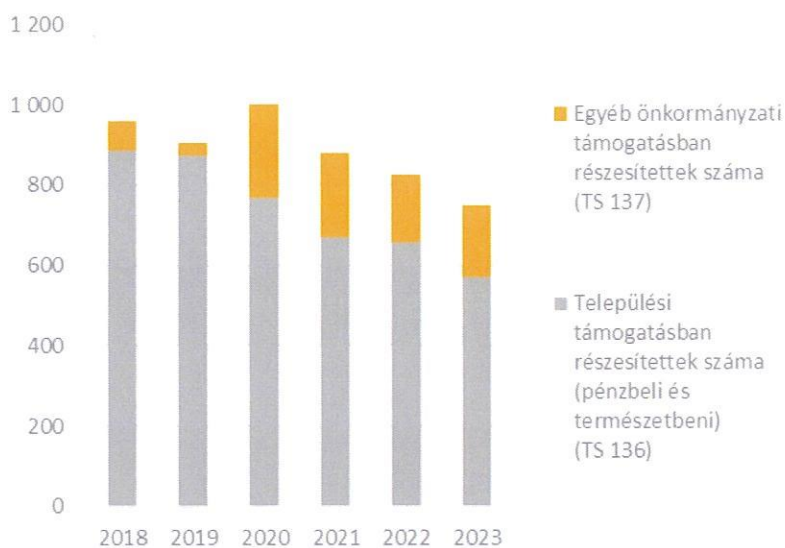
d) lakhatást segítő támogatások

Lakhatási támogatás a szociálisan rászorulóknak részére a háztartás tagjai által lakott lakás, fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott települési támogatás. A lakhatási támogatás elsősorban természetbeni formában kerül megállapításra szolgáltató felé történő utalással. Az elektromos hálózatra többnyire minden lakóingatlan be van kötve, de a lakások kisebb hányadában az áramszolgáltató a jelentős hátralék-felhalmozódásra hivatkozva kikapcsolta az áramot, ezért ezen lakások többségében előre fizetős mérőórát szereltek be.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	886	74
2019	874	30
2020	769	230
2021	670	208
2022	655	171
2023	570	178

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Lakhatást segítő támogatások

Lakhatási támogatásban 2020-ban 278, 2021-ben 280, 2022-ben 255, 2023-ban 281 háztartás részesült.

Az adósságcsökkentési támogatásban részesülők számát vizsgálva elmondhatjuk, hogy míg 2015-ben 30 fő részesült e támogatásban, addig 2022-re ez a szám 1-re csökkent, 2023-ban nem részesült senki ebben a támogatásban. A 2015-ös évtől folyamatos csökkenés tapasztalható az adósságcsökkentési támogatás nyújtotta lehetőséget igénybe vevők körében, ez alól a 2018-as év volt kivétel. Fontos megjegyezni, hogy igény van a szolgáltatásra, mégis folyamatosan csökkent a szolgáltatásba bekerülők száma. A csökkenés oka egyrészt az, hogy az ügyfelek többsége hosszabb közmunkaprogramban vett részt, így közüzemi számlájukat ki tudták egyenlíteni, másrészt többen nem felelnek meg az adósságkezelés rendeletben előírt feltételeinek.

e) eladósodottság

Az eladósodottság témakörét illetően nem rendelkezünk adatokkal. Az adósságkezelési szolgáltatást igénybe vevőkről rendelkezünk tényszerű adatokkal, azonban tekintettel arra, hogy ezen szolgáltatás tartozás rendezésre szolgál, reális képet az eladósodott családok számáról nem ad.

- f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A város sajátos településszerkezetének köszönhetően külterületi városrészrel rendelkezik. Ide tartoznak a Szőlőhegy-Zsibót-Becefa részönkormányzat területén élő lakosok, hiszen ez a városrész is Szigetvár közigazgatási területéhez tartozik, bár a városmagtól, a mintegy 3-5 kilométer távolságra, zömében zártkerti besorolású területen található. Az itt élők ezért a város központi területein élőkhez képest jelentős infrastrukturális hátrányosságokkal néznek szembe. A területen nincs orvosi ellátás, gyógyszertár, jelzőrendszeres segítségnyújtás, valamint az idősek nappali ellátását biztosító szolgáltatás.

Városunkban 2015-ben indult a közel 400 főt érintő ingyenesen igénybe vehető tanyagondnoki szolgáltatás.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 60. §-a rendelkezik falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatásról, melynek (1) bekezdése szerint: „A falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás célja a falvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából és a közösségi közlekedés nehézségéből eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.”

A felnőtt lakosságból 60-70, többségében idős ember él a tanyagondnoki szolgáltatás nyújtotta lehetőséggel és a következő szolgáltatásokat veszik igénybe: óvodások, iskolások szállítása, szociális ebédszállítás, egészségügyi vizsgálatra, szakrendelésre szállítás, családsegítő szolgáltatás igénybevételehez való szállítás, hivatali ügyintézésre szállítás, bevásárlás, személyes ügyek intézésében való támogatás, továbbá megemlíthető az adományok szétosztása, gyermekrendezvényekre, táborokba, önkormányzati és helyi rendezvényekre való szállítás.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

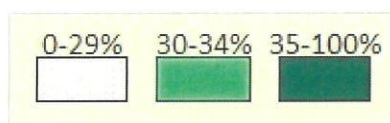
- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján városunkban 1 szegregátum található a Móra Ferenc ltp. 1. szám alatti háztömb, illetve egy szegregációval veszélyeztetett terület, amely a Vár utca – Széchenyi utca – Almás-patak által határolt területen található.

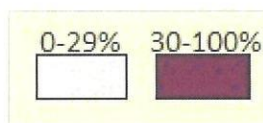
2011-es népszámlálás adatai alapján készült a településen található szegregátumok lehatárolása. A lehatárolás a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról, és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012 (XI.8.) számú Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján történt. A szegregációs mutató a 2011-es népszámlálási adatokból állítható elő. A Kormányrendeletben foglaltak szerint azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15–59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket.

Két kartogram jelzi, hogy a településen belül mely területek felelnek meg a szegregátum és a szegregációval veszélyeztetett terület kritériumának.

Az egyik kartogramon a szegregációs mutató 35%, illetve afeletti értéket vesz fel. Ez a térkép azt is mutatja, hogy melyek azok a területek, ahol a szegregációs mutató 30–34%, az ilyen területek szegregáció szempontjából veszélyeztetett területnek számítanak. (Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0–29% = szürke, 30–34% = világoszöld, 35–100% = sötétzöld)

A másik kartogram a szegregációs mutató 30%-os határértéke mellett együttesen mutatja a szegregátumokat és a szegregációval veszélyeztetett területeket. (Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0–29% = szürke, 30–100% = lila)

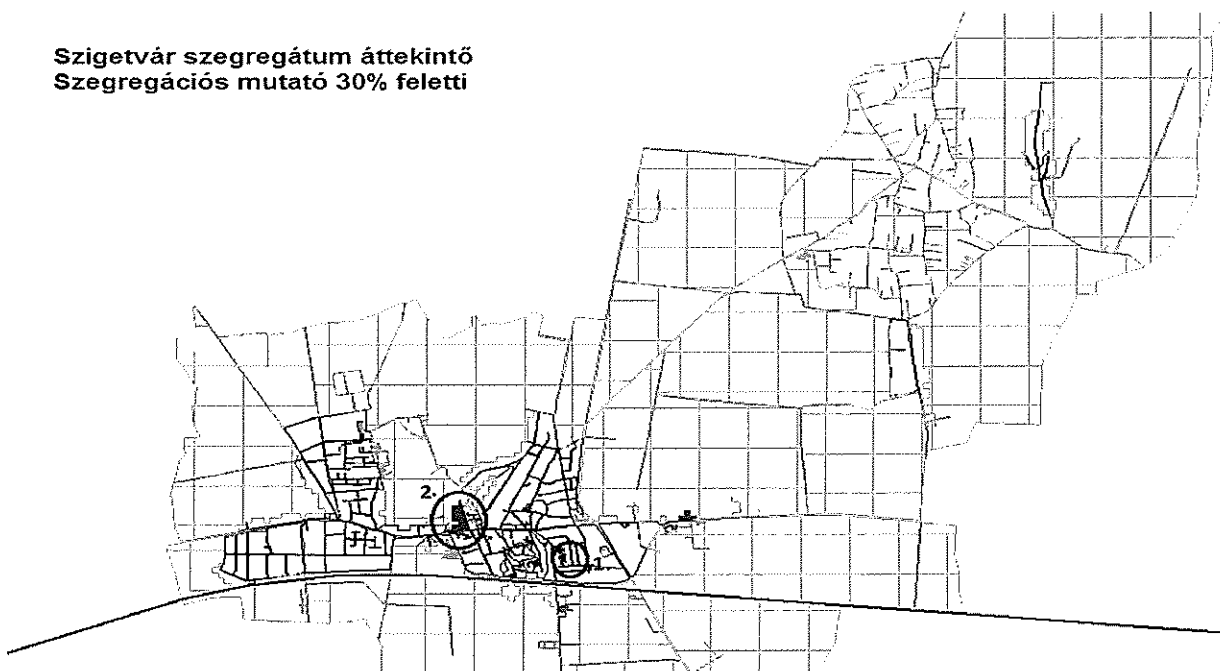
A térképek a település belterületén található szegregátumokat jelenítik meg.

A térképek olyan területeket is megjelenítenek, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de alacsony népességszámuk, vagy intézeti háztartásban élők (pl.: idősek otthona, hajléktalanszálló) miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak.

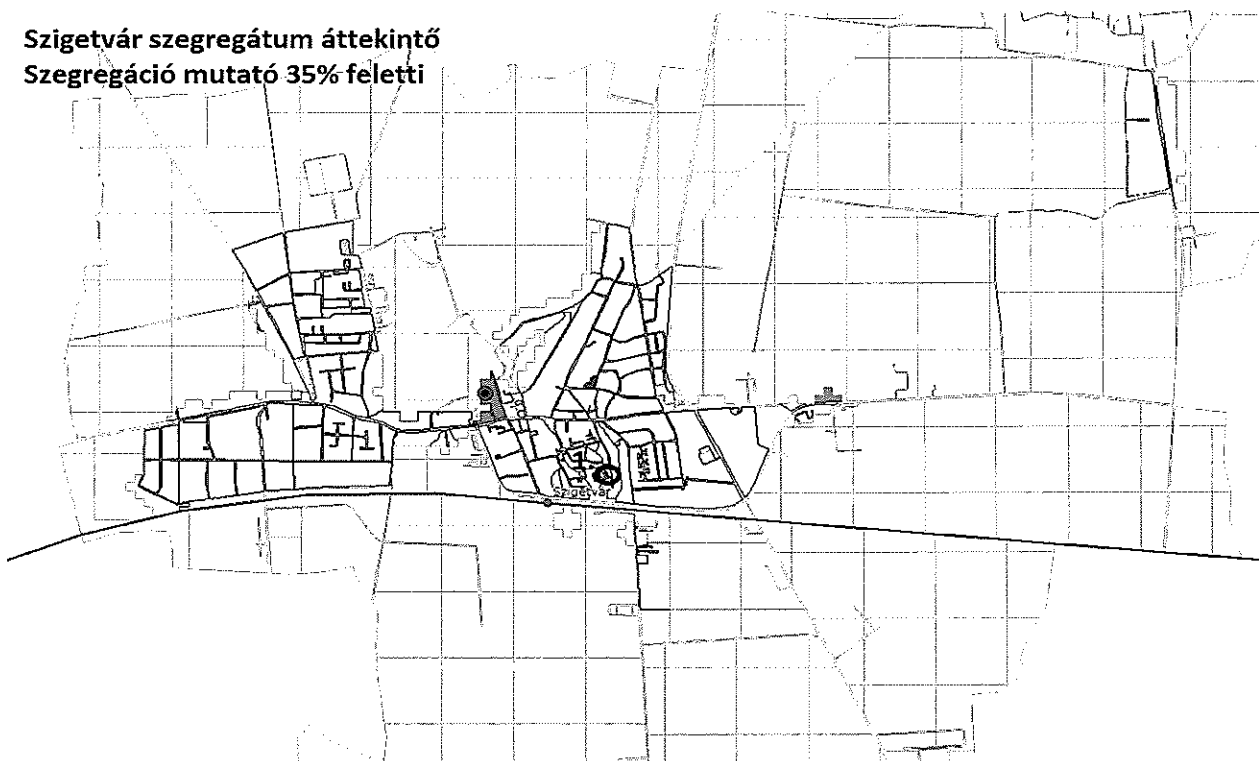
A térképeken bekarikázott területek mutatják azt, ahol a magánháztartásokban élők száma meghaladja az 50 főt.

Szigetvár járásszékhely város, így szegregátumnak az tekinthető pályázási szempontokból, amelynél a szegregációs mutató nagyobb egyenlő, mint 35%.

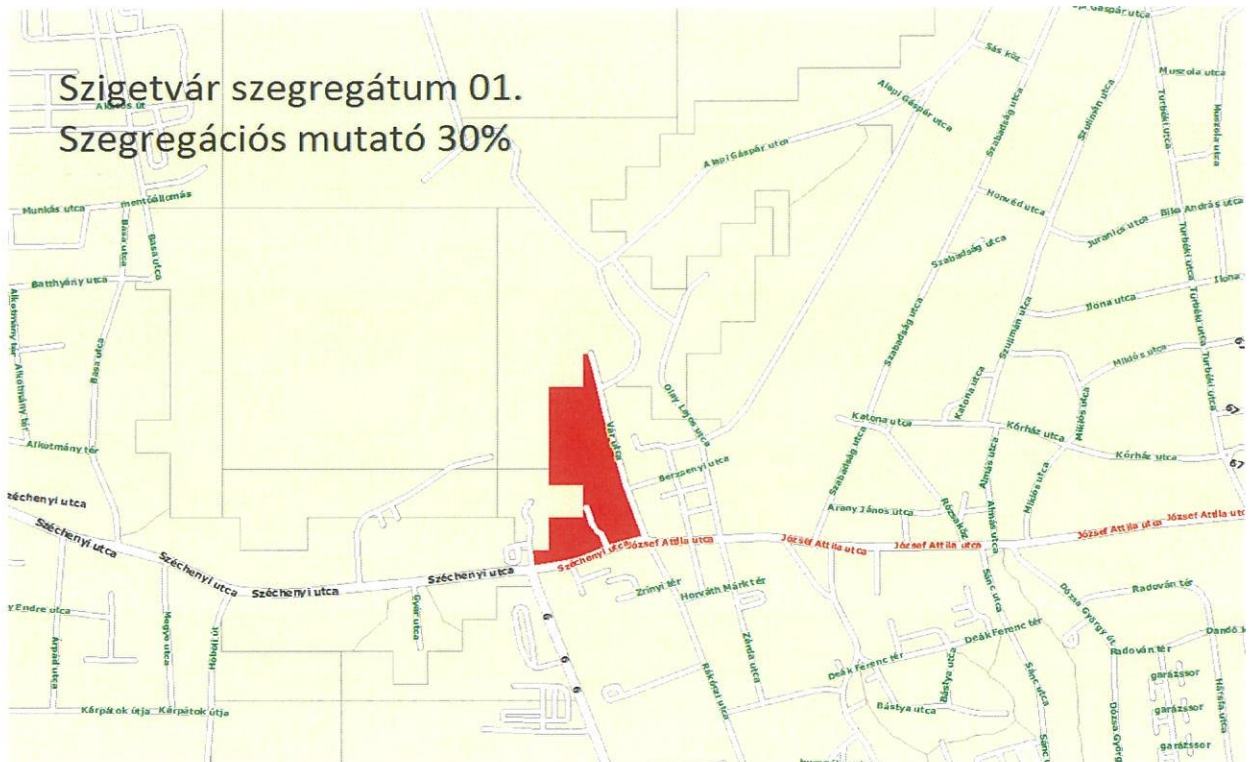
Szigetvár szegregátum áttekintő
Szegregációs mutató 30% feletti

Szigetvár szegregátum áttekintő
Szegregációs mutató 35% feletti

Forrás: KSH

Forrás: KSH

Forrás: KSH

Szigetvár - Szegregátumok adatai

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen **35% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt**

Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Szigetvár összesen*	1. szegregátum (Móra Ferenc lakótelep Sánc utcához legközelebbi tömbje)
Lakónépesség száma	10614	84
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	13,2	20,2
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	62,5	70,2
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	24,3	9,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	15,1	59,3
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	13,5	1,9
Lakásállomány (db)	4436	30
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	6,6	10,0
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	35,4	59,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	8,5	42,4
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	59,8	38,1
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	36,9	34,5
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	10845	
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	38,7	75,0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	52,1	50,0
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	12,0	42,9
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	6,3	23,8
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	5,8	6,9
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	8,3	93,1

Forrás: KSH

Szigetvár - Szegregátumok adatai

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) **értéke az érintett területen 30% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt**

Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Szigetvár összesen*	1. szegregátum (Vár utca - Széchenyi utca - Almáspatak)	2. szegregátum (Móra Ferenc lakótelep Sánc utcához legközelebbi tömbje)
Lakónépesség száma	10614	73	84
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	13,2	21,9	20,2
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	62,5	53,4	70,2
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	24,3	24,7	9,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	15,1	41,0	59,3
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	13,5	1,9	1,9
Lakásállomány (db)	4436	29	30
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	6,6	44,8	10,0
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	35,4	53,8	59,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	8,5	30,8	42,4
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	59,8	39,1	38,1
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	36,9	63,0	34,5
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	10845		
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	38,7	55,6	75,0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	52,1	67,1	50,0
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	12,0	25,0	42,9
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	6,3	12,5	23,8
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	5,8	42,3	6,9
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	8,3	53,8	93,1

Forrás: KSH

Mindkét szegregációval érintett terület Szigetvár belvárosában található. A vasútállomás és a buszpályaudvar néhány perc alatt elérhető. A háziorvosi, házi gyermekorvosi rendelők, védőnői szolgálat, fogászati rendelők, élelmiszerboltok, ruházati boltok, gyógyszertárak, általános iskola, középiskola, piac, Postahivatal, Kormányhivatal és a Polgármesteri Hivatal gyalogosan is néhány perc alatt megközelíthető.

A Móra F. ltp. 1. szám alatti szegregátum lakóinak száma 84 fő (KSH 2011.). Egy 2022. évi pályázati felmérés szerint a lakosok száma 50 fő, akik 30 db lakáson osztoznak, melyből 10 db önkormányzati bérlakás.

Az elmúlt öt évben 2 esetben történt felújítás az önkormányzat részéről és 8 esetben önerőből. A felújításra szoruló lakások száma az önkormányzati bérlakások tekintetében 100%.

A szegregált területen a bérlakások – 100%-ban - a helyi önkormányzat tulajdonát képezik. A családok lakásai vagy szegényesen, néhány bútorral vannak berendezve, vagy ellenkezőleg, tele vannak zsúfolva. A bútorok szülőktől öröklődnek, a rokonságtól, a barátoktól, ismerősöktől kapják, a legritkábban vásárolják maguk. A tartós fogyasztási cikkek közül a televízió a leggyakoribb, aztán a hűtőgép, ezek szinte az összes háztartásban megtalálhatók. A legtöbben a tartós fogyasztási cikket úgynevezett áruhitelből vásárolják. A lakások, méretük miatt zsúfoltak, a gyermekes családok számára szűkösek, vagy pedig azért, mert e réteg kisméretű, egyszobás lakásaiban, a szülők és a gyerekek mellett gyakran a nagyszülők, testvérek, más rokonok is laknak időszakosan. A fiatalok családalapításkor költöznek a szülőkhöz, a háztartás pedig nemcsak gyerekeik születésével bővül, hanem úgy is, hogy más családtagok is beköltöznek válások vagy betegség, megözvegyülés, vagy egyszerűen csak a lakhatás gazdaságossága érdekében. A lakás, a háztartás és a megélhetés költségeit csökkenti ugyan a kiterjedt, nagyobb családok együttélése, ugyanakkor számos feszültség és konfliktus hordozója is az ebből fakadó zsúfoltság, a pihenéshez, tanuláshoz szükséges személyes tér és nyugalom hiánya. Az itt élő családok higiénés körülményei összehasonlítva akár a szőlőhegyen élő hátrányos helyzetű családokéval elfogadhatóbbak, hiszen a lakásokban fürdőszoba, wc, közművek vannak. Több esetben gondot okoz azonban és a szociális bérlakások esetében is az állagmegóvás, aminek hiányában az ingatlanok évről évre egyre rosszabb állapotban vannak. Az övezetben a közvilágítás szintén javításra szorul.

Elengedhetetlen a fejlesztés, melynek célja, olyan belvárosi városrehabilitációs funkciók kialakítása és fejlesztése, melyek a település városképét átalakítva magasabb szintű szolgáltatásokat biztosítanak a lakosok számára.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezetttek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Móra Ferenc ltp. 1. szám alatti szegregátum lakosainak száma 84 (KSH 2011.) főt számol. A 2022-es pályázati felmérés szerint az itt élő lakónépességet tekintve 18 %-a 0-14 éves kor közötti, 58 %-ra tehető a 15-59 éves kor közötti aktív lakosok száma, és 24 % a 60 év felettiiek jelenléte. Önkormányzati bérlakások lakóinak száma 23 fő, ebből 3 fő 0-18 év közötti gyermek. Az itt élő népesség 78 %-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel, míg 12 % a foglalkoztatottak aránya a vizsgált célcsoportban. Az iskolázottságot tekintve az itt élők 40 %-a rendelkezik legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel, míg a település ezen területén lakók között nincs felsőfokú végzettségű. A vizsgált szegmens 78 % -ának jövedelemforrása kizárólag állami vagy helyi támogatás. A lakók 74 %-a rossznak gondolja a közbiztonságot, melynek javítása érdekében további beavatkozásra van szükség. A vezető probléma a veszekedések, verekedések, családon belüli bántalmazás, melynek legfőbb kiváltó oka a drog és alkohol fogyasztás.

Életvezetési tanácsadásokkal, a rendőrséggel való szorosabb együttműködéssel és bűnmegelőzési, drogrevenációs foglalkozásokkal kívánjuk visszaszorítani ezeket a problémákat, illetve segíteni az érintetteket megfelelő addikciókezelő terápiákba eljuttatni. Az itt élők 37%-a elégségesnek, 26 %-a közepesnek tartja saját egészségi állapotát, míg csak 5% kiválónak. A megkérdezettek 64 %-a tartós betegségben szenved, közülük 66% szed rá gyógyszert. A vezető tünetek a szív és érrendszeri betegségek. A megkérdezettek közül szűrővizsgálatokra, csak egy-egy betegség, kivizsgálás kapcsán jutnak el, a prevenciós szemlélet nem a sajátjuk, a nők viszont nyitottabbak a szűrésekre, több figyelmet fordítanak egészségügyi állapotukra, mint a férfiak.

A szegregátum területén élő családokat szinte minden esetben több probléma együttes fennállása jellemzi. A legtöbb családot érintő probléma gyermeknevelési, családi kapcsolati konfliktus, anyagi és életviteli probléma. A családi – kapcsolati konfliktusnál a legtöbb esetben a rendőrségi intézkedések is e problémakörben történnek. A gyermeknevelési problémák gyakori kiváltói a szülők egymás közti konfliktusai, valamint a nem megfelelő gyermeknevelési módszerek, melyek a gyermek korához, értelmi, érzelmi fejlődési szintjéhez nem igazodnak, gyakran eredményezik a szülők és gyermekük közti konfliktusokat. A szegénységgel együtt járó stressz tényezők (pl. létfenntartás nehézségei; munkahely bizonytalansága, elvesztése; egészségtelen, zsúfolt lakáskörülmények; lakókörnyezet devianciája) következtében e körülményeket elszennvedő egyének mentális állapota kedvezőtlenebb lehet. A depresszió, az agresszió és az önértékelési zavarok előfordulása gyakoribb, ami számos módon hatást gyakorolhat a családi életre, a családtagok közötti kapcsolatok alakulására. A házastársak, családtagok közötti konfliktusok gyakoribbak, s jóval nagyobb arányban fordul elő a többséghez viszonyítva. Ahol nem tervezett gyermeket nevelnek a szülők, amihez a család, a szociális háló támogatása is hiányzik, szintén problémák forrása. A nem tervezett gyermek, főként a megfelelő szociális támasz hiánya nélkül, bizonytalanságot visz a gyermeknevelésbe és a családi életbe, aminek következményeképpen az anya-gyermek kapcsolat sérülhet.

A hátrányos helyzetű családok gyermekeinek tanulási lehetőségei több szempontból is korlátozottak.

A vizsgált területen jelenleg egy olyan körforgásnak lehetünk tanúi, amelyben a hátrányos helyzet mindig újra termelődik, és az érintetteknek nagyon nehéz kilépni ebből a körből. A körforgás lényege, hogy a hátrányos helyzetű családokban megfigyelhető anyagi javak, a szociális és életvezetési kompetenciák hiánya azt hozza magával, hogy a gyermekek számára nem tudnak kellően ingergazdag környezetet létesíteni. (Gyakran ez azzal is összefügg, hogy a szülők maguk is alacsony iskolai végzettségűek.). A gyermekek bizonytalanságát gyakran a családok biztonságra, stabil jövedelemre, állandó munkahelyre irányuló törekvései hiánya is csak növelik. Ezen a területen igen magas a munkanélküliek száma. Alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik az itt élők jelentős hányada, magas az elszegényedett családok, illetve a munkakeresés feladásából inaktívvá válók aránya.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A településen vannak olyan lakókörnyezetek, amely szegregációval veszélyeztetettek. A mélyszegénységben, illetve a társadalmi kirekesztődés két legfontosabb dimenziójában, a tudás megszerzéséből való kirekesztődésben és a munkaerő piacról történő kirekesztődésben érintett háztartások területi koncentrációja egyrészt növeli a társadalomból való kirekesztődés mértékét, másrészt azonban terepet biztosít a komplex szociális rehabilitációs beavatkozások számára.

A legnagyobb szegregációval veszélyeztetett terület az előző pontban már lehatárolt 30% feletti, de 35% alatti szegregációs mutatóval rendelkező Vár utca – Széchenyi utca – Almás-patak által határolt terület.

További területek: Gyepmestertelep, Munkás u. 18., Széchenyi u. 62., Zsibót-Szőlőhegy. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők nem a város szegregálódó övezeteinek száműzöttjei, hanem a város integráns lakókörnyezetének részesei lehessenek. ezért első célunk a szegregátumok lakóépületeinek minőségi fejlesztése, a leszakadó, vagy leszakadással veszélyeztetett városrészekon koncentráltan megnyilvánuló társadalmi-fizikai-gazdasági problémák javítása.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Településünkön 2016-ban 5 csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatás volt, házi gyermekorvosok által 2 szolgálat működött.

Az alapellátást 2023-ban 4 felnőtt háziiorvosi szolgálat, 2 gyermek szakorvos, egy iskolaorvos, 4 fogorvos, 1 területi, 3 városi védőnő, valamint 1 fő iskola- és ifjúságvédőnő látja el. Szigetváron a szakellátást a Városi kórház biztosítja. A Kórház épülete akadálymentesített, ami a fogyatékkal élők alap-, és szakellátáshoz való hozzáférését segíti, a szakellátások mellett csecsemő- és gyermekgyógyász szakorvos, ifjúsági és iskolaorvosi ellátás, valamint fogorvosi ellátás is működik.

2021-re pályázati fejlesztéssel megújult a Berzsényi u. 2. szám alatti akadálymentesített rendelőintézet, itt 4 háziorvos látja el a betegeket. Szigetvár, József A. u. 69. szám alatti épületben egy gyermekszakorvos és 2 fogorvos működik, továbbá a védőnői szolgálatnak, valamint itt található a Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat is. csecsemő- és gyermekgyógyász szakorvos, ifjúsági és iskolaorvosi ellátás, valamint fogorvosi ellátás is üzemel. A háziorvosokhoz praxisonként 2024-ben 1424 fő tartozott. A (14) éven aluli korosztályt tekintve 2024 évben 1270 gyermek került ellátásra.

Fogorvosi ellátásba tartozók számának 2024. évi átlagos száma 2532 fő volt.

A Szigetvári Járás fogorvosi ellátása jelenleg 4 fogorvosi körzettel biztosítható azzal, hogy jelenleg 2 körzet ellátása helyettesítéssel megoldott. Szükséges 2 fogorvosi rendelő kialakítása, eszközök, berendezések beszerzése, valamint szakorvosok felvétele.

Szigetvár Város Önkormányzat a Versenyképes Járások Program 2025. felhívás keretében meghirdetésre került pályázati felhívásra pályázatokat nyújtott be. A pályázat keretében támogatásra pályázatot a " Fogorvosi rendelő kialakítása" - Szigetvár, belterület 1495/1 hrsz. alatti ingatlan- mely természetben az Árpád utca 1. szám alatt található. Az Önkormányzat ezen pályázata nem támogatott. Az épületben 2 db fogorvosi rendelő és akadálymentesített parkoló kialakítása tervezett.

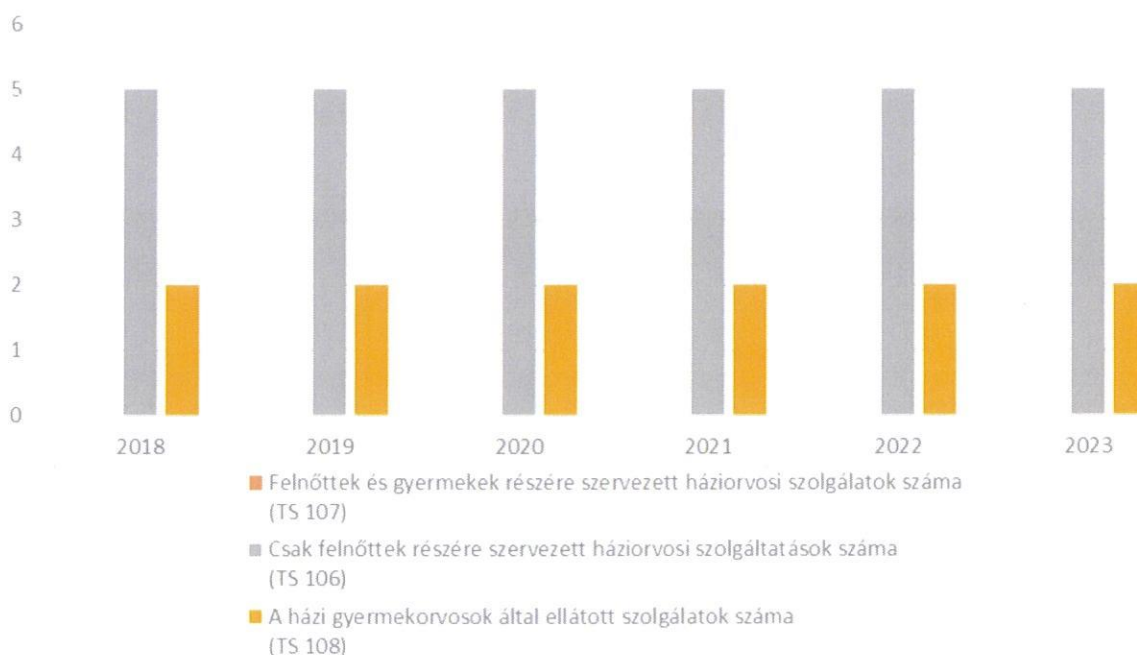
A lakosok között viszonylag magas a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma. Tapasztalataink alapján elmondható, hogy sajnálatos módon ezen személyek között sok a gyermek. 2023-ban 451 fő volt jogosult e támogatási formára.

Ápolási díjban részesülők évi átlagos száma 2016-tól csökkenő tendenciát mutat, 2018-ban 64 fő, 2023-ban 42 fő részesült ápolási díjban alanyi jogon.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	5	2	5	581	63,90
2019	0	5	2	5	615	42,56
2020	0	5	2	5	542	42,98
2021	0	5	2	5	502	48,12
2022	0	5	2	5	509	48,40
2023	0	5	2	5	451	41,55

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Egészségügyi ellátás

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Tekintettel arra, hogy a településen szakrendeléseket magában foglaló kórház működik, ezért a különböző szűrővizsgálatokhoz való hozzáférés megoldott. Szigetváron öt gyógyszertár (Boróka Gyógyszertár – Szent István ltp. 5., Oroszlán Gyógyszertár – Zrínyi tér 2., PatikaPlus - Almás u. 7., Szent István Gyógyszertár – Szent I. ltp. 7., Szigeti Patika - József A. u. 57.) működik, ahol a különböző, civil szűrővizsgálat kezdeményezésekről tájékoztatják a lakosokat. A patikákban vércukorszint-mérést, továbbá különböző szűréseket végeznek állandó, vagy ideiglenes jelleggel.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátás minden beteg számára hozzáférhető. Mozgásszervi rehabilitáció a kórházban térítésmentesen vehető igénybe, továbbá a Gyógyfürdőben térítés ellenében lehetőség van gyógymasszázsra, iszappakolásra, a termásvíz kedvezményes igénybevételére. A kezelésekre az időpont egyeztetés már munkaidő előtt, illetve után is megoldható, ezáltal a dolgozó páciensek is részt tudnak venni a kezeléseken anélkül, hogy a munkahelyükön ez hátrányt jelentene. A kórházban gyógytestnevelés, a Tanuszodában gyógyúszás igénybevételére is lehetőség van.

Kora gyermekkorban a megfelelő fejlődés érdekében a védőnői szolgálat segíti a kisgyermekes családokat.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen az Önkormányzat a szociális alapellátás keretén belül biztosítja az étkeztetést a Dr. Raksányi Árpád Integrált Szociális Intézmény útján, térítés ellenében. A betegek, idősek részére az Intézmény kiszállítja az ételt.

Az óvodás és iskoláskorú gyermekek táplálkozási lehetőségei, valamint szokásai nagyban befolyásolják a felnőttkori étkezési habitusukat, mivel a táplálkozási szokások gyermekkorban alakulnak ki. Ezért a közétkeztetésnek nagy szerepe és felelőssége van abban, hogy az egészséges táplálkozás irányába terelje a gyermekeket, hangsúlyozva a prevenciót, az egészség megőrzését, a helytelen táplálkozásból fakadó betegségek (pl. diabétesz, magas koleszterinszint) és a kóros elhízás megelőzését.

A rászoruló szülők gyermekei részére a települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sport rendezvények jellemzőek a településünkre. Különböző versenyeknek, bajnokságoknak ad helyszínt városunk. A belvárosban található a sportszarnok, ami nem csak a profi csapatoknak ad lehetőséget a megmérettetésre, hanem a csak hobby szinten sportolók is bérleti díj ellenében rendszeresen tarthatnak edzéseket.

A településen íászkлуб, valamint egyre több edzőterem működik, ahol személyi edzés is igénybe vehető.

A tanuszodában szakképzett edzők segítségével lehetőség van az úszásoktatáson, továbbá babaúszáson való részvételre. 2023 szeptemberétől városunkban is elindul az Úszó Nemzet Program. Az úszásoktatási program hároméves keretében, összesen 108 tanítási órában, (36 óra/tanítási év) heti egy alkalommal vesznek részt a tanulók.

2022 szeptemberében megnyílt a szigetvári Honvédelmi Sportközpont. A kadét programos osztályok heti rendszerességgel látogatják a Sportközpontot, ahol a lövészet mellett általános erő és képességfejlesztő feladatokat is végrehajtanak a növendékek. A foglalkozások tartalmazzák a légpuskás, airsoft és lézerlövészeteket, a birkózó és önvédelmi gyakorlatokat, erő és állóképességfejlesztő feladatokat és a katonai kiképzés elemeit is.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A helyi szociális ellátásokról szóló rendelet tartalmaz rendelkezéseket a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, melyek az alapellátás keretén belül az alábbiak:

Étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, támogató szolgáltatás, nappali ellátások (időskorúak klubja, nappali melegedő).

A szakosított ellátási formák:

Átmeneti elhelyezést nyújtó ellátások (hajléktalanok átmeneti otthona, családok átmeneti otthona), valamint az ápolást-gondozást nyújtó ellátás (idősek otthona). A szociális ellátások közül az Önkormányzat az étkeztetést, a házi segítségnyújtást és az idősek nappali ellátását (idősek klubja) az Önkormányzattal kötött ellátási szerződés alapján a SZOCEG Nonprofit Kft. fenntartásában működtetett Szociális Alapszolgáltatási Központ (7900 Szigetvár, József A. u. 69.) útján biztosítja, az ápoló otthont (idősek otthonát, az idősek otthonában az átlagot jóval meghaladó minőségű elhelyezést), a hajléktalanok átmeneti szállását és a nappali melegedőt az Önkormányzattal kötött ellátási szerződés alapján a SZOCEG Nonprofit Kft. fenntartásában működtetett Dr. Raksányi Árpád Integrált Szociális Intézmény (7900 Szigetvár, József A. u. 69.) útján biztosítja. A

családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat (székhely: 7900 Szigetvár, Zrínyi tér 1.) biztosítja.

A támogató szolgáltatást az Önkormányzat ellátási szerződés alapján a KOLPING Támogató Szolgálat útján biztosítja.

A házi segítségnyújtás feladata, hogy minél tovább fenntartsa a lehetőséget az ellátottak számára, hogy saját otthonában, lakóköznyezetében önállóan éljen. Az ellátást elsősorban saját otthonukban élő, tizenhétéves életévüket betöltött egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociálisan és mentálisan támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosítják. Ezáltal a személyes higiénia és a környezetük tisztaságának megőrzése mellett, segítséget kapnak az ügyintézésben, a társas kapcsolatok ápolásában is.

A családsegítési szolgáltatást önként igénylőket a Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat szakemberei családgondozással, ellátások közvetítésével, tanácsadással segítik. A Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat feladatait két önálló szakmai egységben látja el, ezek az egységek a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Család- és Gyermekjóléti Központ. Az alapellátási szolgáltatások biztosítását 14 családsegítő kolléga végzi. Az intézményvezető munkáját a szakmai vezető mellett 2 fő pedagógiai asszisztens, 2 fő szociális asszisztens, 2 fő iskolai szociális munkás, 2 fő esetmenedzser, 1 fő szociális diagnózist készítő esetmenedzser, 3 fő családsegítő munkatárs segíti.

Fő tevékenységein túl a Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat ingyenesen igénybevehető szolgáltatásokat is biztosít (2. számú melléklet), melyek közül fontos megemlíteni az adományközvetítést, élelmiszermentést, a készenléti ügyeletet, mediációt, pszichológus, fogyatékos ügyi tanácsadó nyújtotta szolgáltatást és a jogsegélyt.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Szigetvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 47/2015. (III.05.) Kt.sz. határozatával fogadta el a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (a továbbiakban: KEF) megalakulását. 2016-tól pályázati forrásokból működik a fórum. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) képviseletében, a Szociális Gyermekvédelmi Főigazgatóság Esélyteremtési Főosztályának Drogmegelőzési Programok Osztálya látja el a koordinációt, fő tevékenységei közé tartozik az országban működő KEF-ok szakmai és szervezeti munkájának támogatása. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma a 2020. évtől az eddigi gyakorlattól eltérően a vármegyei önkormányzatokon keresztül kívánta támogatni a KEF-eket, az alábbiak szerint: a vármegyei önkormányzatok 2020. év végén megyénként 2,3 millió Ft fix összegű támogatást kapnak a vármegyében működő Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok szakmai tevékenységeinek előmozdítására. Szigetvár ebből eddig nem részesül, így a KEF forrás nélkül működik tovább szakmai fórumként. A KEF-ek feladata, hogy összehangolják a drogprobléma visszaszorításban szerepet játszó intézményeinek munkáját. Ennek érdekében a KEF-ek a lokális helyzetfelmérés eredményeire támaszkodva helyi stratégiát dolgoznak ki a kábítószer-probléma visszaszorítására. Egységes szakmai és módszertani szemléletmód megvalósítására törekednek, továbbá arra, hogy összehangolják és észszerűsítsék a helyi szinten zajló kábítószer-fogyasztást megelőző, valamint kezelő tevékenységeket. A Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok tagjai a drogprobléma kezelésben fontos szerepet játszó állami, önkormányzati, civil és egyházi szervezetek képviselői.

Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat Ifi klub keretein belül felzárkóztató csoportfoglalkozást szervez, és a prevencióba bevon más szervezeteket is, a Kultúr és Zöld Zóna Egyesületet, valamint a Szigetvári Kábítószerügyi Egyeztető Fórumot, akik prevenciós foglalkozásokat tartottak-tartanak addiktológiai témákban.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs tudomásunk arról, hogy a szolgáltatások nyújtásakor egyenlő bánásmód követelménye megsértésre került volna.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat rendszeresen szervez adománygyűjtést, valamint a Magyar Élelmiszer Bank Egyesülettel közösen élelmiszer csomag osztást a rászoruló családok részére. Az elmúlt évben 10.715 fő részesült adományban, amely halmozott szakmai tevékenység.

Cigány Integrációt Segítő Érdekvédelmi Egyesület élelmiszert, adományt gyűjt, adományosztást szervez a rászorulóknak részére, meleg ételt oszt évente több alkalommal. Roma származású rászoruló családok gyermekeinek nyári tábort szervez Kaposszekcsőn.

A tanyagondnoki szolgáltatás célja a külterületi lakott helyek intézményhiányból eredő települési hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, egyes alapellátásokhoz való hozzájutás biztosítása. A tanyagondnoki ellátás olyan integrált, és közösségi alapú szolgáltatást biztosít, amely igazodik a helyi adottságokhoz és sajátosságokhoz. Tanyagondnoki szolgálat többek között segítséget nyújt a rászoruló időseknek, kisgyermekes családoknak eljutni az egészségügyi intézményekbe, gyógyszertárba, segít a bevásárlásban. Önkormányzatunk ingyenes iskolabusz járatot biztosít a Szigetvár-Zsibót, Szigetvár-Becefa, Szőlőhegy városrészen lakó óvodás és iskoláskorú gyermekek részére. Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ IFI Sziget néven ifjúsági klubot működtet Szigetvár, Dózsa György út 5/A szám alatti Magtár épületében. Itt felzárkóztató csoport keretein belül felzárkóztató programot indított, a programban elsősorban a hátrányos helyzetű és különösen a halmozottan hátrányos helyzetű, az általános iskolák alsó és felső tagozatain, valamint középiskolában tanulók vesznek részt. Az általános iskolába járó diákok esetében az alapvető cél segíteni iskolai előrehaladásukat annak érdekében, hogy érettségit nyújtó középiskolában, vagy a helyi mutatók alapján perspektivikus elhelyezkedési lehetőséget nyújtó szakiskolában tudják folytatni tanulmányaikat. A középiskolába járók esetében szintén az iskolai előrehaladás segítése és a lemorzsolódás megakadályozása az elsődleges cél, továbbá a sikeres (kompetencia alapú) érettségi vizsga, piacképes szakmai végzettség szerzése vagy felsőoktatási intézményben történő továbbtanulás lehetőségének megteremtése a cél. Az elmúlt időszakban korosztályi jellemzők figyelembevételével több színes, tematikus foglalkozást biztosítottak napközis csoportoknak, melyek ünnepekhez, világnapokhoz kötődtek, valamint nyári napköziket is szerveztek szociálisan rászoruló gyermekeknek.

A tanulássegítő szolgáltatás – mely hétköznapokon mindennap elérhető - különösen fontos, valamint a klub előremutató szerepet tölt be a prevencióban is. Ezek a tevékenységek mind bővítik a helyi szociális szolgáltatás lehetőségeit.

Városunkban népkonyha nem működik.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
	n.a.
	n.a.
	n.a.
	n.a.
	n.a.
	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

A mélyszegénységben élők társadalmi kirekesztésének egyik leglényegesebb eleme a közösségi részvétel lehetőségeinek hiánya, a közösségi szolgáltatások elérésének nehézségei.

A közösségi, kulturális élet a településen színesnek mondható. Az év különböző évszakaiban változatos rendezvényeknek ad otthont a település. Rendhagyó a minden karácsony előtt megrendezésre kerülő Fúvószenekari hangverseny, minden évben hangulatos légkörben zajlanak a Zrínyi napok. Koncertek, várjátékok, vásárok nyújtanak kikapcsolódási lehetőséget a város lakóinak. Az érdeklődők a Városi Könyvtárban szintén tartalmasan tölthetik el idejüket. Nyaranta

lehetőség van éjszakai fürdőzésre is. A városban több vendéglátóegység működik. A belvárosban található Vigadó színháztermében sokszínű rendezvények, színházi előadások megrendezésére nyílik lehetőség. Fontos megemlíteni a Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesületet, Lakóközösségi Szolgáltató és Információs Iroda (LISZI), és Ifjúsági kerekasztal civil szervezeteket, melyek szociálpolitikai területen komoly tapasztalatokkal rendelkeznek. Szigetvári Család és Gyermejkölési Központ és Szolgálat ifjúsági klubot működtet, mely közösségi térként is funkcionál.

Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület Szigetvár Város Önkormányzatával együttműködve, közművelődési megállapodás keretében látja el a város közművelődési tevékenységét, mely tartalmazza a különféle felnőttképzési lehetőségek megteremtését, a település sajátos kultúrájának gondozását és gazdagítását, az ünnepek kultúrájának gondozásával, a különféle kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és fenntartásának segítését, az ismeretszerző, az amatőr alkotó, a műkedvelő közösségek tevékenységének támogatását, a szabadidő kulturális célú eltöltésének biztosítását, egyéb művelődést segítő lehetőségek biztosítását. Az Egyesület közművelődési megállapodás keretében működteti a Vigadót, mely a város művelődési ház funkcióját tölti be. Az Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér Zsibóton található, működését a Vidékfejlesztési Minisztérium és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési hivatal rendeletei szabályozzák. Kötelezően ellátandó feladatai: tájékoztatási és információs programok, MNVH végpont, ifjúsági és ifjúságfejlesztési programok, közösségi programok, könyvtári szolgáltatások, közművelődési programok, egészségfejlesztési programok, elektronikus közigazgatási végpont.

Szigetvár Város Önkormányzatának képviselő-testülete a 47/2015. (III.05.) Kt.sz. határozatával fogadta el a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (a továbbiakban: KEF) megalakulását. 2016-tól pályázati forrásból működik a fórum. A Nemzeti Drogmegelőzési Intézet fő tevékenységei közé tartozik az országban működő KEF-ok szakmai és szervezeti munkájának támogatása.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
(TS 103)"	van/nincs	db	db
(TS 104)"	igen	14 080	3

(TS 105)"

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Etnikai konfliktusokról tudomásunk nincs.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi közösségi szolidaritás a településen is megnyilvánul, lehetőség van adományozásra, ami ismereteink szerint sok segítséget nyújt a rászorulóknak. A Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat ételkészítéssel támogatja a rászorulókat, az Ételmiszer Bankkal kötött megállapodás keretében hétköznapokon a Tesco Global áruházról átvett előző napról megmaradt pékáru, zöldség és gyümölcs szétosztásával, továbbá az Ökumenikus Szeretetszolgálat szintén oszt adományt heti rendszerességgel.

Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat önkénteseket alkalmaz.

e) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

2022-ben a lakosság 90,7%-a vallotta magát magyarnak, 1,9% cigánynak, 1,4% németnek, 0,9% horvátnak, 0,1-0,1% bolgárnak, ukránnak, szerbnek és románnak, 2,2% egyéb, nem hazai nemzetiségűnek 9% nem nyilatkozott.

Szigetváron három nemzetiségi önkormányzat működik, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Szigetvári Horvát Önkormányzat, Szigetvári Német Önkormányzat.

Roma Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében roma hagyományőrző programok kerülnek megrendezésre. Cigány Integrációt Segítő Érdekvédelmi Egyesület roma hagyományőrző programokat szervez, ilyen volt a Vigadóban megrendezett Nóta est. Évente roma hagyományokra épülő nyári táborozáson vehetnek részt ingyenesen cigány származású gyermekek. Megemlékezést tartanak a roma holokauszt áldozatairól a cigány holokauszt Emléknappja alkalmából.

A horvát és német önkormányzat évente 2-3 horvát kulturális rendezvénnyel színesíti a város programkínálatát.

f) helyi lakossági önszerveződések.

A közösségi szerveződések szintje viszonylag magas a városban. Aktív és sokszínű civil élet jellemzi a települést. Az Önkormányzat minden évben pályázat útján támogatást nyújt a helyi egyesületek és alapítványok számára, bár a költségvetésben tervezhető támogatási összeg viszonylag alacsony a pályázók nagy arányához képest. Ezt a forrást a szervezetek működésére, programok szervezésére, valamint a sportszervezetek (úszás, birkózás, kézilabda, futball) utánpótlás nevelésre és tömegsportra fordítják. Tömegsport szervezetek (pl. horgász egyesület, sakk egyesület is fellelhető városunkban. Megtalálható több komoly és könnyűzenei zenekarhoz kapcsolódó szervezet, néptánckör, vegyeskar, közösségi célú szervezetek (lakóközösségi egyesület, nyugdíjas klub, hagyományőrző szervezetek stb.), nem utolsósorban a több mint 50 éves Szigetvári Várbaráti Kör, mely 1959-es alapítása óta aktív szerepet vállal a Zrínyi kultusz ápolásában. Az egyesület évente több program szervezését vállalja fel a helyi értékek megőrzése jegyében. A Szent István lakótelepen egy Európai Unió pályázat keretében (a Szigetvári Római Katolikus Plébánia programja) jött létre a LISZI (Lakóközösségi Információs Szolgáltató Iroda), és lezajlott egy közösségi tervezési és közösségfejlesztési folyamat. Ennek eredményeként jött létre a közösség tagjaiból a Szent István Lakóközösségért Egyesület, mely a projekt lezárását követően átvette a LISZI működtetését, és ma is aktívan szervezi a környék közösségi életét.

Látható, hogy a szervezetek aktív és színes kulturális-közösségi életet biztosítanak a városban, azonban folyamatosan forráshiánnyal küzdenek mindamellett, hogy a város lehetőségeihez mértén támogatja őket helyiségekkel, technikával és egyéb lehetőségekkel.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat a közfoglalkoztatási program keretében sokaknak nyújt könnyítést a megélhetésükhöz munkalehetőségek biztosításával. A roma nemzetiségi önkormányzatnál dolgozók a hivatali ügyek intézése mellett tanácsokat, tájékoztatást nyújtanak a sokszor kétségbe esett személyeknek.

A Szigetvári Roma Nemzetiségi Önkormányzat lehetőséget biztosít a közérdekű munka ledolgozására.

Városunkban az óvodák roma nemzetiségi nevelést folytatnak magyar nyelven.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kiemelten az aktív korúak, továbbá a 40-44 év közötti lakónépesség magasabb számban, valamint a szakképzettséggel nem rendelkező és a 25 éven aluli munkanélküliek magas száma.	Munkáltatók bevonásával workshop-ok rendezése, a munkáltatók részére széles körű tájékoztatás nyújtása az adott pályázati lehetőségekről. Álláskeresési technikák oktatása, tréningek megszervezése, átképzések szervezése. A városi munkaerő-piaci közvetítőrendszer hatékonyságának javítása (naprakész információ valamennyi munkáltatótól, személyre szabott közvetítés, visszajelzés).
Általános iskolai, középiskolai felnőtt oktatásban nem vett részt egy fő sem.	A településen „hiányszakma”-ként jelentkező szakmákat oktató képzések, általános iskolai végzettséget nyújtó képzések szervezése, álláskeresési technikák oktatása, átképzések.
Az idős népesség számarányának növekedése és a fiatalok arányának csökkenése.	Munkahely teremtés, lakhatási feltételek biztosítása.
Szegregátumban élők rossz életkörülményei, szegregátum infrastruktúrájának rossz minősége.	Lakóépületek minőségi fejlesztése, szegregáció csökkentése, hátrányos helyzetű csoportok leszakadásának megállítása, identitástudat erősítése, esélyegyenlőség biztosítása.
Több szegregációval veszélyeztetett terület található a településen	Szegregációval veszélyeztetett területek figyelemmel kísérése szociális munkával összekapcsolva, a fejlesztések, elért eredmények fenntartása.
Az oktatást-képzést középfokú végzettség, szakképzettség nélkül elhagyó fiatalok száma emelkedik.	Az iskolát végzettség nélkül elhagyók visszavezetése az oktatásba, tanulói lemorzsolódás csökkentése. Korai jelzőrendszer kiépítése. Második esély programok, amelyek a nappali tagozatos, iskolarendszerű oktatásból már kimaradtak számára biztosítják a foglalkoztathatóságához szükséges készségek, képességek elsajátításának esélyét.

	Pályaválasztási tanácsadás.
Digitális kompetenciák, digitális írástudás hiánya.	Digitális írástudás, kompetenciák fejlesztése, tanfolyamok szervezése.
Kevés a roma értelmiségi a településen	Roma értelmiségiek felkutatása, bevonása a közösségi életbe, társadalmi szerepvállalásuk, közösségi aktivitásuk segítése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A veszélyeztetés valamely magatartás, mulasztás, vagy körülmény hatására kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi és erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

Felmérések alapján megállapítható, hogy a gyermekeket érintő legnagyobb súlyú egészségügyi problémákat a mozgásszervi betegségek, a táplálkozással kapcsolatos megbetegedések, funkciózavarok, valamint a szenvedélybetegségek egyre fiatalabb korban való megjelenése okozza. A védőnők tapasztalatai szerint a tizennégy évnél fiatalabbaknak is legalább a fele érintett az aktív vagy a passzív dohányzásban. Általánosságban elmondható, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok családjában a munkanélküliség generációkon át öröklődik, a többségi társadalomtól való leszakadásuk gyakran már kora gyermekkorban elkezdődik és az óvodai és iskolai években - a hátrányt kompenzáló óvodai és iskolai programok ellenére -, tovább fokozódik és továbbtanulási esélyeik minimalizálódnak.

Városunkban az óvodák 2007 óta esélyteremtő óvodai integrációs programot működtetnek. Fontos feladat a szülők ismereteinek bővítése a gyermekgondozás és gyermeknevelés terén. Fontos az olyan programok szervezése, ahol a szülők csoportban, egymást segítve, támogatva, de szakember segítségével, fejleszthetik elméleti és gyakorlati ismereteiket.

A Baranya Vármegyei Gyermekvédelmi Központ otthonai településünkön az alábbiak:

3 lakásotthon működik Szigetváron, valamint 1 speciális gyermekotthon. A speciális gyermekotthonban 10-18 éves gyermekek kaphatnak elhelyezést. Egy gyermek maximum 18 éves koráig tartózkodhat a lakásotthonban. A gyermekek fejlődése érdekében rendszeresen biztosított a pszichiáter igénybe vételének lehetősége, a sportolási lehetőségek adottak.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4 776	5 261	10037	47,58%	52,42%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			218	2,17%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	638	563	1201	6,36%	5,61%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	127	115	242	1,27%	1,15%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A 2024-es évben hatósági intézkedés keretében 274 gyermeket gondozott a Központ, 170 gyermeket védelembe vétel keretei között ez 8 % növekedést jelent. A nevelésbe vett gyerekek száma szintén emelkedett az elmúlt évhez képest 13 % -al több -11 gyermek - nevelésbe vételére került sor. Nevelésbe vett gyermekek száma 88 fő, utógondozott gyermekek száma 1 fő volt a 2024-es évben.

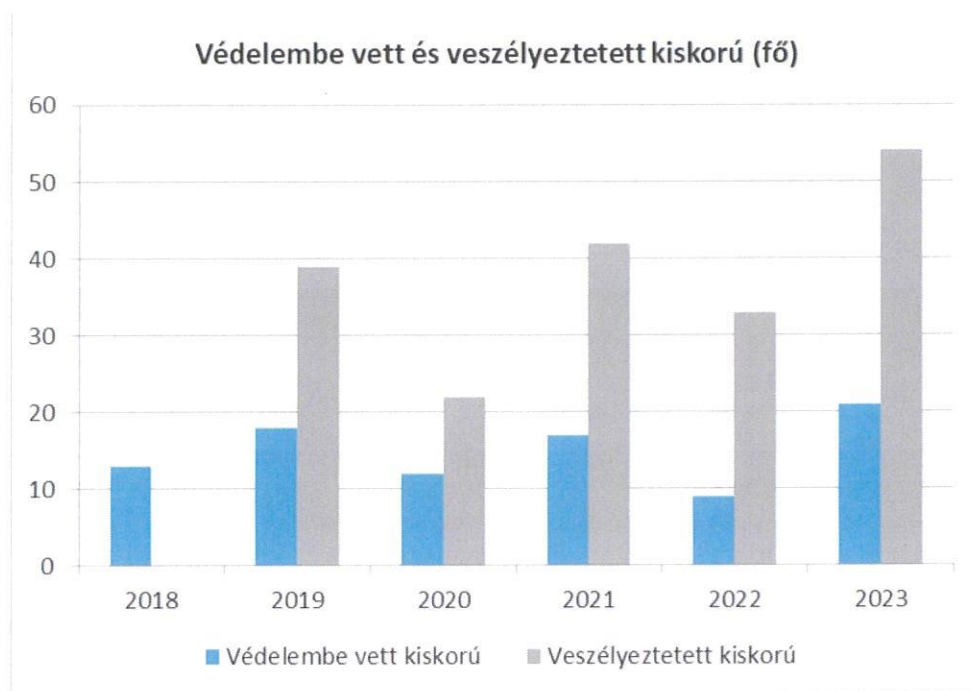
A sok védelembe vétel még mindig leggyakoribb okai: a gyermekek gondozásának, nevelésének elhanyagolása, az iskolai igazolatlan mulasztások, gyermekkorúak, fiatalkorúak által elkövetett, illetve elszenvedett szabálysértések, bűncselekmények.

2018-2023 között a veszélyeztetett kiskorúak száma jelentős emelkedést mutat, mely a 2022-es évben lecsökkent. A 2021 évi kiugró esetszám oka az volt, hogy a pandaemiás időszak alatt, az online oktatásban nem vettek részt, a gyermekek, ezért több jelzés érkezett. A kiskorúak veszélyeztetettségének lehetséges okai többek között a családon belüli erőszak, a gyermekszegénység. A gondozott gyermekek családjában rendszeresen tapasztalható családi konfliktus, valamint gyermeknevelési probléma.

A veszélyeztetett, illetve védelembe vett gyermekek családjára nagymértékben jellemző, hogy körükben az iskolázottság általában igen alacsonyfokú, a szülők döntő többsége maximálisan általános iskolai végzettségű, a nyílt munkaerő-piacon való érvényesülésük rendkívül nehéz, többségük munkanélküli, vagy közfoglalkoztatott, ugyanakkor a foglalkoztatási helyzet javulása és mélyszegénységi létből való kilábalás hosszú távon csak az oktatás és a szakképzés által orvosolható.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	13	0
2019	18	39
2020	12	22
2021	17	42
2022	9	33
2023	21	54

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

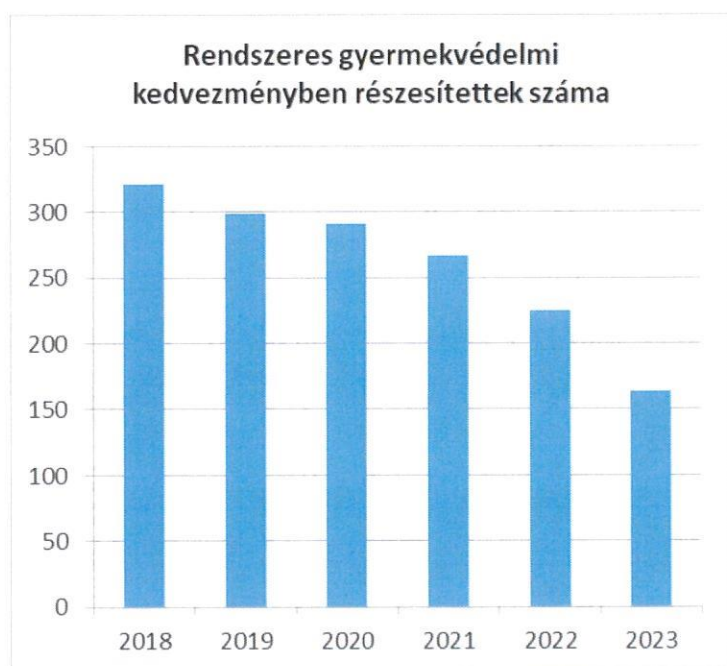
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma 2018-óta jelentősen csökkent.

2018-ban 322 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2023-ban pedig 164 gyermek. Az állandó népességre vonatkozó adatok vizsgálatakor azonban kiderült, hogy a településen folyamatosan csökken az állandó lakosok száma, ez a tendencia igaz a 0-14 éves korosztályra is, ennek tudható be az is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma évről évre csökken.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a gyermek napközbeni ellátását biztosító intézményben a jogszabályban meghatározott étkeztetés normatív kedvezményre, és külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményekre, valamint évi két alkalommal pénzügyi támogatás igénybevételére jogosít. A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén, illetve november 1-jén fennáll, alapösszegű pénzügyi támogatást nyújt. Azon gyermekek, fiatal felnőttek, akinek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága áll fenn, ezen időszakokban emelt összegű pénzügyi támogatásban részesülnek.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	322
2019	299
2020	291
2021	267
2022	225
2023	164

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

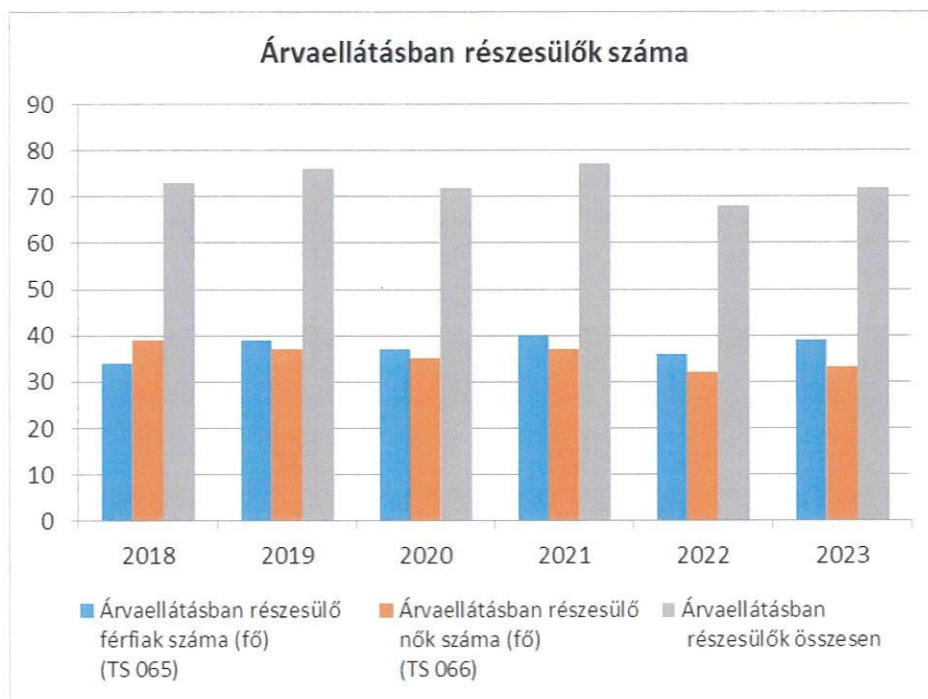
c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Helyi rendelet alapján rendkívüli gyermekvédelmi támogatás állapítható meg a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő kiskorú gyermeket nevelő személynek, vagy olyan személynek, akinek e támogatásra a nevelésbe vett gyermekkel való kapcsolattartáshoz van szüksége, vagy válsághelyzetben lévő várandós anyának (gyermekének megtartásához). A támogatás összege 2024-ben családonként évi kétszeri alkalommal (félévente igényelhető), 16.000,-Ft volt.

A rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesített családok száma 2024-ben 106 család volt. Árvaeállításban 2023-ban 72 fő részesült.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	34	39	73
2019	39	37	76
2020	37	35	72
2021	40	37	77
2022	36	32	68
2023	39	33	72

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Ingyenes óvodai étkeztetésben résztvevők száma 2018 és 2023 között hullámzó tendenciát mutat. 2023-ban 202 óvodás részesült támogatásban. Ingyenes étkezésben résztvevők száma a vizsgált

időszakban 1-8 évfolyamosok között 160 főről 103 főre csökkent. A rászoruló szülők gyermekei részére a települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon.

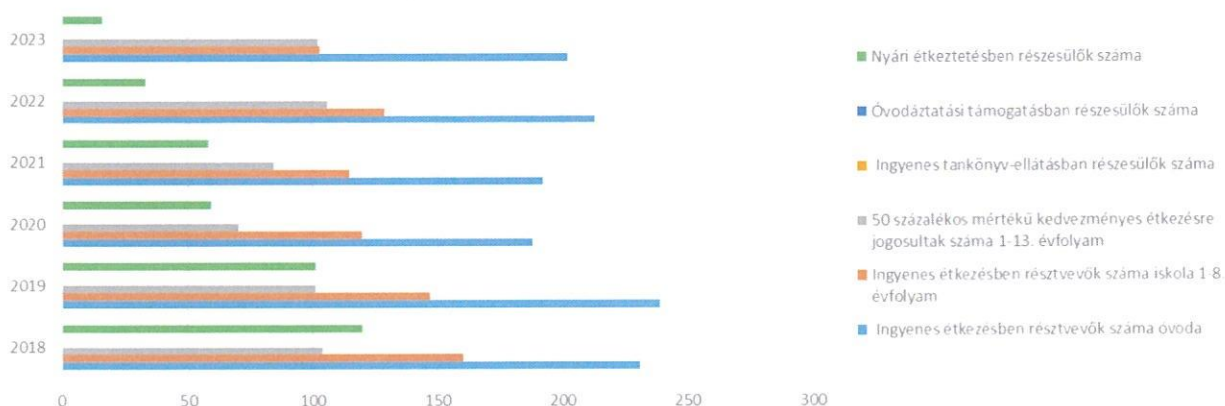
A nyári étkeztést igénybe vevők száma és az 50%-os kedvezményre jogosultak száma (1-13. évfolyam) szintén csökkent a vizsgált időszakban.

2011-ben döntött arról a Kormány, hogy felmenő rendszerben biztosítja a tanulók ingyenes tankönyvellátását. Első alkalommal a 2013/2014 évi tanévben az első évfolyamra beiratkozott tanulók számára lett ingyenes a tankönyv, ezt követően egy-egy újabb évfolyam csatlakozhatott a kedvezményezetttek köréhez. Az 1265/2017 (V. 29) Korm. határozat a 2017/2018. évi tanévben az ingyenes tankönyvet egy ütemben vezette be az 5-8 évfolyam tanulói, és terjesztette ki a középiskola 9. évfolyam számára.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
	31	160	104	n.a.	n.a.	120
	39	147	101	n.a.	n.a.	101
	88	120	70	n.a.	n.a.	59
	92	115	84	n.a.	n.a.	58
	13	129	106	n.a.	n.a.	33
	02	103	102	n.a.	n.a.	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásban részesülők száma

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekekről adatokkal nem rendelkezünk.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Magyar állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyermekekről adattal nem rendelkezünk.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A korábban leírtak alapján a lakások, méretük miatt zsúfoltak, a gyermekes családok számára szűkösek, vagy pedig azért, mert e réteg kisméretű, egyszobás lakásaiban, a szülők és a gyerekek mellett gyakran a nagyszülők, testvérek, más rokonok is laknak időszakosan. A fiatalok családalapításkor költöznek a szülőkhöz, a háztartás pedig nemcsak gyerekeik születésével bővül, hanem úgy is, hogy más családtagok is beköltöznek válások vagy betegség, megözvegyülés, vagy egyszerűen csak a lakhatás gazdaságossága érdekében. A lakás és a háztartás, a megélhetés költségeit csökkentő ugyan a kiterjedt, nagyobb családok együttélése, ugyanakkor számos feszültség és konfliktus hordozója is az ebből fakadó zsúfoltság, a pihenéshez, tanuláshoz szükséges személyes tér és nyugalom hiánya. A legtöbb családot érintő probléma gyermeknevelési, családi kapcsolati konfliktus, anyagi és életviteli probléma. A családi – kapcsolati konfliktusnál a legtöbb esetben a rendőrségi intézkedések is e problémakörben történnek. A gyermeknevelési problémák gyakori kiváltói a szülők egymás közti konfliktusának, valamint a nem megfelelő gyermeknevelési módszerek, melyek a gyermek korához, értelmi, érzelmi fejlődési szintjéhez nem igazodnak, gyakran eredményezik szülők és gyermekük közti konfliktusokat. A szegénységgel együtt járó stressz tényezők (pl. létfenntartás nehézségei; munkahely bizonytalansága, elvesztése; egészségtelen, zsúfolt lakáskörülmények; lakókörnyezet devianciája) következtében e körülményeket elszenvedő egyének mentális állapota kedvezőtlenebb lehet. A nem tervezett gyermek, főként a megfelelő szociális támasz hiánya nélkül, bizonytalanságot visz a gyermeknevelésbe és a családi életbe, aminek következményeképpen az anya-gyermek kapcsolat sérülhet. A hátrányos helyzetű családok gyermekeinek tanulási lehetőségei több szempontból is korlátozottak. A vizsgált területen jelenleg egy olyan körforgásnak lehetünk tanúi, amelyben a hátrányos helyzet mindig újra termelődik, és az érintetteknek nagyon nehéz kilépni ebből a körből. A körforgás lényege, hogy a hátrányos helyzetű családokban megfigyelhető anyagi javak, a szociális és életvezetési kompetenciák hiánya azt hozza magával, hogy a gyermekeik számára nem tudnak kellően inger gazdag környezetet létesíteni. (Gyakran ez azzal is összefügg, hogy a szülők maguk is alacsony iskolai végzettségűek.). A gyermekek bizonytalanságát gyakran a családok biztonságára, stabil jövedelemre, állandó munkahelyre irányuló törekvései hiánya is csak növelik.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Általánosságban elmondható, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok családjában a munkanélküliség generációkon át öröklődik, a többségi társadalomtól való leszakadásuk gyakran már kora gyermekkorban elkezdődik és az óvodai és iskolai években - a hátrányt kompenzáló óvodai és iskolai programok ellenére -, tovább fokozódik és továbbtanulási esélyeik minimalizálódnak.

Városunkban az óvodák 2007 óta esélyteremtő óvodai integrációs programot működtetnek, kialakításra került a Gyerekesély iroda.

A Baranya Vármegyei Gyermekvédelmi Központ otthonai településünkön az alábbiak:

3 lakásotthon működik Szigetváron, valamint 1 speciális gyermekotthon. A speciális gyermekotthonban 10-18 éves gyermekek kaphatnak elhelyezést. Egy gyermek maximum 18 éves koráig tartózkodhat a lakásotthonban. A gyermekek fejlődése érdekében rendszeresen biztosított a pszichiáter igénybevételének lehetősége, a sportolási lehetőségek adottak.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

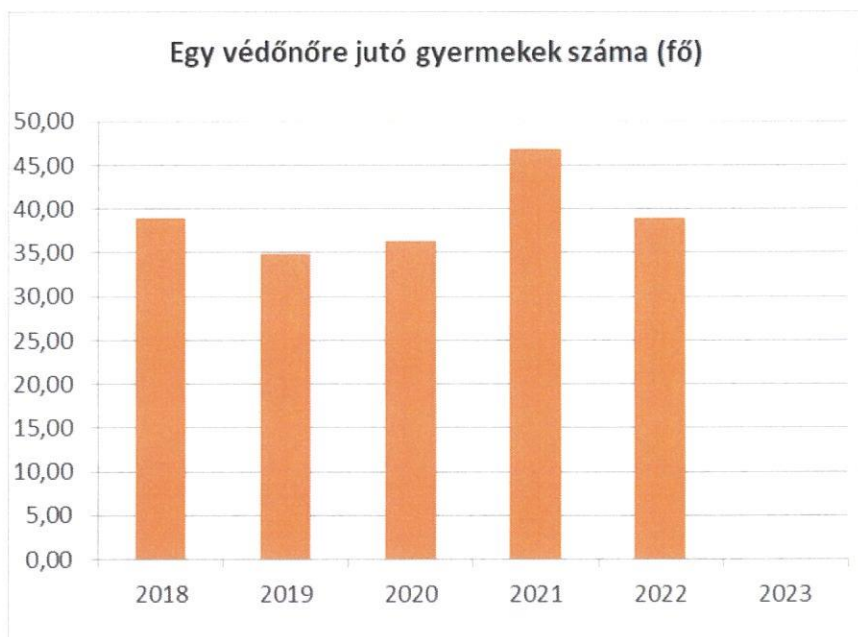
Településünkön 2022-ben 7 körzeti védőnő és 1 iskola védőnő végezi munkáját. 2022-ben egy védőnő átlagosan 39 fő 0-3 év közötti gyermeket látott el. A védőnők között hosszú ideje csere nem történt, az esetlegesen gyermekszülés miatt távollévő védőnőket szakképzett védőnők helyettesítik, így elmondható, hogy a védőnők jól ismerik a körzetüket, a hozzájuk tartozó családok életét.

A településen kialakult védőnői rendszer szakszerűen tudja ellátni a gyermekeket.

2023. július 1-jétől a védőnői szolgálat kikerült az önkormányzatok irányítási jogköréből, állami irányítás alá tartozik.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	7	273	39,00
2019	8	261	34,80
2020	7	254	36,29
2021	7	328	46,86
2022	7	273	39,00
2023	0	277	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen gyermekorvos által ellátott gyermekek száma 2018-óta csökkent, 2023-ban 1335 fő volt.

Felnőtt háziorvos által ellátott gyermekekről adattal nem rendelkezünk.

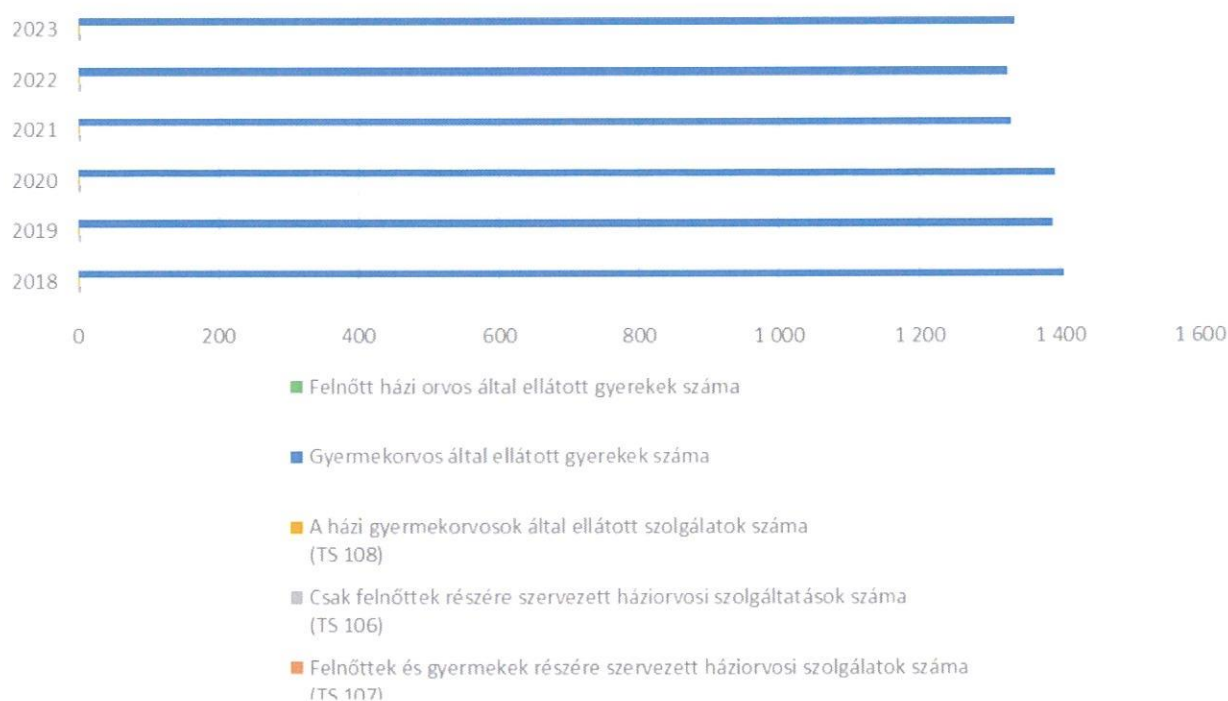
A praxisok összeegyeztetett rendelési idővel rendelkeznek. Minden háziorvos tart délelőtti, és délutáni betegfogadást, így megoldott a dolgozó páciensek orvoshoz látogatása is.

Ügyelet a Városi Kórházban működik.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	5	2	1405	0
2019	0	5	2	1389	0
2020	0	5	2	1392	0
2021	0	5	2	1330	0
2022	0	5	2	1326	0
2023	0	5	2	1335	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Orvosi ellátások

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korú gyermekek speciális igényeire vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk, azonban annak ismeretében, hogy a korai fejlesztés a védőnői szolgálattal biztosított, továbbá rehabilitáció a kórházban biztosított, ezen speciális igények kielégítése megoldható. A kisgyermek korai fejlesztése a bölcsődékben kezdődik. Nagyon fontos a korai életkorban megkezdett fejlesztés szakemberek (óvodai fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus) és a szülők együttműködésével.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Városunkban Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatás nem működik. Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat fő feladata a nyújtott szolgáltatásokon keresztül a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó hátrányok kompenzálása, gyermekszegénység és a gyermekek társadalmi kirekesztettségének visszaszorítása.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

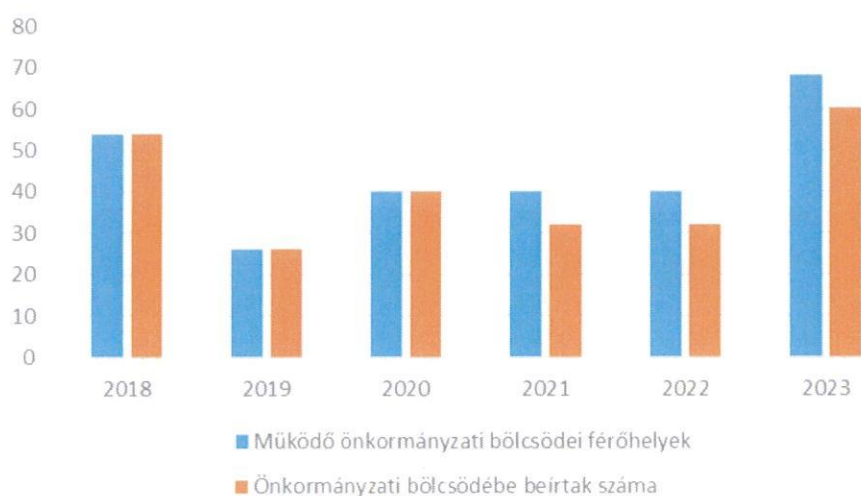
A bölcsődei ellátás modern felfogásában, a szolgáltatás funkciója már nemcsak a szülők munkavégzésének támogatása, hanem a gyermekek egészséges fejlődésének segítése, jóllétének biztosítása, a szocializáció, a közösségi létre való felkészítés, az esélykiegyenlítés, és esetenként a környezeti kockázati tényezők felismerése és kezelése is.

A településen egy bölcsőde működik. 2023-ban a bölcsődei férőhelyek és a bölcsődébe beíratott gyermekek száma 60 fő. Családi napközi a településen nem működik.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	54	54
2019	26	26
2020	40	40
2021	40	32
2022	40	32
2023	68	60

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Bölcsödei helyek és beírt gyermekek száma

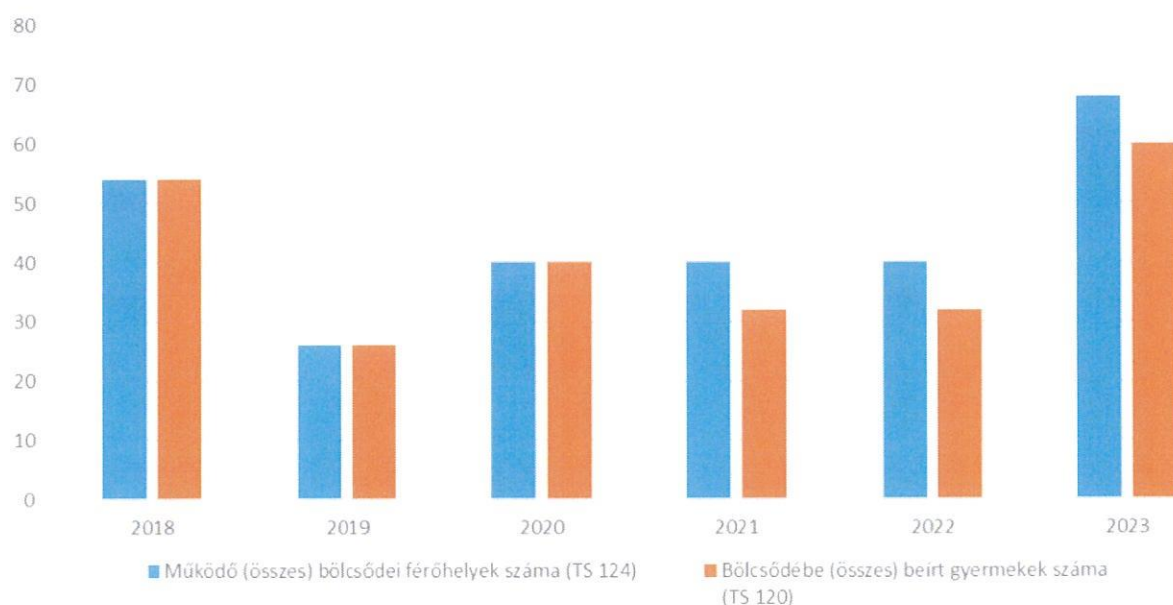

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsödei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsödei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsödei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsödei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	54	54
2019	0	0	0	0	0	0	26	26
2020	0	0	0	0	0	0	40	40
2021	0	0	0	0	0	0	40	32
2022	0	0	0	0	0	0	40	32
2023	0	0	0	0	0	0	68	60

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bölcsödei férőhelyek kihasználtsága

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelmi jelzőrendszer a gyermekjóléti szolgálatok által működtetett együttműködési rendszer az egészségügyi és oktatási intézményekkel, különböző hatóságokkal. Célja a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése. A gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. A gyermekvédelmi jelzőrendszer szereplői: az egészségügyi ellátórendszer (védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos), személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók (családsegítő szolgálat, a családsegítő központ, a közoktatási intézmények (nevelési-oktatási intézmény, a nevelési tanácsadó, a rendőrség, az ügyészség, bíróság, a pártfogó felügyelői szolgálat, az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek, a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása, javítóintézet, gyermekjogi képviselő, fővárosi és vármegyei kormányhivatal, az állam fenntartói feladatainak ellátására kijelölt szerv, munkaügyi hatóság, egyesületek, alapítványok, társadalmi szervezetek, egyházak, állampolgárok.

Településünkön a gyermekvédelem hatékonynak mondható, a veszélyeztetett, valamint a védelembe vett gyermekek száma kiugrásszerű növekedést nem mutat, szinten tartott.

Szigetvár Város Önkormányzat fenntartásában működik a Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat, mely Szigetváron kívül - feladat ellátási szerződés alapján - Mozsgó, Nagypeterd, Szentlászló, Dencsháza településeken is ellátja a család és gyermekjóléti alapszolgáltatást.

Az Intézmény által nyújtott gyermekjóléti alapszolgáltatások: gyermekjóléti szolgáltatás és a családok átmeneti otthona. További tevékenységi köre a kapcsolattartási ügyelet, kapcsolattartás, utcai és lakótelepi szociális munka, készenléti szolgálat, iskolai szociális munka, oktató tevékenység.

A Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálatot a családok kiegyensúlyozottabb életvitelének megteremtése érdekében, a konfliktus helyzetek feloldására, a hátrányok mérséklésére, a gyermekek testi, érzelmi, erkölcsi egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében működteti Szigetvár Város Önkormányzat. Fő feladata a nyújtott szolgáltatásokon keresztül a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó hátrányok kompenzálása, gyermekszegénység és a gyermekek társadalmi kirekesztettségének visszaszorítása. Középpontban a gyermek fejlődési szükségletein és jogain alapuló, integrált, a szülőket, társszakmákat, intézményeket partnernek tekintő programok, szolgáltatások állnak. Alapvető szemlélet a prevenció erősítése. A gyermekjóléti szolgáltatás segíti a családban történő nevelkedést, de a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésében is nagy szerepe van, a hátrányos helyzetű területeken a kiemelten hátrányos helyzetű csoportok segítségével foglalkozik.

A családok átmeneti otthona sok esetben az utolsó fűszál, melybe a családok kapaszkodni tudnak. A Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat komplex családgondozással, adományok közvetítésével, prevenciós, szabadidős tevékenységek megszervezésével élelmiszer-adományozás keretében is segíti a rászoruló családokat.

A gyermekvállalást növelő tényezők között nagyon fontos a prevenciós, családot segítő, szülői munkavállalást is támogató ellátások biztosítása, a 3 év alatti gyermekek jó színvonalú, és megfelelő körülmények közötti ellátása.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben mind a szülők, mind a gyermekek a Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálathoz fordulhatnak. A Központ munkatársai többek között segítenek eligazodni a

családoknak az önkormányzati ellátások rendszerében, a Családok átmeneti otthonában lakók érdekeit szem előtt tartva, tájékoznak az önkormányzati szociális bérlakásokról.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az egészségfejlesztéshez való hozzáférés a bölcsődékben kezdődik, folytatódik az óvodában, ahol lehetőség van logopédus igénybevételére. A védőnői szolgálat szerep. Iskolapszichológusok, iskolaorvosok segítenek a gyermekeknek tanulási, lelki, egészségügyi problémáik felismerésében, megoldásában. Az alábbi ismert programok szintén a sport, szabadidős programokhoz segítik hozzá a gyermekeket: Egészségnap, Sportnap, Autómentes nap. A táncolni vágyó gyermekek részére a Kapronczai Művészeti Iskola és a Style & Passion Tánciskola & Rendezvényterem nyújt lehetőséget készségeinek fejlesztésére. A fiataloknak lehetőségük van a latin táncról kezdve a modern táncig minden típusú táncfajta elsajátítására. A neves iskola növendékei számos alkalommal különböző rangos versenyeken érték/érnek el helyezést. Városunkban tanult birkózni a 2012-es év olimpiai bajnoka, és a 2021-es év úszó paralimpiai bajnoka, akikre méltán vagyunk büszkék. Az általános iskolában az első évfolyamosokkal kezdődően kötelező úszásoktatás van. A gyermekeket hét hetes időtartamban heti két órán át oktatják a helyi Tanuszodában. A Tanuszodát azonban nem csak az iskolások, diákok, hanem a helyi lakosság is bátran igénybe veheti.

A településen működik a Szigetvári Weiner Leó Alapfokú Művészeti Iskola.

Szigetvár Város Önkormányzat konzorciumi együttműködésben a Szigetvári Kultúr - és Zöld Zóna Egyesülettel 2017. augusztus 1. napján indította el járási Gyerekesély projektjét, amely 2022.07.31. napjáig tartott: A Program a „Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti stratégia részeként a prevencióra helyezte a hangsúlyt. A szakmaközi hálózatok működtetése a Gyerekesély Program kötelező tevékenysége volt, célja a gyermekek, fiatalok és családjainak érdekében működő intézmények és szervezetei, valamint az ott dolgozó szakemberek hálózat jellegű, azaz szervezett, rendszeres, az egyes szolgáltatások működési rendjébe beépülő együttműködésének kialakítása és fenntartása. A megvalósítás alapvető feltétele a szakmaközi együttműködés, a célcsoport alapellátásokhoz, speciális szolgáltatásokhoz való hozzásegítése, a hátrányos helyzet újratemelésének megtörése, melyben aktív szerepük volt a szakmaközi műhely munkáknak.

A lezárult projekt további folytatása nagyon fontos lenne, valamint cél az elért eredmények fenntartása.

Óvodák számára tervezett szolgáltatások: 3 fő logopédus, 1 fő gyermekpszichológus, 4 fő fejlesztő pedagógus, 4 fő gyógytestnevelő biztosítása. A szakemberek megbízási szerződéssel dolgoznak az óvodai nevelési év során a projekt időtartama alatt, a szakemberek beiskolázása megtörtént. Az óvodapedagógusok továbbképzésen vesznek részt a „Minden napra egy mese” című képzés keretében.

Iskolák számára tervezett szolgáltatások: Művészeti szakkör, Természettudományi szakkör, nyári szünetekben napközis tábor/klubfoglalkozás, sporttábor, horgásztábor, művészeti tábor, természettudományos tábor. Középiskolák számára tervezett szolgáltatások: Az innovatív drogprevenciós mintaprogram keretében középiskolás fiatalok kerülnek bevonásra, akik részt vesznek kortárs önkéntes segítő csoportfoglalkozáson, ifjúsági klubvezető képzésen, dráma és színjátszó szakkörön, illetve média klubfoglalkozáson. A köznevelésben és a gyermekvédelemben dolgozó szakemberek számára tervezett szolgáltatások: Szakmai hálózat működtetése: 20 workshop, szakmai rendezvények, képzések keretén belül konferencia 2 alkalommal, egyéni coaching, team coaching, csapatépítő tréning. Az egyes elemek szerves összekapcsolódása, a szakmai humán infrastruktúra összehangolása elengedhetetlen feltétel a célkitűzések megvalósításához, a térség szociális helyzetének pozitív elmozdulásához. A Szigetvári Járást az országos átlaghoz képest nagyobb arányban érinti a szociális ágazatra országosan jellemző munkaerőhiány. Évről évre kevesebb a felsőoktatásból kikerülő szakemberek aránya, ami magyarázható a szakmai jövőkép és előmeneteli rendszer hiányával, a szakma anyagi és erkölcsi

presztízsenek folyamatos romlásával, hiányzik az életpálya modell kialakítása a szociális ágazatban. Tovább nehezíti a helyzetet, hogy a felgyorsult társadalmi folyamatok, a szakmai módszertanok és a jogi háttér együttes lefedettsége egyre szűkebb, így a kollégákra egyre nagyobb mentális teher hárul a segítő folyamatokban. Rálátásunk csak vármegyei szinten van, de a rendszerben cirkuláló álláskereső szakemberek szinte 100 %-át olyan kollégák alkotják, akik olyan személyes mentális és életvezetési problémákkal, elakadásokkal küzdenek, amelyek miatt vagy teljesen vagy részben alkalmatlanok a segítő munkavégzésre, a kooperációra és mindazon elvárások teljesítésére, melyet a Szociális Munkások Etikai Kódexe megfogalmaz.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A rászoruló szülők gyermekei részére a települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon.

A gyermekek részére az iskolai oktatásban rászorultság alapján biztosítják az ingyenes étkeztést, illetve egy nagyobb csoport kedvezményes térítési díj ellenében étkezhet. A szünidei étkeztetés a szociális nyári gyermekétkeztetés, 2023-as évben 16 rászoruló gyermek kérelmezte és így jutott minden hétköznap meleg ételhez. Szigetvár Város Jegyzője a tanítási szünetek előtt 1 hónappal értesíti az érdekelteket az étkeztetés aktuális idejéről, helyéről, valamint az esetleges lemondás lehetőségeiről.

Szigetvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének a gyermekvédelem helyi szabályairól szóló 37/2013. (X.28.) önkormányzati rendelete 9/A. §-ának (5) bekezdése szerint, ha a szülő vagy törvényes képviselő kérte a szünidei étkeztést, előzetesen írásban benyújtotta nyilatkozatát az ingyenes szünidei étkeztetésre, de azt nem vette igénybe és le sem mondta, úgy köteles az ellátásnak megfelelő pénzegyenérték kifizetésére.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A roma népesség társadalmi helyzetének javítása érdekében fontos szempont kulturális identitásuk megőrzése, valamint a kultúrához hasonlóan a sport egyik fontos funkciója, hogy közös sportélményeken keresztül elősegítse a különféle hátrányokkal küzdő emberek integrációját.

A programok célja az attitűd és szemléletformálás. Köznevelési és közoktatási intézményeinkben integrált oktatás folyik. Nyári táborok, kirándulások, sport programok, kézműves foglalkozások, nemzetiségi ételeket, népszokásokat bemutató programok szervezése, melyben az eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok tagjai közösen vesznek részt, ismerik meg egymást. Városunkban Ifi Klub működik, melynek keretében nyári táborokon, délutáni foglalkozásokon vehetnek részt hátrányos és nem hátrányos helyzetűtől, eltérő kultúrától függetlenül a gyermekek. Programok fő célja a szegény családokban élő gyermekek fokozott támogatása, szocializációjuk elősegítése, valamint a prevenció erősítése. Fő probléma, hogy nincs megfelelő számú szakember, így kapacitás hiány miatt az óvodások nem kapják meg a számukra szükséges fejlesztést. Ezen problémák megoldása érdekében szükségesek a gyermekekkel foglalkozók részére tanfolyamok, továbbképzések szervezése, mint például az óvodai gyógytestnevelő, fejlesztő pedagógus képzés, illetve az „Így tedd rá című népi játékokra épülő néptánc módszertani képzés. Az általános iskolákban fontos a tehetség gondozás és a

pályaorientáció. Ennek érdekében művészeti és természettudományi szakkörök, táborok szervezése szükséges, valamint a 7-8 osztályos tanulóknak szakma-túra szervezése, ahol a környékbeli kis-és nagyvállalkozásokat látogatják meg.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Adattal nem rendelkezünk.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A pozitív diszkrimináció esetének nevezhető a gyermekek esetében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, mely által rossz körülmények között élő gyermekek hozzájuthatnak plusz ellátási formákhoz.

Önkormányzatunk ingyenes iskolabusz járatot biztosít a szegregációval veszélyeztetett Zsibót-Becefa – Szőlőhegy városrészen lakó óvodás és iskoláskorú gyermekek részére. Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ Ifi klub felzárkóztató csoport keretein belül felzárkóztató programot indított. A felzárkóztató programban elsősorban a hátrányos helyzetű és különösen a halmozottan hátrányos helyzetű, az általános iskolák alsó és felső tagozatain, valamint középiskolában tanulók vesznek részt. Az általános iskolába járó diákok esetében az alapvető cél segíteni iskolai előrehaladásukat annak érdekében, hogy érettségit nyújtó középiskolában, vagy, a helyi mutatók alapján perspektivikus elhelyezkedési lehetőséget nyújtó szakiskolában tudják folytatni tanulmányaikat. A középiskolába járók esetében szintén az iskolai előrehaladás segítése és a lemorzsolódás megakadályozása az elsődleges cél, továbbá, a sikeres (kompetencia alapú) érettségi vizsga, piacképes szakmai végzettség szerzése vagy felsőoktatási intézményben történő továbbtanulás lehetőségének megteremtése a cél.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai, iskolai ellátása a településen megoldott. A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása tapasztalataink alapján szintén megoldott. A városhoz közel lévő Barcs településen a Szivárvány bentlakásos intézmény, valamint napi bejárással a Szentlőrincen található Intézmény szintén fogadja ezen gyermekeket. A Család és Gyermekjóléti Központ Ifjúsági klubjában tanulássegítő csoport működik napközi jelleggel, hétköznaponként 13:00-16:15 óra között.

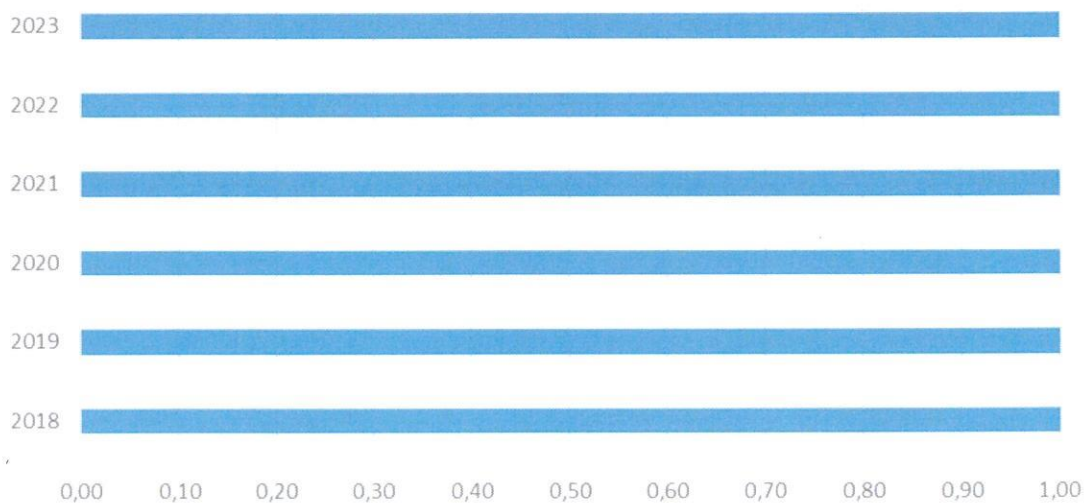
Oktatási, köznevelési intézményeink nagyon fontosnak tartják a környezettudatosságra nevelést, a mozgásfejlesztést, a hagyományok ápolását, illetve a diszkrimináció mentesség és az egyenlő bánásmód biztosítását. A Dél-Zselic Tinódi Lantos Sebestyén Általános Iskolának általános célkitűzése, hogy mindenki számára hozzáférhető, esélyegyenlőséget biztosító, a képzés tartalmában az ismeretek, elemi készségek, képességek és kompetenciák fejlesztésére alapozó, gyermek-központú minőségi szolgáltatást nyújtson. Fontos az iskolának, a szegregációmentes, együttnevelést biztosító környezet kialakítása, a befogadó / inkluzív/ pedagógia alkalmazása – az

ehhez szükséges feltételek biztosítása, a sajátos nevelési igényű gyermekek teljes integrálása, a különbözőség elfogadása. Fontos célja még az iskolának: a szocializációs képességek kiemelt fejlesztése; az általános emberi értékek tisztelete (humanizmus, a „különbözőség” elfogadása, egymás segítése, az együttérzés képessége). Megvalósul az intézményben a heterogén csoportalakítás, az IPR program működtetése; a felzárkóztató foglalkozások, szakköiök, projekt napok szervezése stb. Az iskolában főállású iskolapszichológus nincs, de heti rendszerességgel foglalkozik a segítségre szoruló diákokkal iskolapszichológus, valamint 1 gyógypedagógus dolgozik iskolánként és 2 pedagógiai asszisztens segíti a pedagógusok munkáját, a rászoruló tanulók iskolai munkáját.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	320	44	13,75
2019	333	26	7,81
2020	314	9	2,87
2021	309	18	5,83
2022	297	19	6,40
2023	274	23	8,39

Forrás: TeIR, KSH Tstar

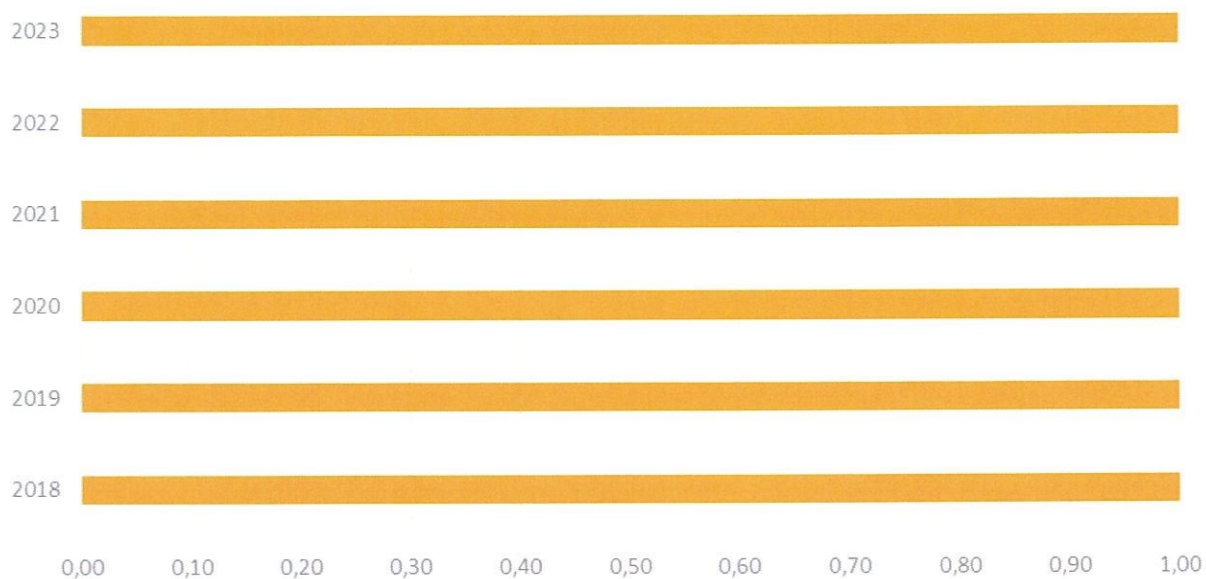
Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	755	120	15,94
2019	734	72	9,81
2020	731	44	5,88
2021	772	49	6,46
2022	761	49	6,44
2023	765	37	4,90

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül

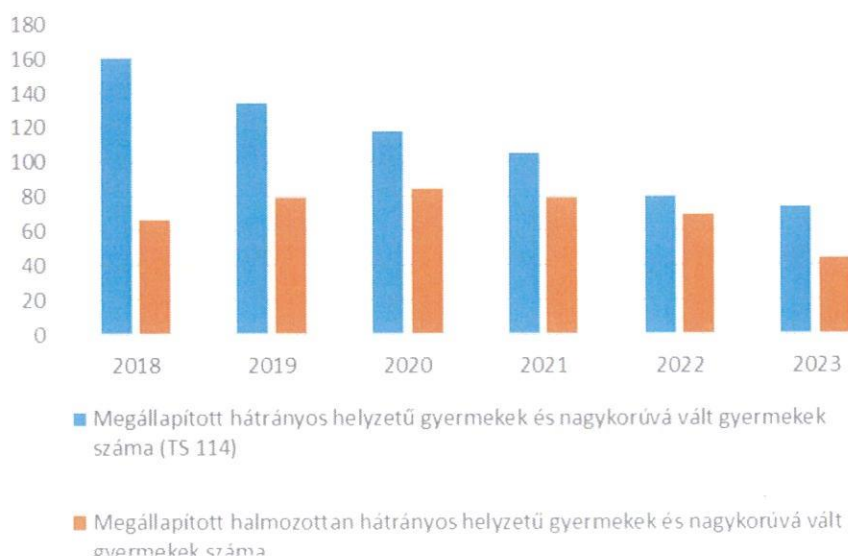
4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	18	16	80	39	26	28
2019	11	9	38	21	8	10
2020	11	10	0	0	0	0
2021	3	3	0	0	0	0
2022	5	5	0	0	0	0
2023	4	4	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	160	66
2019	134	79
2020	118	84
2021	105	79
2022	80	69
2023	74	44

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az óvodáinkban jelenleg nincs gyógypedagógus. Iskolai szinten adatunk nincs, gyermekpszichológus szintén nincs a városban. Ezen feladatokat a Pedagógiai Szakszolgálat munkatársai látják el megbízási szerződéssel.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	3	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	5	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	359	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	15	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	5.30:00	17.30:00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	30	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	31	4
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	31	4
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	15	0
Kisegítő személyzet	9	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

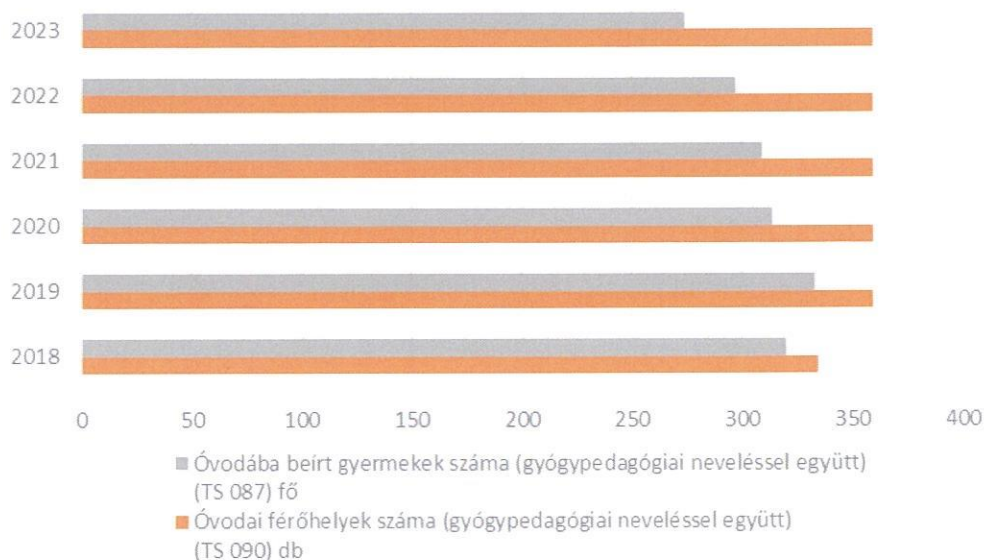
Óvodai dolgozók - betöltött állások és hiányzó létszám

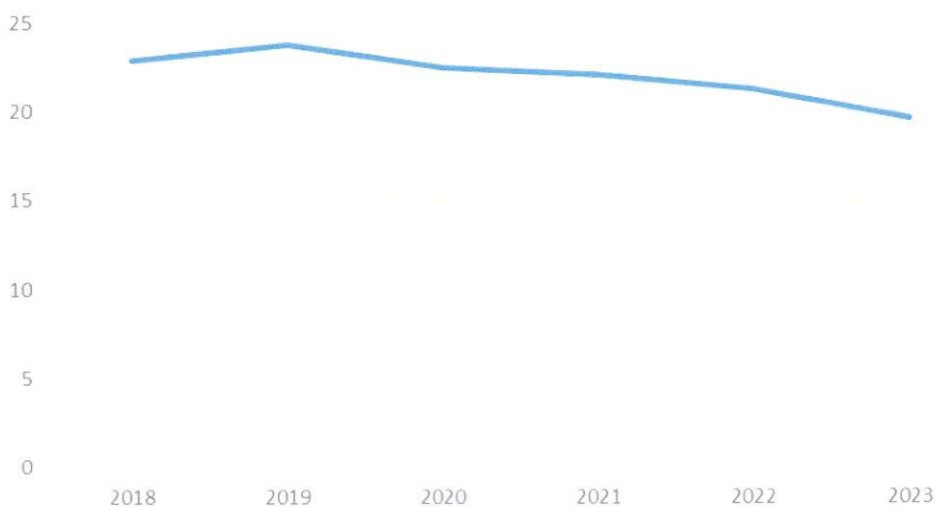
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	297	14	334	3	320	0	0	23
2019	306	14	359	3	333	0	0	24
2020	309	14	359	3	314	0	0	22
2021	328	14	359	3	309	0	0	22
2022	289	14	359	3	297	0	0	21
2023	267	14	359	3	274	0	0	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai férőhelyek

Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)

Az óvodai nevelés városunk három óvodájában történik. Az óvodákba 2023-as évben beírt gyermeklétszám 267 fő volt. Óvodáinkban 15 óvodai csoport működik. Az óvodában és iskolákban évek óta integrált nevelés folyik, ezáltal érvényesül az elfogadó pedagógia. A

halmozottan hátrányos helyzetű és roma nemzetiséghez tartozó és sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelése valósul meg. Az óvodai és iskolai neveléshez minden gyermek számára biztosított az egyenlő hozzáférés. Fontos a befogadó és toleráns légkör biztosítása.

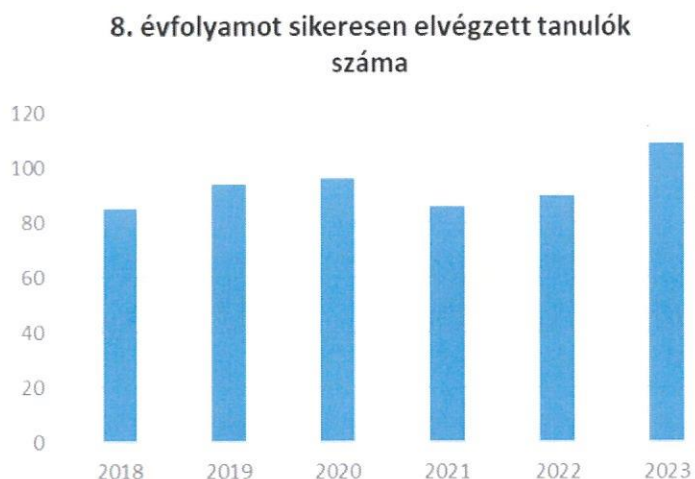
4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	32	2	23,53	16,87
2019	0	32	2	22,94	16,89
2020	0	32	2	23,38	17,91
2021	0	32	2	23,69	20,05
2022	0	32	2	23,78	22,21
2023	0	32	2	23,59	22,78

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	85
2019	94
2020	96
2021	86
2022	90
2023	109

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetést és jogellenes elkülönítést az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belül nem tapasztaltunk.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Adatokkal nem rendelkezünk.

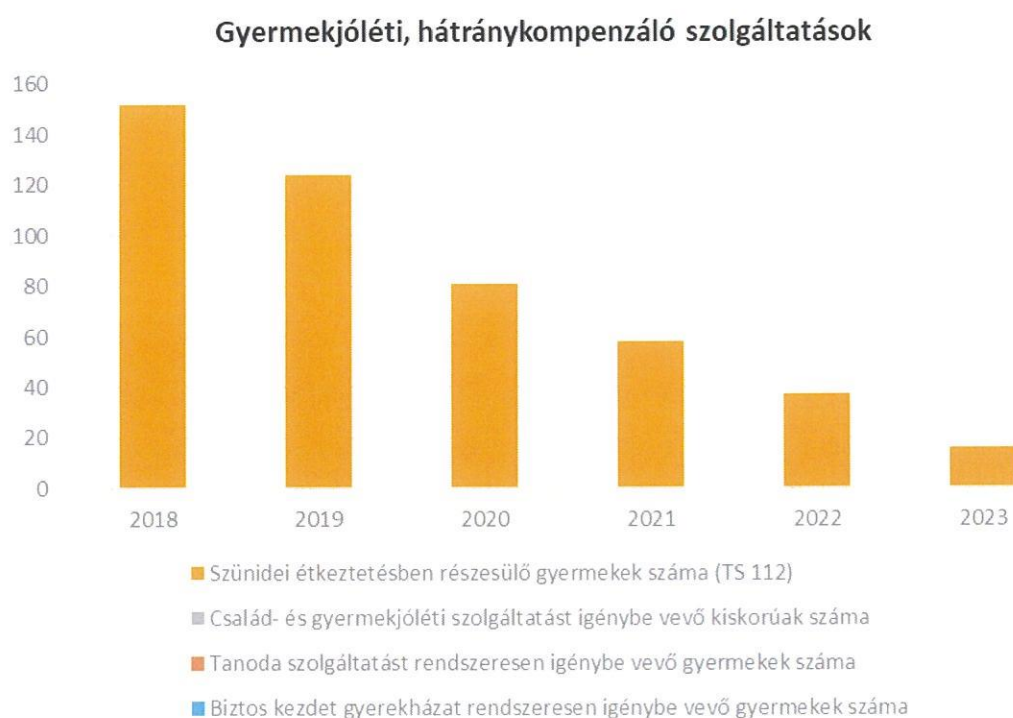
f) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Korábban említettek szerint Önkormányzatunk ingyenes iskolabusz járatot biztosít a Zsibót-Becefa – Szőlőhegy városrészen lakó óvodás és iskoláskorú gyermekek részére. Szigetvári Család

és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat Ifi klub felzárkóztató csoport keretein belül felzárkóztató programot indított. A felzárkóztató programban elsősorban a hátrányos helyzetű és különösen a halmozottan hátrányos helyzetű, az általános iskolák alsó és felső tagozatain, valamint középiskolában tanulók vesznek részt. Az év végi jutalomkönyvek kiosztásával az eredményesen teljesítő tanulókat diszkriminálják pozitívan.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	152
2019	n.a.	n.a.	n.a.	124
2020	n.a.	n.a.	n.a.	81
2021	n.a.	n.a.	n.a.	58
2022	n.a.	n.a.	n.a.	37
2023	n.a.	n.a.	n.a.	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Veszélyeztetett, védelembe vett gyermekek számának növekedése	Prevenációs tevékenységek, fejlesztő foglalkozások tartása, pszichológusok, Szigetvári Család és Gyermekvédelmi Központ és Szolgálat, valamint a társszakmák bevonásával, azon családok számára, akiknek ez megterhelő.
A veszélyeztetett gyermekek családjában az iskolázottság alacsonyfokú, a nyílt munkaerőpiacon való érvényesülésük rendkívül nehéz, többségük munkanélküli vagy közfoglalkoztatott.	A foglalkoztatási helyzet javulása és mélyszegénységi létből való kilábalás hosszú távon csak az oktatás és a szakképzés által orvosolható. Általános iskolai végzettséget nyújtó képzések szervezése, álláskeresési technikák oktatása, átképzések.
Gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, gyógytestnevelők száma kevés. Szociális munkások hiánya.	Gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, gyógytestnevelők számának növelése, a meglévő szolgáltatások fejlesztése. Szociális munkások számának növelése.
Hátrányos helyzetű gyermekek körében nagyobb a szenvedélybetegség kialakulásának esélye.	Ifjúsági klub, drogprevenációs programok, közösségi rendezvények, sport rendezvények, táborok, közösségi terek, szabadtéri sportolási lehetőségek fejlesztése. Humán erőforrás fejlesztése mind kötelező, mind fakultatív képzésekkel. Drámapedagógiai, élménypedagógiai képzéseken résztvevő szakemberek számának növelése.
Lemaradás a tanulásban	Korrepetálás, felzárkóztatás, szakkörök.
Családmodellek átalakulása: szülők válása, szülő elvesztése, diszfunkcionálisan működő családok	Fokozott figyelem, egészségnevelés, mentálhigiéne, projektek, iskolapszichológus alkalmazása. Kapcsolattartás a családdal, lehetőségekhez mérten segítségnyújtás, problémák jelzése a segítő szolgálatok felé.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Európai Unió tagágunkból következik, hogy a nemek esélyegyenlősége, mint horizontális prioritás minden programban, a társadalmi élet minden szintjén kötelező érvénnyel meg kell

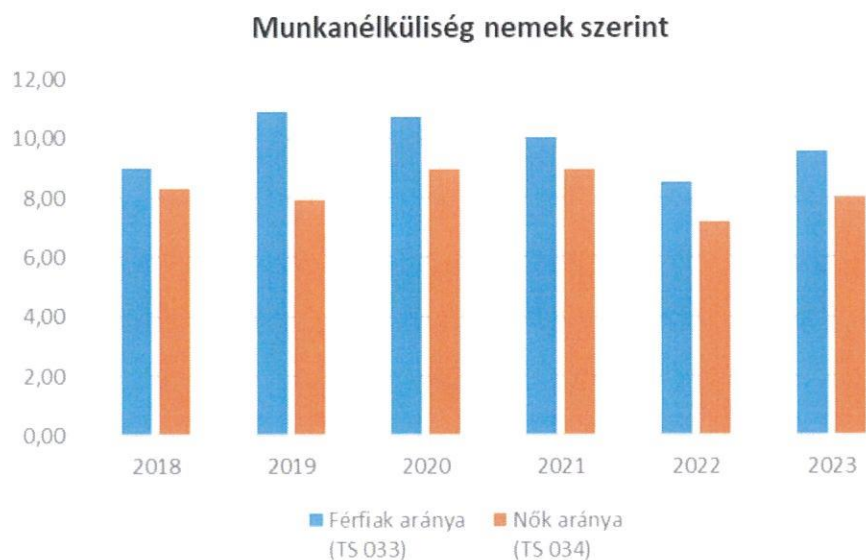
jelenjen, ez felgyorsította a törvények által biztosított esélyegyenlőséget, a nők helyzetének javítását elősegítő intézkedéseket.

A helyi tapasztalatok alapján mindaz elmondható, hogy a nők foglalkoztatását leginkább gátló tényező a gyermeknevelés, továbbá, hogy a családi feladatok és felelőségek elsősorban őket terhelik. A gyermeküket egyedül nevelő nők pénzügyileg és érzelmileg is kiszolgáltatottak. Idősebb korban a nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem rendelkeznek a nyugdíj jogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaévekkel.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	9,01	8,31	8,66%
2019	10,88	7,91	9,40%
2020	10,73	8,93	9,83%
2021	10,01	8,97	9,49%
2022	8,5	7,17	7,84%
2023	9,54	8,02	8,78%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	56,14	47,52
2019	44,58	45,49
2020	60,61	46,5
2021	71,54	44,49
2022	64,74	46,77
2023	61,01	48,52

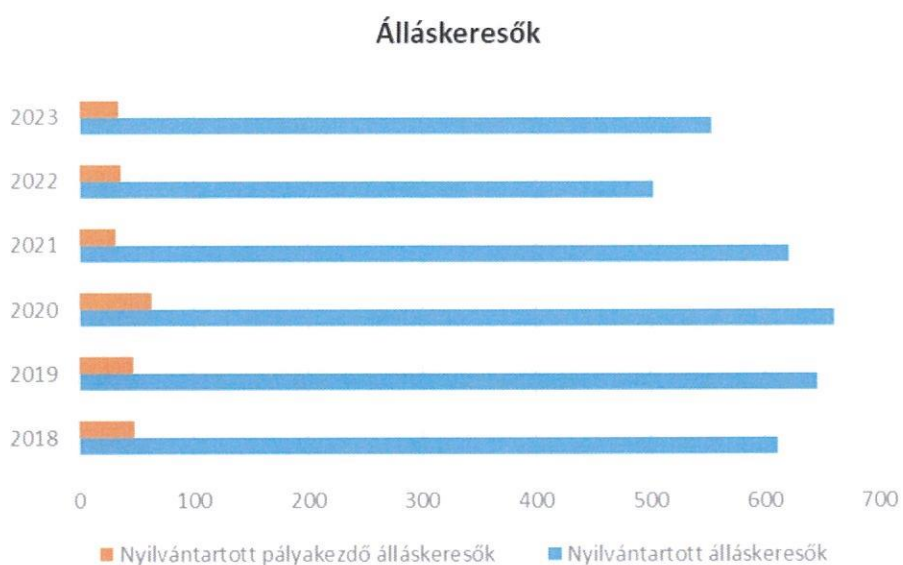
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	611	48
2019	646	47
2020	660	63
2021	622	32
2022	502	36
2023	554	34

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők esélyegyenlőségének megvalósulását továbbra is hátráltatják a kiindulási feltételek egyenlőtlenségei: a privátszféra, az otthoni feladatok, a nem fizetett háztartási munkák nőkre háruló terhei, a gyermekvállalás és gyermeknevelés, idősek, betegek ellátása. A tradicionális női feladatoknak nőkre hárított elvégzése annak ellenére nem kérdőjeleződik meg, hogy az 1980-as évektől a fejlett ipari társadalmakban a nők egyre nagyobb hányada vesz részt az otthontól térben is elkülönülő munkavégzésben.

A fenti elemzés alapján elmondható, hogy városunkban a munkavállalási korú nők munkanélkülisége 2023-ban 8,02%-os volt, mely alacsonyabb a férfiakénál, de folyamatosan minimálisan növekvő tendenciát mutat.

A nők foglalkoztatási problémáinak megoldásához elengedhetetlen a helyi sajátosságokat, lehetőségeket és a munkaerőpiac változásait figyelembe vevő munkahelyteremtő program indítása.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
Információval nem rendelkezünk.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettség oka gyakran a korai gyermekvállalás, a nehéz anyagi körülmények között egy vagy több gyermeket nevelő, esetleg szegregált, vagy szegregálódó területen lakó nők számára a tanulmányok befejezéséhez motivációjuk növelésére és az oktatáshoz való hozzáférésük lehetőségeinek szélesítésére van szükség (pl.: utazási hozzájárulás, gyermekfelügyelet a képzés ideje alatt, képzési idő összehangolása a gyermekellátó intézményekkel).

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyeit növelik a közfoglalkoztatási programok. Alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők a háztartásokban tudnak elhelyezkedni, takarító cégeknél, a mezőgazdaságban, valamint betanított munkásként különböző cégeknél.

A középfokú végzettséggel rendelkező nők foglalkoztatásának növelésére piacképes szakmákat adó továbbképzések indítására van szükség. Ehhez kapcsolódóan a kisgyermekes nők számára olyan program indítása, mely segíti önfoglalkoztatóvá válásukat.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők elhelyezkedési esélyei rosszabbak, mivel gyakorlati tapasztalatok alapján a munkáltatók nem szívesen alkalmaznak női munkavállalót a kialakult sztereotípiák miatt (ha még nincs gyereke, akkor hamarosan táppénzre megy, ha már szült, biztosan sokat lesz táppénzen a gyerekekkel). A nők neveltetéséből adódóan az alázatosság, alkalmazkodó készség, elfogadás a jellemző, sokszor elvállalnak alacsony presztízsű munkát is, mely nem a végzettségüknek megfelelő.

Jelentősen rontja a nők fizetési esélyeit a gyermekvállalás, főként a karrierépítés megszakítása miatt. A gyermekvállalás társadalmi érdek, ezért széleskörű szociálpolitikai/oktatási programokkal kell segíteni. A családos nők helyzete nagyon nehéz, hiszen a jövedelemszerzés és a háztartási elfoglaltságok között kell megteremteniük az egyensúlyt, ezért biztosítani kell az elérhető és igényekhez igazítottan a megfelelő számú és minőségi bölcsődei, óvodai, iskolai ellátást. A foglalkoztatás terén nőket ért hátrányos megkülönböztetésről panaszt, bejelentést nem kaptunk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

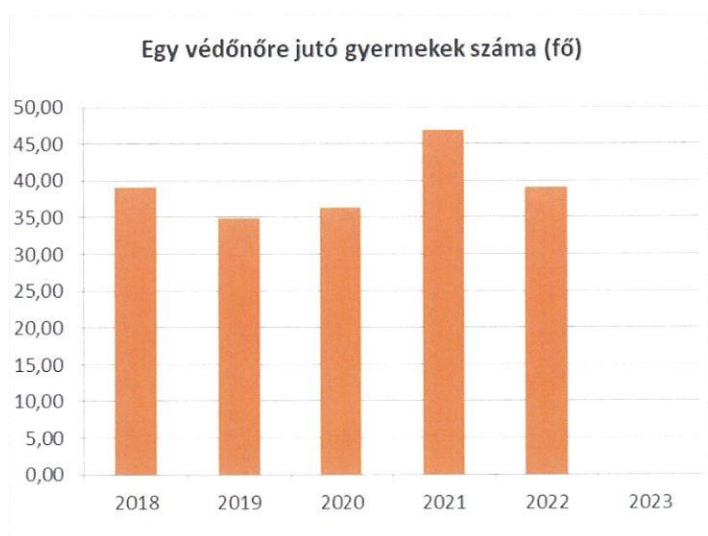
Gyermekek napközbeni ellátása keretében a családban élő gyermek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni, amennyiben a szülők a gyermek napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni.

A bölcsődei ellátás szakszerű felügyelet, nevelés, gondozás, étkeztetés biztosítása azon 0-3 éves kisgyermekek számára, akiknek szülei gyermekük napközbeni felügyeletét más formában nem tudják biztosítani, mivel dolgoznak, tanulnak, illetve a család egyéb szociális helyzetének, működésének díszfunkciói miatt nem tudják megoldani gyermekük felügyeletét. A bölcsődei férőhelyek száma maximálisan kihasználta. A város óvodáiban a férőhelyek száma elegendő, férőhelyhiány miatt óvodás korú gyermeket még nem kellett elutasítani. Az intézmény nyitva tartása a munkavállaló szülők igényeinek megfelelően rendkívül rugalmas, reggelente 5:30 órától délután 17:30 óráig biztonságban tudhatják gyermekeiket. Elmondható, hogy az intézmények nyitva tartása összeegyeztetett a munkaidővel. 2023. szeptemberétől a bölcsődei férőhelyek száma 14 fővel bővül.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	7	273	39
2019	7,5	261	34,8
2020	7	254	36
2021	7	328	46,86
2022	7	273	39
2023	0	277	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	54	54
2019	26	26
2020	40	40
2021	40	32
2022	40	32
2023	68	60

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

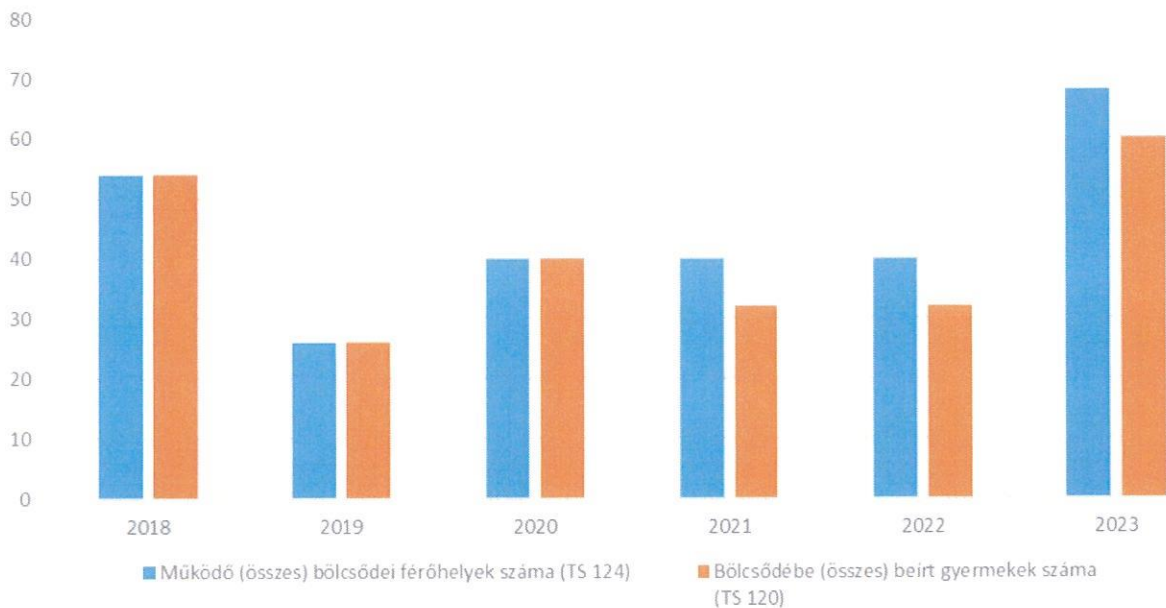

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	54	54
2019	0	0	0	0	0	0	26	26
2020	0	0	0	0	0	0	40	40
2021	0	0	0	0	0	0	40	32
2022	0	0	0	0	0	0	40	32
2023	0	0	0	0	0	0	68	60

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bölcsődei férőhelyek kihasználtsága

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A Magyarországon érvényesülő jelenlegi demográfiai folyamatok mellett különös jelentőséggel bír a családtervezés. A gyermekvállalási kor kitolódása és a családokban vállalt átlagos gyermekszám csökkenése miatt városunkban is csökken a születendő gyermekek száma. A megváltozott társadalmi-gazdasági helyzetben szemléletváltásra van szükség, mely a hagyományos nemi szerepek (házimunka és gyermeknevelés feladatai, karrier) értelmezésével és újragondolásával mindkét nem számára azonos esélyeket biztosít a munka világában és a családi életben is.

Fontos a szülőklubok szervezése, mert tematikus foglalkozásokon a szakemberek (védőnők, gyermekorvosok, gyógytornász, pszichológus, dietetikus...) olyan ismereteket adhatnak át, praktikus készségeket fejleszthetnek, esetenként szemléletet formálhatnak, amelyek az attitűdök pozitív változásának irányába hathatnak. A kluboknak közösségformáló szerepük is van, mivel a szülők egymás tapasztalataiból merítve, egymástól tanulva megbeszélhetik a mindennapi problémáikat.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Az érintettek azonban egyre gyakrabban veszik igénybe ezekben az esetekben a jelzőrendszert, amelynek tagjai (rendőrség, családsegítő szolgálat) így a segítségükre tudnak lenni problémáik megoldásában. Mivel az erőszak jelentős része családon belül történik, maguk az elkövetők, de az áldozatok is legtöbbször tagadják a bűncselekmény megtörténtét, ezért ez egy olyan terület, ahol a legmagasabb a látencia és a leghiányosabb az adatszolgáltatás. A hozzátartozók közötti erőszak megelőzéséhez kapcsolódó feladatot látnak el alaptevékenységük körében pl. az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a gyermekjóléti szolgálat, közoktatási intézmények, gyámhatóság, rendőrség, ügyészség, bíróság. Kötelesek jelezni a családvédelmi koordinációért felelős szervnek, vagyis a jegyzőnek, ha hozzátartozók közötti erőszak veszélyét észlelik. A jelzési kötelezettséggel érintett intézmények és a családvédelmi koordinációért felelős szerv a hozzátartozók közötti erőszak megelőzése és a bekövetkezett hozzátartozók közötti erőszak ártalmainak csökkentése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni. A családvédelmi koordinációért felelős szerv jelzések vagy kérelem esetén a konfliktus kezelésére és feloldására törekszik és információkat szolgáltat, valamint meghallgatja a bántalmazót, bántalmazottat, a bántalmazottnak tájékoztatást ad a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható intézkedésekről, a bántalmazottat megillető jogosultságról, a család és a gyermekek védelmét szolgáló szociális intézményrendszerrel és szolgáltatásokról, valamint arról, hogy a hozzátartozók közötti erőszak miatt helye van-e büntető- vagy szabálysértési eljárás megindításának. A bántalmazott kérelmére gondoskodik arról, hogy a bántalmazott jogi, egészségügyi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget kapjon. Tájékoztatást ad a bántalmazónak a hozzátartozók közötti erőszak folytatásának következményeiről, tájékoztatja a bántalmazót és a bántalmazottat az igénybe vehető terápiás kezelésekről, és más segítségnyújtási, konfliktuskezelő lehetőségekről. A családvédelmi koordinációért felelős szerv az eljárásáról és a feltárt tényekről minden esetben köteles a rendőrséget, kiskorú gyermek érintettsége esetén a gyámhivatalt, gyermekjóléti szolgálatot is tájékoztatni. A jelzőrendszer és családvédelmi eljárás nyújtotta segítséget a bántalmazott igénybe veheti, de számára az nem kötelező, így nem szükségszerű az sem, hogy ez az eljárás megelőzze az ideiglenes megelőző és a megelőző távoltage elrendelését.

A nőket érő erőszakkal, családon belüli erőszakkal kapcsolatos ügyekkel városunkban a Szigetvári Család és Gyermekvédelmi Központ és Szolgálat foglalkozik, jelző rendszert működtet. Amint egy esetről értesülnek, a gyermekek és a családok védelmében megteszik a szükséges intézkedéseket, majd a jelző hatóság és családvédelmi koordinációért felelős szerv felé visszajelzést küldenek. 2022-ben bántalmazási ügyben indult eljárások száma 21, ebből 30 esetben nő, 9 esetben kiskorú személy volt a bántalmazott.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A családok átmeneti otthona szolgáltatást az Önkormányzat ellátási szerződés alapján a SZOCEG Nonprofit Kft. által fenntartott Dr. Raksányi Árpád Integrált Szociális Intézmény Családok Átmeneti Otthona (7900 Szigetvár, József A. u. 69.) útján biztosítja.

Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálathoz lehet fordulni krízishelyzetben, a családok átmeneti otthonában biztosítanak helyet a krízishelyzetben lévő édesanyának, gyermekének. A Családok Átmeneti Otthona 2024-ben 4 családot gondozott, 7 gyermeket és 4 szülőt. Életkoruk alapján csecsemőkortól a nagykorúságig, minden korosztály képviseltette magát, többségben a fiúk voltak.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nemek közötti egyenlőtlenségek és a nők hátrányos helyzetének újratermelődése a politikai, döntéshozatali szférában a legmarkánsabb.

A 9 fős képviselő-testületből 4 fő női képviselő van. A nevelési-oktatási intézmények vezetői többségében nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Helyi szinten kiemelkedő probléma a család/magánélet és a munka összeegyeztetése, valamint a párkapcsolati problémák.

A problémák leküzdése érdekében Család és KarrierPONT nyílt, mely gyermeknevelési vagy párkapcsolati gondokkal is felkereshető.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az EFOP-1.2.9-17 Nők a családban és a munkahelyen pályázat keretében 2018 év végéig 71 Család és KarrierPONT nyílt meg Magyarország területén, a Közép-magyarországi Régió kivételével. A pályázati megvalósítás megkezdésével egyidejűleg már nyújtható a központok által kínált szolgáltatás a két fő célcsoport, a munkáltatók és a családok, ezen belül is elsősorban a kisgyermeket nevelő vagy hátrányos helyzetű nők számára.

Az egységes szabályrendszer szerint működő központok a következő célok érdekében jöttek létre:

- a nők munkaerőpiaci helyzetének, atipikus foglalkoztathatóságának, valamint a munkáltatók és a munkavállalók helyi szintű együttműködésének javítása, atipikus foglalkoztatási formák (részmunkaidő és más munkaidőmodellek, távmunka, bedolgozás, alkalmi munka és mások) népszerűsítése, bevezetése, különös tekintettel a helyi igényekre;
- a család/magánélet és a munka összeegyeztethetőségének és összehangolásának előmozdítása, a támogató helyi munkaadók/szolgáltatók és a velük együttműködő közösségek működési feltételeinek megteremtése;
- a nőkkel szembeni – gazdasági és társadalmi – előítéletek lebontása helyi szemléletformáló eszközökkel.

A központhoz fordulhatnak azok, akik elakadtak a karrierépítésben vagy nehezen találnak vissza a munkaerőpiacra, de akár gyermeknevelési vagy párkapcsolati gondokkal is megkereshetik a Család és KarrierPONT-okat. Az ott dolgozó szakemberek maguk is segítenek a problémák megoldásában vagy kapcsolati rendszerükön keresztül eligazítást adnak, hogy hová érdemes fordulni az adott konkrét ügygel.

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nincsenek jelen, ezért azok felszámolására kezdeményezés sem indult. A családbarát munkahelyek támogatásával, a bölcsődei férőhelyek növelésével a nők munkába helyezése könnyebben megvalósulhatna.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkahellyel rendelkező nők keresőtevékenységének végzése és a családi feladatok összehangolása nehezen megoldható, rejtett diszkrimináció érvényesül a paternalista munkahelyi viszonyok miatt.	Korszerű, a munkaidő beosztásnak megfelelő bölcsődei-óvodai intézményi háttér kialakítása. Atipikus foglalkoztatási munkaformák, illetve kötetlen munkaidő bevezetése, kisgyermekes nők önfoglalkoztatásának segítése. Részmunkaidős foglalkoztatás támogatása kisgyermekes nők körében. Családbarát munkahelyek kialakítására és elterjesztésére való igény és hajlandóság megteremtése. A rejtett diszkrimináció elleni határozottabb fellépés a munkaerőpiacon az uniós országok tapasztalatainak figyelembevételével. A gyermeküket/gyermeküket egyedül nevelő nők támogatása.
A nők munkanélkülisége magas, ami nagy valószínűséggel összefügg az alacsony iskolai végzettséggel.	Az alacsony iskolai végzettségű nőknek szakmai képzések indítása, mely elősegítené az elhelyezkedésüket. A munkaerő-piaci igényekhez igazodó képzési struktúra kiépítése, motiváció felkeltése a célcsoportokban az egész életen át tartó tanulásra. Növelni kell a roma nők és lányok részvételét az oktatási rendszerekben, valamint a magasabb szintű képesítés elérésének érdekében ösztöndíjhoz való hozzájutás segítése.
Munkaerő-piaci igényeknek nem megfelelő tudás, képzettség, differenciált továbbképzés hiánya, személyre szabott stratégiák hiánya.	A munkaerőpiacra történő belépésnél meglévő gátak (gyermekelhelyezéstől a tradicionális értékrendszerig) lebontásának elősegítése. A munkavállalók segítése az intézményes oktatás szerkezeti és tartalmi megújításával, más képzési formák bevezetésével.
Az erőfeszítések ellenére nagyfokú látencia jellemzi a családon belüli erőszakot, sok eset nem kerül a szakemberek látókörébe, társfüggőség, bizalom hiánya a hatóságok, illetve a távollátás nyújtotta megoldások iránt.	Nők biztonságának, testi-lelki jóllétének növelése, a veszélyeztetett (és veszélyeztető) csoportok tájékoztatása, jogaik tudatosítása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A társadalmi és demográfiai változások hatására új szükségletek jelennek meg. Időszerűvé vált a társadalmi szemlélet formálása, a meglévő védelmi-szolgáltató rendszerek hozzáigazítása a demográfiai és a családi struktúrákban bekövetkezett változásokhoz. Elkerülhetetlen azon intézkedések elindítása, amelyek hozzásegítik a társadalom tagjait, hogy már jóval az időskor előtti életszakaszukban tudatosan tudjanak felkészülni időskorukra. Emelkedik az időskorúak, az egyedül élők és a nem házasok népességen belüli aránya.

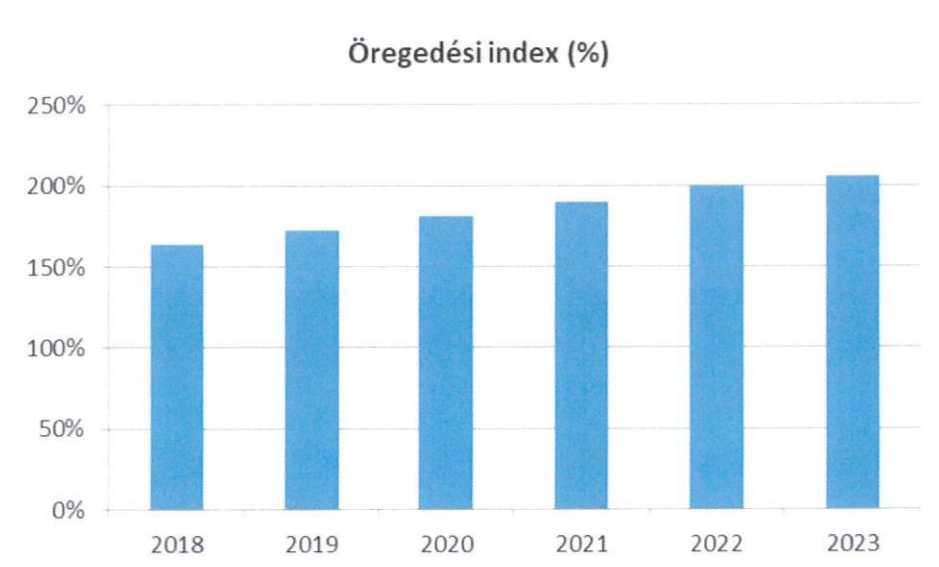
Az idős társadalom életvitelét és egészségi állapotát tekintve is sokféleséget mutat: a tevékeny idősök számára a munkaerő-piaci esélyegyenlőtlenségek, a specifikusan idősöket célzó programok hiánya, míg a betegségekben szenvedő, esetleg ápolásra szoruló idősök számára a szociális biztonság megteremtése, a megfelelő ellátás biztosítása fontos. Szükség van védelmi rendszer kidolgozására az idősöket érő családon belüli bántalmazás és a kizsákmányolásuk megakadályozása érdekében. Sok idős embernek okoz gondot akár a gyógyszerek kiváltása, vagy a lakhatás fenntartása, továbbá a megszokott életminőség fenntartása is.

A nyugdíjasok számát érintően 2023-ig rendelkezünk pontos adatokkal, ezért elemezni a 2018-2023 közötti időszakot tudjuk. 2018 és 2023 között folyamatos emelkedés tapasztalható. 2018-ban a 65 év feletti állandó lakosok száma 2106 volt, míg 2023-ban 2348-an voltak. 2018-as évtől kezdődően az öregedési index folyamatos növekedést mutat az idős népesség számarányának növekedése és a fiatalok arányának csökkenése következtében. A vizsgált időszakban a nemek szerinti elosztás nagy eltérést mutat, a nők száma jelentősen több mint a férfiaké.

Öregségi nyugdíjban 2023-ban 1192 férfi és 1897 nő részesült.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	2 106	1 285	163,89%
2019	2 181	1 267	172,14%
2020	2 249	1 240	181,37%
2021	2 280	1 201	189,84%
2022	2 335	1 167	200,09%
2023	2 348	1 140	205,96%

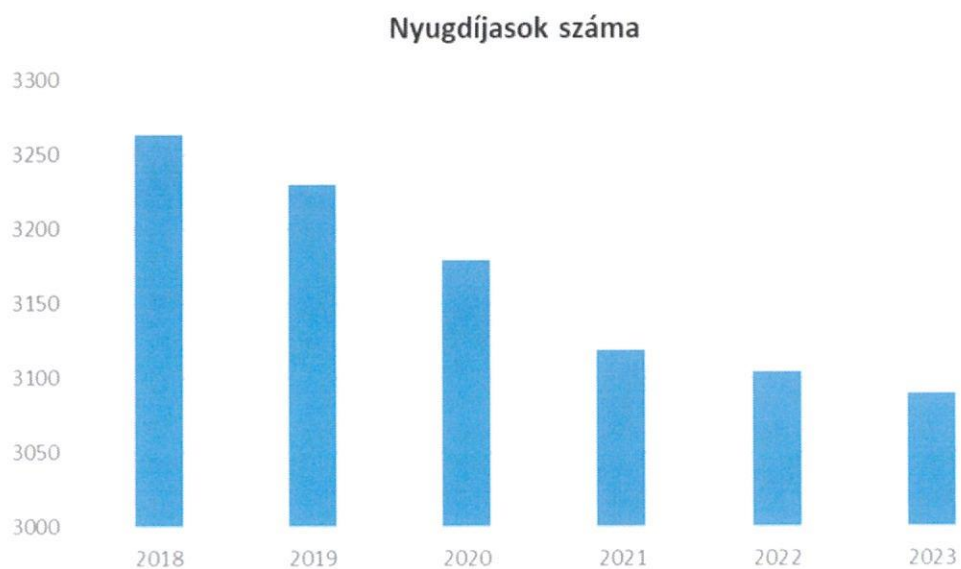
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

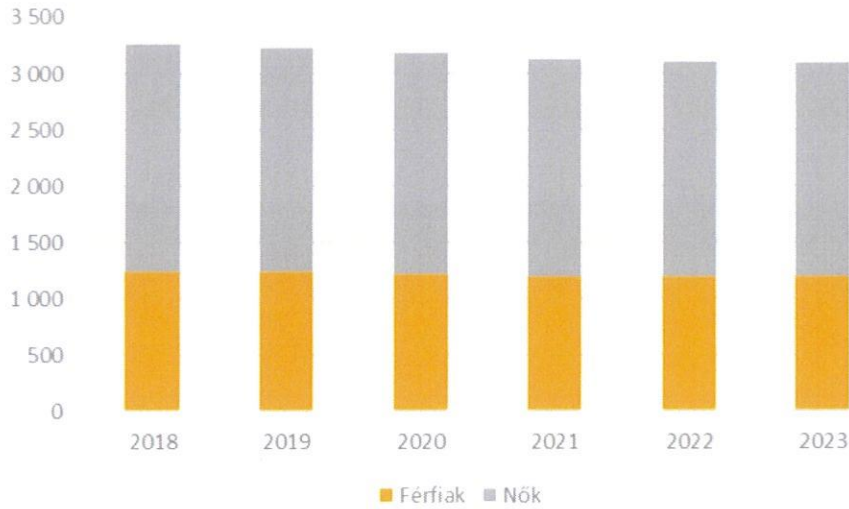
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	1 243	2 020	3263
2019	1 244	1 986	3230
2020	1 214	1 965	3179
2021	1 194	1 925	3119
2022	1 199	1 905	3104
2023	1 192	1 897	3089

Forrás: TeIR, KSH Tstar

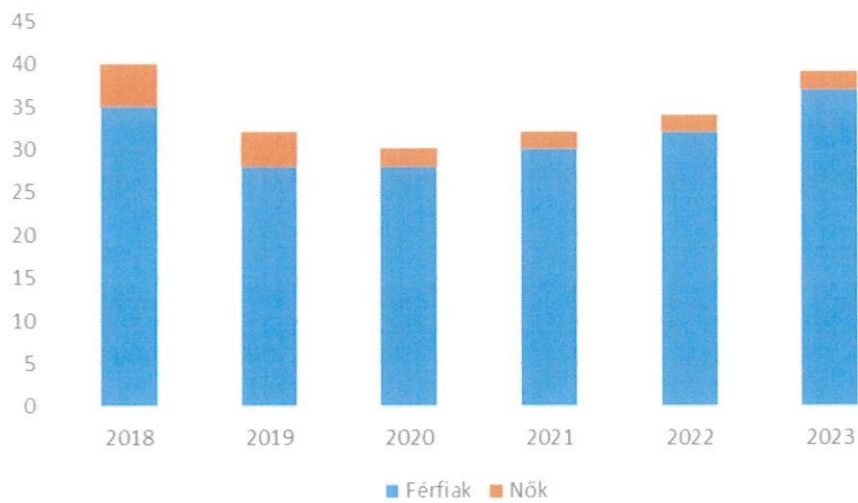
Nyugdíjasok nemek szerinti megoszlása

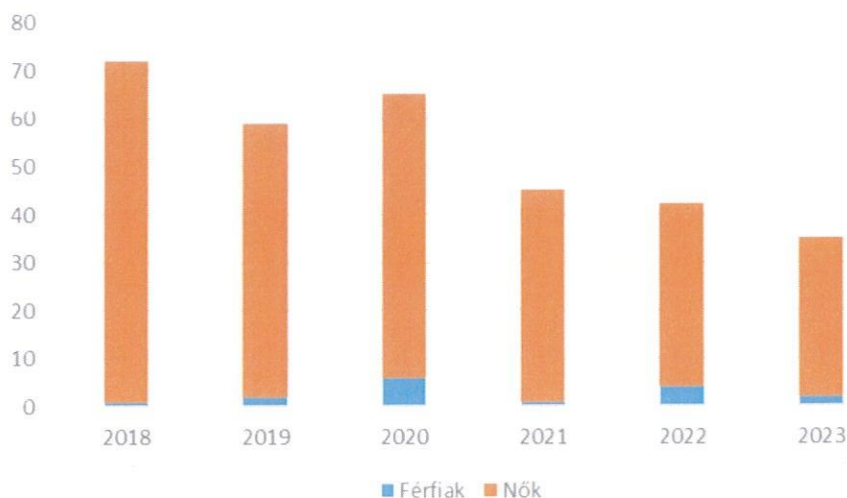
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	35	5	806	1 503	1	71	15
2019	28	4	823	1 518	2	57	15
2020	28	2	809	1 508	6	59	20
2021	30	2	797	1 497	1	44	17
2022	32	2	813	1 501	4	38	14
2023	37	2	813	1 521	2	33	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

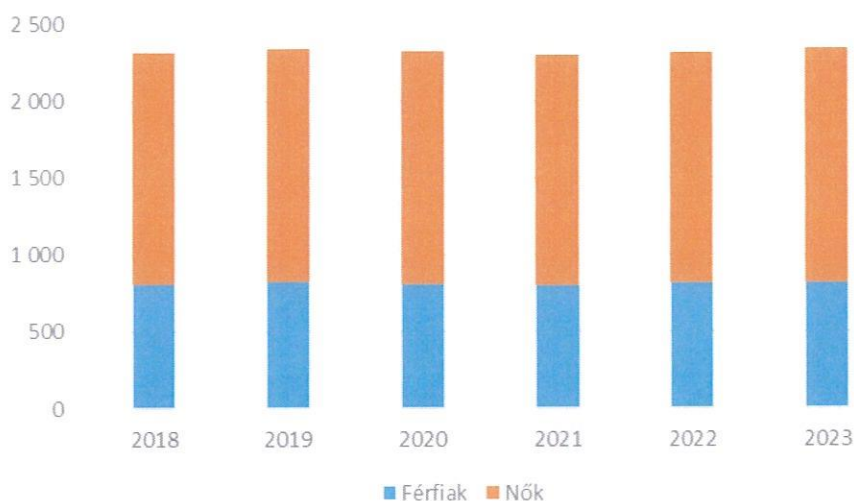
Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Özvegségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az idősek, illetve nyugdíjasok foglalkoztatottságának elemzésekor mindenképp előnyként kell megemlíteni, hogy ez a réteg nagy szakmai tapasztalattal rendelkezik, még ha ez sok esetben nem társul magas iskolai végzettséggel. Emellett sok szabadidővel rendelkeznek, tekintve, hogy gyermekeik felnőtt korúak, bár sok esetben épp ez a korosztály az, aki segíteni tud az unokák óvodán vagy iskolán kívüli felügyeletében. Rendkívüli módon tudnak takarékoskodni, kevés pénzből is képesek fenntartani magukat, és emellett sokszor még családjuknak is anyagi segítséget nyújtanak.

A nyugdíjasok munkaerőpiacon való elhelyezkedése azért is nehézkes, mert társas és közösségi kapcsolataik már beszűkültek, ennek következményeként önérvényesítő képességük is kevésbé

fejlett, álláskeresési technikájuk "régimódi". Nem ismerik a modern elektronikus álláskeresési lehetőségeket, a számítógép és internet felhasználási képességeik alacsonyak.

2023-ban a nyilvántartott álláskeresők 10.29%-a volt 51-55 év közötti, 56-60 év közötti 9.03%, míg 61 év feletti 15.52%. Jellemzően az idősebb korosztály valamilyen ellátásban részesül, vagy azon a munkahelyen dolgozik, ahol évek óta dolgozott. A nyugdíjasok foglalkoztatottsága nem annyira jellemző. 2013. július 01. napja óta a nyugdíjasok foglalkoztatottságának szabályai változtak. Az idősök után járó adókedvezmények ösztönzik a foglalkoztatókat alkalmazásukra.

Sok esetben érdemes lenne szakképzésekbe bevonni őket, ahol munkájuk és tapasztalatuk példaértékűvé válhatna a fiatalok számára, ezért a meglévő értékek (tudás, készség, tapasztalat) hasznosítására kell bízni ezt a célcsoportot, de az a veszély is fenyegetheti őket, hogy bizonyos területeken tudásuk elavulttá válik, ezért az egykoron megszerzett szakmai tapasztalataikat folyamatosan bővíteni kellene. Meg kell teremteni a feltételeit az élethosszig tartó tanulásnak, az öngondoskodás változatos lehetőségeinek.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen		611	646	660	622	502
41-45 év (TS 042)	Fő	84	92	77	60	49	61
	%	13,75%	14,24%	11,67%	9,65%	9,76%	11,01%
46-50 év (TS 043)	Fő	69	74	73	77	72	65
	%	11,29%	11,46%	11,06%	12,38%	14,34%	11,73%
51-55 év (TS 044)	Fő	68	71	75	67	63	57
	%	11,13%	10,99%	11,36%	10,77%	12,55%	10,29%
56-60 év (TS 045)	Fő	43	57	58	59	51	50
	%	7,04%	8,82%	8,79%	9,49%	10,16%	9,03%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	48	58	80	74	79	86
	%	7,86%	8,98%	12,12%	11,90%	15,74%	15,52%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idős kor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A nyugdíjasok közszférában nem alkalmazhatóak. Foglalkoztatásukat egyéb munkahelyeken különböző támogatások segítik. Szigetváron működik Nyugdíjas Klub, mely programok, kirándulások szervezésével teszi élhetőbbé az idősök mindennapjait. Az idősök többsége szívesen látogatja a helyi Gyógyfürdőt, a Nyugdíjas Klub szervezésében minden évben megrendezésre kerül a Nyugdíjas Strandfürdő Fesztivál. Nagyon fontos, hogy figyelmet kell fordítani a gondozásra (még) nem szoruló idősödő emberekre, hiszen az aktivitás hozzájárulhat a krónikus betegségek, a társ elvesztése miatti elmagányosodás megelőzéséhez. Fontos feladat az érintett korcsoport aktivizálása, lehetőség nyújtása a társas kapcsolatok kiépítésére, ápolására és kiemelt jelentősége van a különböző társadalmi csoportba tartozó idős emberek közötti kapcsolatok kialakulásának, a generációk közötti kapcsolatok újjáépítésének, valamint a szolidaritás erősödésének. Figyelmet kell fordítani az aktív kikapcsolódási lehetőségek nyújtására a város 60 év feletti lakosai számára, elősegítve ezzel a különböző prevenciók és egészségnevelési célok megvalósulását, testi-lelki egészségi állapot romlásának megakadályozását, illetve a folyamat lassulását. A generációk közötti szolidaritás erősítésének érdekében, olyan alkalmak megteremtése is szükségessé válik, ahol a gyermekek és az idősök közös tevékenységére, időtöltésére is

lehetőség adódik. Ezen alkalmak szervezése- melyek általában egyes ünnepkörökhöz kapcsolódnak – mind a gyermekek, mind pedig az idős emberek számára hasznosak, hozzájárulnak a gyermekek személyiségfejlődéséhez és az idős emberek aktivitásának megőrzéséhez egyaránt. A Városi könyvtárban kialakított oktatási tér alkalmas fejleszteni a résztvevők digitális kompetenciáit, biztosítja, az egész életen át tartó tanuláshoz való egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az időseket sokszor éri hátrányos megkülönböztetés a munkaerőpiacon. A foglalkoztatás területén azonban ez a megkülönböztetés a legtöbb esetben burkoltan történik, soha nem hivatkoznak a korra, ezért nehéz ellene harcolni.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Szükség van olyan, az idősök számára készülő preventív programokra, melyek célja a testi, - lelki egészség megőrzése, az egészséges időskor megélése. Az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése biztosított. A háziorvosi rendelők a belvárosban vannak, megközelíthetőségük kiváló. A Városi Kórház szakrendeléseinek az ellátásuk szintén biztosított. A nap különböző időszakában menetrendszerűen közlekedő helyközi járással a kórház megközelíthető. Hospice szolgálat működik a városban, továbbá az otthoni szakápolást is igénybe vehetik a rászorulóknak. Házi segítségnyújtás keretén belül működik a jelzőrendszer is, amennyiben igény van rá. Az idősök ellátását biztosítja az Idősök Napközije. Ezen Intézmény keretein belül színes programokkal teszik élhetőbbé az idősök mindennapjait. Nagyon fontos megemlíteni az egyházi alkalmakon, rendezvényeken való részvételt, mely során mind az idősök, mind a fiatalabb korosztály tagjai intenzív kapcsolatban vannak a vallási közösségük tagjaival.

Szigetváron az idősök száma az elmúlt 20 év alatt jelentősen megnövekedett. A legdinamikusabban növekvő korcsoport a 60 éven felüliek csoportja, melyre jellemző az idősödés elnöiesedése, jóval több az idős nő, mint az idős férfi. Ez a jelentős növekedés szemléletváltást kíván, a szolgáltató rendszereket tanácsos hozzáigazítani a demográfiai és családi szerkezetekben bekövetkezett változásokhoz. Az idős kor bekövetkezése előtt mindannyiunknak tudatosan fel kell készülni saját időskorunkra. A mentális egészség fenntartását szakemberek igénybevételevel lehet erősíteni.

Az ápolást-gondozást nyújtó ellátáshoz tartozó idősök otthona a Dr. Raksányi Árpád Integrált Szociális Intézményben található (7900 Szigetvár, József A. u. 69.), melyet az Önkormányzattal kötött ellátási szerződés alapján a SZOCEG Nonprofit Kft. fenntartásában működtet. Tervezett a Szigetvár, belterület 668/5. hrsz alatti ingatlan, mely természetben a József Attila utca 67. szám alatt található „idősök otthona” épület felújítása, korszerűsítése.

Szigetvár Város Önkormányzat a Versenyképes Járások Program 2025. felhívás keretében meghirdetésre került pályázati felhívásra pályázatot nyújtott be a „Dr. Raksányi Árpád Integrált Szociális Intézmény – Intézményi épület felújítása” címmel.

Szigetvár Város Önkormányzat tulajdonát képezi a Szigetvár, belterület 668/5. hrsz alatti ingatlan mely, természetben a József Attila utca 67. szám alatt található. Az ingatlan korábban feladatellátás céljából átadásra került a Szocceg Nonprofit Kft. részére. Az ingatlanon belül több épületrész található, az egyik rendkívül rossz műszaki állapotú épületen belül valósul meg a

szakellátás keretein belül a „idősek otthona” szociális ellátás. A Szoceg Nonprofit Kft. működési engedélye alapján az ellátási területe a Dél-Dunántúli régió.

A tervezett felújítás az épületrész kapcsán az alábbi: tetőszerkezet javítás; homlokzat szigetelés, festés; külső és belső nyílászáró csere; szociális helyiségek felújítása; belső burkolatok cseréje; gépészeti rendszer, villamos hálózat felújítása.

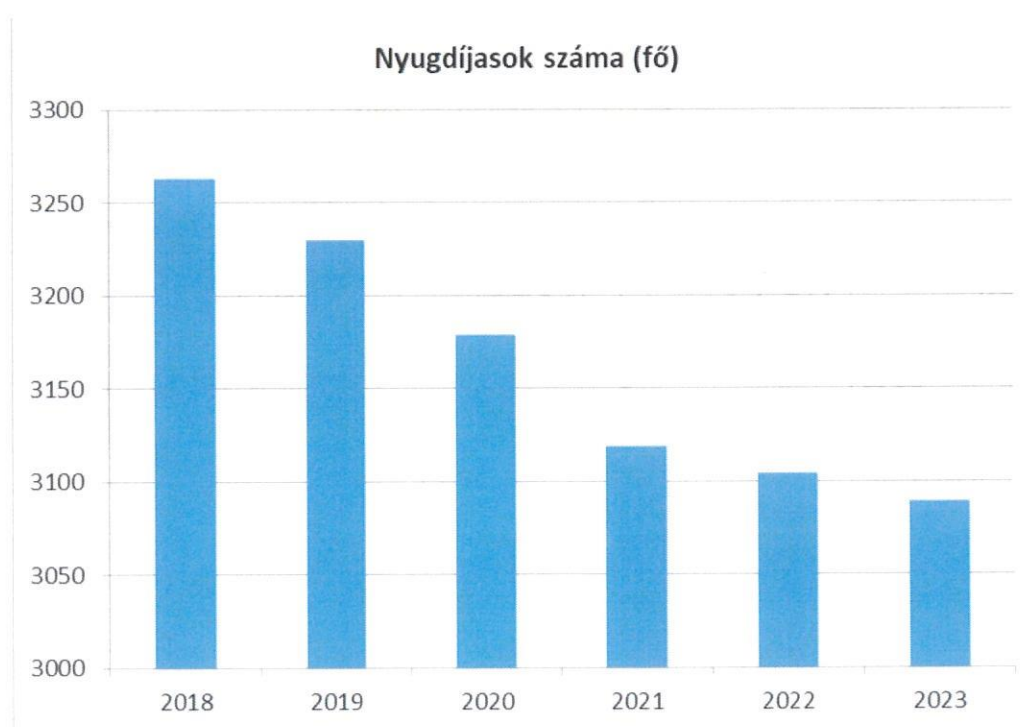
A Versenyképes Járások Program 2025. felhívás keretében vélhetően az épület felújításához szükséges kiviteli tervek készítése valósul meg.

A pályázat keretében támogatásra javasolt pályázatok:

Magyarországon minden településen, így Szigetváron is elérhető a Gondosóra programban megvalósuló szolgáltatás. A Gondosóra program ingyenesen igénybevehető, 65 év felett alanyi jogon hozzáférhető jóléti szolgáltatás. Célja, hogy az idősek egyetlen gombnyomással jelezni tudják segítségkérési szándékukat.

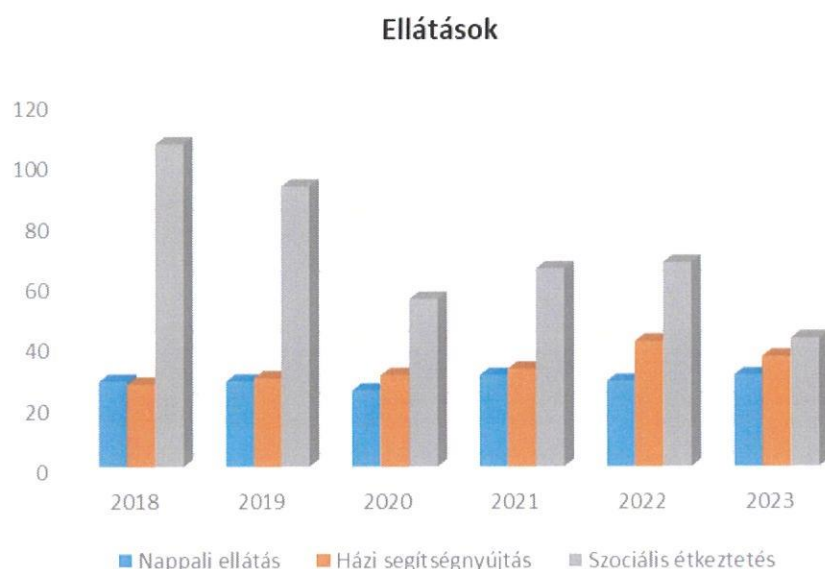
6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	1243	2020	3263
2019	1244	1986	3230
2020	1214	1965	3179
2021	1194	1925	3119
2022	1199	1905	3104
2023	1192	1897	3089

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	2 106	28	27	106
2019	2 181	28	29	92
2020	2 249	25	30	55
2021	2 280	30	32	65
2022	2 335	28	41	67
2023	2 348	30	36	42

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A 70 fő taglétszámmal rendelkező Nyugdíjas Klub havonta egy alkalommal tart taggyűlést. A Nyugdíjas Klub tagjai széleskörű kulturális, közművelődési eseményeken vehetnek részt. A városi programok a város honlapján, hirdetőtáblákon megtalálhatóak, azonban vannak olyan rendezvények, melyekről a vonatkozó szórólap minden háztartásba eljut. Rendszeres a színházi előadások látogatása, színházbérlettel előadások megtekintése, részt vesznek a majálison, Idősek napján, Nyugdíjas Strandfesztiválon, határon kívül és belül szervezett kirándulásokon. Évente 1-2 alkalommal múzeumlátogatáson vesznek részt, gyakori a könyvtárlátogatás is. Több alkalommal szerepel a Nyugdíjas énekkar rendezvényeken, jó kapcsolatban van a környező nyugdíjas énekkarokkal, többször szerveznek közös programokat. Szigetvári Vigadó évente több alkalommal látogatható színvonalas színházi előadás, kabaré előadás, hangverseny.

c) idősök informatikai jártassága;

Az idősök informatikai képességeinek fejlesztése elengedhetetlen. Ezzel nemcsak a munkaerőpiacon való elhelyezkedési esélyeik nőnek, de általában véve is több információhoz juthatnak rövid időn belül és hatékony módon.

Kifejezetten az idősök számára indított informatikai kurzus volt a „Kattints rá nagy!” mely Szigetváron évente került megszervezésre, valamint a Tudásod a jövőd c. projekt keretén belül lehetőségük volt az idősöknek is számítógépes ismeretekre szert tenni.

d) a generációk közötti programok.

A generációk közötti szolidaritás erősítésének érdekében, olyan alkalmak megteremtése is szükségessé válik, ahol a gyermekek és az idősök közös tevékenységére, időtöltésére is lehetőség adódik. Ezen alkalmak szervezése- melyek általában egyes ünnepkörökhöz kapcsolódnak – mind a gyermekek, mind pedig az idős emberek számára hasznosak, hozzájárulnak a gyermekek személyiségfejlődéséhez és az idős emberek aktivitásának megőrzéséhez egyaránt. Ilyen program az óvodákban megrendezésre kerülő Luca naphoz kötődő adventi készülődés, a Szent Iván éjszakájához kapcsolódó családi est és a karácsonyi ünnepség az idősök otthonában. Várbaráti Kör szervezésében évente több alkalommal kerül megszervezésre határon belüli és határon kívüli kirándulás, melyre hívják és várják a fiatalabb és idősebb korosztály tagjait egyaránt. Zeneiskola növendékeinek, a Tinódi Vegyeskarnak és a Szigetvári Zrínyi Miklós Fúvószenekarnak számos programjára látogathatnak el a város és a környező települések lakói.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Nagyon fontos a rendszeres szűrővizsgálatok, egészségnapok szervezése. A sajátos igények kielégítését célzó programokkal, nappali ellátásokkal, az idősök ellátását az Idősök Napközije biztosítja. A nappali ellátás lehetőséget ad napközbeni tartózkodásra mindazoknak, akik időszakosan felügyeletre szorulnak. Itt sor kerül szabadidős programok / kirándulások, színházlátogatás, névnapok megünneplése/ szervezésére, szükség szerint egészségügyi alapellátáshoz, szakellátáshoz való hozzájutás segítésére, hivatalos ügyintézésben segítségnyújtásra, életviteli tanácsadásra. Az ellátottakat gondozóik sokféle egyéni és csoportos foglalkozással, rendezvényekkel, kirándulásokkal várják: ezek mind-mind a szellemi és fizikai frissesség fenntartását szolgálják.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az időskorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok száma kevés.	Az időskorúak között elvégzett felmérés alapján egy program-sorozat összeállítása, lebonyolítása (például: sport rendezvények, koncertek, felolvasó estek, egészségnap).
A nyugdíjazást követően az idősödők társadalmi aktivitása csökken, a lakosságon	Az 55 éven felüli korosztály munkaerő piaci veszélyeztetettségének enyhítése, mert ennél a

belüli arányuk magas.	korosztálynál folyamatosan nő a regisztrált munkanélküliek aránya, mellyel veszélybe kerül az ideális életminőséghez szükséges jövedelem megszerzése. Aktivitás megőrzésének elősegítése korai tájékoztatással. Az idősödők jobb mentális és fizikai állapotban érik el a nyugdíjas kort, mely erősen befolyásolja a későbbi életvitelt is. Az idősebb korosztállyal szembeni munkáltatói attitűd javítása. Képzések indítása az idősödők számára, különös tekintettel az informatikai és idegen nyelvi tájékozottságra, klubok, hobbikörök szervezése. Az időskorúak arányának növekedésével számolva hosszútávon olyan idősellátási rendszert kell kidolgozni, mely a jelenleginél költséghatékonyabb, egyben jobban támogatja az önálló életvitelt. Ezt a fejlesztést elsősorban az otthon-közeli ellátások szolgáltatási körének bővítésével lehet elérni. Az érintettek, családtagok tájékoztatása, felkészítése, bevezetése az idős hozzátartozójuk ellátásába.
A nyugdíj melletti munkavégzés lehetősége nem megoldott.	Az aktív időskor szemléletében a foglalkoztatás növelése, az atipikus foglalkoztatási formák (távmunka, részmunkaidő, bedolgozói munkaviszony, megbízási szerződés, stb.) bővítése, alkalmazása nyugdíjas munkavállalók esetében.
Növekszik az egyedül élők aránya, elmagányosodás kockázata nagy.	Közösségi, kulturális és hagyományörző, főként napközbeni programok szervezése az idősek részére a közművelődési intézményekben.

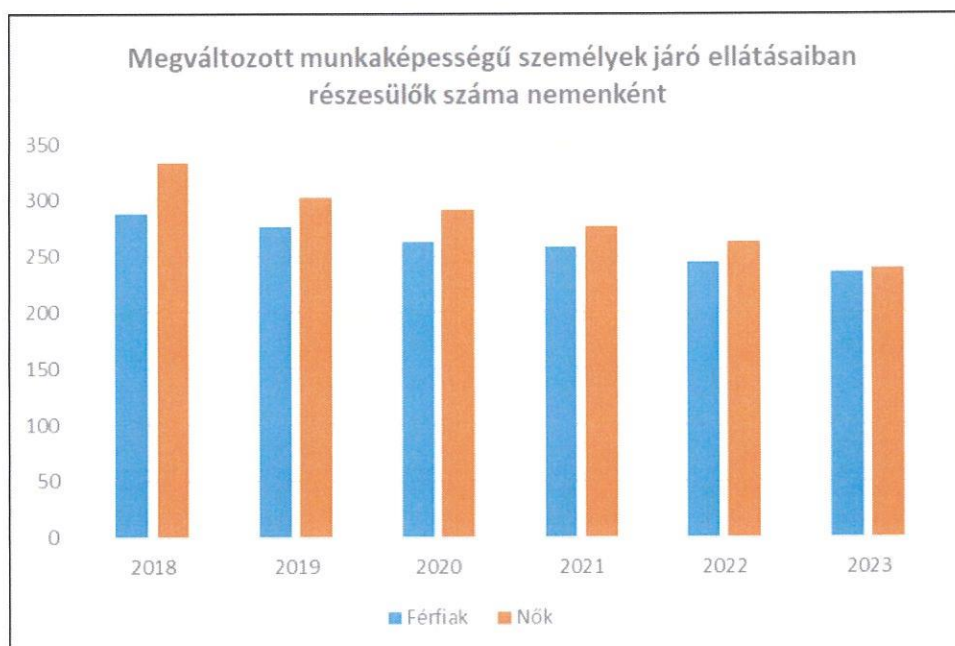
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy - a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény szerint - „az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - illetve ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.” A megváltozott munkaképesség fogalma csupán a munkaerőpiachoz való kapcsolódás viszonyában, a foglalkoztathatóság és formái szerint kategorizál, és legtöbb esetben nem fogyatékossgal áll a háttérben, hanem más esetek, például egészségkárosodás.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	288	333	621
2019	276	302	578
2020	262	291	553
2021	258	276	534
2022	244	262	506
2023	236	239	475

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A foglalkoztatás területén elsősorban a megváltozott munkaképességűek által betölthető üres álláshelyek alacsony száma jelenti a legnagyobb problémát, de általánosan elmondható, hogy a munkáltatók részéről még mindig megfigyelhető egy negatív attitűd. Ez leginkább információhiányból, elsősorban a folyamatosan változó jogszabályi környezetből és a sérült emberek ismeretének hiányából adódik.

Településünkön 2018-2023 között csökkent a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma. 2018-ban 621-en részültek ilyen jellegű ellátásban, 2023-ban 475-en. A vizsgált időszakban az ellátottak körében a nők száma több mint a férfiaké.

Nappali ellátást a vizsgált időszakban (2018-2023) fogyatékos személy nem vette igénybe.

Településünkön van olyan munkahely, ahol kifejezetten rehabilitálható személyeket alkalmaznak (Weiland Kft., ERFO Nonprofit Kft., Lamaya Kft., Texin Kft.) azonban fogyatékkal élőket foglalkoztató védett munkahely nincs a városban.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Fogyatékkal élők munkavállalásával kapcsolatban egyrészt elmondható, hogy igen jelentős az alapvetően ismerethiányon alapuló előítéletesség, félelem a foglalkoztatók részéről, másrészt a munkavállalók részéről jellemző a foglalkoztatással kapcsolatos félelem, önbizalom hiány, gátlásosság, ezekből eredő alulmotiváltság, valamint esetenként túlzott féltés a hozzátartozók részéről. Pozitívak a tapasztalatok a védett körülmények között történő foglalkoztatás során, különösen a fejlesztő jellegű foglalkoztatási formákban, jelentős fejlődés elérésére képesek az itt foglalkoztatott emberek.

A foglalkoztatottság javítása érdekében alapvető szerepe van az érintett embereket tömörítő civil szervezetek által működtetett munkaerő – piaci szolgáltató, segítő szervezeteknek, különösen a siket emberek elhelyezkedésének segítése terén. Vakok és gyengénlátók részére nagyon korlátozottak a munka választás lehetőségei és ezt nem segítik elő pályaválasztási tanácsadó szolgáltatások, illetve megfelelő felnőttképzési lehetőségek sem. A siket-vak emberek foglalkoztatására csak a foglalkoztatást megelőző, célzott, egyénre szabott rehabilitációs program után nyílnak esély. Ezeknek a programoknak a támogatása azonban nem stabil, kiszámíthatatlan.

Jellemző, hogy az alacsonyabb mértékű munkaképesség változással élő mozgáskorlátozott embereket, a munkaerő – piaci szempontból előnyös térségekben, a nyílt munkaerő piacon is szívesen alkalmazzák, a súlyosabb mozgáskorlátozottsággal élő embereket kizárólag az akkreditált, de még inkább, a szűk befogadó képességgel rendelkező fejlesztő intézményi foglalkoztatási rendszerben alkalmazzák.

Problémát okoz az alacsony képzési, átképzési lehetőségek száma, választéka és színvonala a foglalkoztatás elősegítése érdekében, különösen a felnőttképzés területén.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Ismereteink alapján a településen a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés senkit nem ért az esetleges fogyatékosága miatt.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Önálló életvitelt támogató helyi intézményekről, szolgáltatásokról, programokról adatokkal nem rendelkezünk.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek részére pénzbeli ellátásként adott a fogyatékosági támogatás. Az alábbi formái léteznek: mozgásszervi, látási, hallási, értelmi, autista, halmozott. A támogatás mértéke a szociális vetítési alap összegének 65 vagy 80 %-a. A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény alapján a rokkantsági és a baleseti rokkantsági nyugdíj, a rendszeres szociális járadék, az átmeneti járadék, és a bányászok egészségkárosodási járadéka. Természetbeni ellátásként a nappali otthonok, a gondozóházak segítik a fogyatékkal élőket. A fogyatékos személyek különböző kedvezményekben részesülnek, igénybe vehetnek adókedvezményt, parkolási kedvezményt, lehetőségük van kedvezményesen személygépkocsit vásárolni, valamint többen éltek azzal a lehetőséggel, hogy fürdőszobájukat alakították át, hogy a mozgásukban kevésbé legyenek korlátozva.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A Szigetvári Kórház Általános Fizio- és Mozgásterápia részleg szakellátást – gyógytorna, elektroterápia, balneoterápia- biztosít az ellátási terület lakói számára, valamint fizioterápiás szolgáltatást nyújt a Szigetvári Kórház valamennyi osztályán fekvő beteg részére. A részleg szakdolgozói – gyógytornászok, fizioterápiás szakasszisztensek, gyógymasszőrök, fürdős masszörök- a szigetvári kistérség lakói számára komplex fizioterápiás kúrát biztosítanak. A járóbeteg szakellátásra érkező páciensek főképpen traumatológiai, reumatológiai, ortopédiai, azaz mozgásszervi problémával rendelkeznek, de neurológiai, belgyógyászati szakrendelésről is érkeznek betegek. Újszülöttek, illetve gyermekek mozgásfejlesztésével is foglalkoznak. Tavasztól őszig, hetente háromszor a Kórház udvarában a Mozgásszervi- és a Súlyos Agysérültek Rehabilitációs Osztályán fekvő betegek számára a gyógytornászok 1 órás sportfoglalkozást tartanak – (kerekes székes) kosárlabda, sorversenyek, teke, különböző játékos, ügyességi feladatok, kézilabda.

Szigetvári Gyógyfürdő gyógyászati részlege szintén lehetőséget biztosít mozgásszervi megbetegedések kezelésére, rehabilitációs ellátásra.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A város főbb intézményeinek akadálymentesítése biztosított. A város honlapja részben akadálymentesített. A települési önkormányzati tulajdonban álló középületek többsége, így például a hivatal épülete is, akadálymentesített. A kétszintes épületében lift, vakvezető sáv,

tapintható információk, rámpa és mozgássérült mosdó is található. A gyógyfürdő megközelíthetősége szintén megoldott.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A közszolgáltatásokhoz való akadálymentes elérés biztosított. A hivatal épülete, a Foglalkoztatási Osztály, a Szigetvári Kórház, a Gyógyfürdő közoktatási, köznevelési intézmények akadálymentesített intézmények. A Vigadó épületében biztosított az akadálymentesítettség a kulturális programok eléréséhez is. A Városi Könyvtár részben akadálymentesített épületben biztosítja a fogyatékossgal élő magánszemélyek és szervezeteik számára a kulturális lehetőségeket.

A Könyvtár korszerű informatikai infrastruktúrával segíti a fizikai hátránnyal élőket és a hátrányos helyzetű térség lakosságát segíti a közművelődés elérése tekintetében. A fogyatékkal élők, kiemelten a látássérültek, vakok, gyengén látók csoportja részére felolvasó szoftver, hangostérkép, Braille-nyomtató került beszerzésre. Az intézmény az időskorúak minőségi könyvtárhasználatát infokommunikációs akadálymentesítéssel, képernyőolvasó szoftver használatának lehetőségével segíti.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az előbbieken ismertetett intézmények, mint munkahelyek szintén akadálymentesnek számítanak. A település többi munkahelyéről ilyen információkkal nem rendelkezünk.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közlekedésben (járdák megközelíthetősége, rendőrlámpák) megoldott a mozgáskorlátozottak, fogyatékkal élők részére a biztonságos közlekedés. A vasútállomás, buszpályaudvar, buszmegállók területének akadálymentesítettsége megoldott.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Speciális közlekedési megoldás a rendőrlámpák hangjelzés kibocsátása, mely a vakokat és gyengén látókat segíti közlekedésük során.

A fogyatékkal élők mindennapjait segíti a helyben működő Baranya Vármegyei Mozgó - Turbékpusztai Integrált Szociális Intézmény. Az Intézmény alaptevékenysége az alábbi: értelmileg akadályozott emberek ápoló-gondozó otthoni ellátása. A súlyos és középsúlyos értelmi vagy halmozottan fogyatékos (18 éven felüli) személyek ápolása, gondozása. A gondozás során az ellátottak fogyatékossgának megfelelő képességfejlesztés, terápiás vagy munkajellegű foglalkoztatás valósul meg.

Továbbá az Intézmény az átlagot jóval meghaladó minőségű elhelyezési körülményeket és szolgáltatásokat biztosító ellátást nyújt az ott lakók részére.

Az Intézmény szolgáltatásai a teljesség igénye nélkül: egyéni és kiscsoportos fejlesztések, foglalkoztató, fejlesztő és a foglalkoztatásokat segítő műhelyek, kondicionáló terem, foci-pálya, illat, fény, aroma és zeneterápiás foglalkozások, lovas terápia, fizikoterápia, számítógépes szakkör internetezéssel, táncszakkör. Szigetvári Kórházban 1980-tól működő Pszichiátriai Rehabilitációs Osztály, Baranya vármegye és Pécs városának ellátásáért felel. A 45 ágyas osztályhoz 22 fős Nappali Kórházi ellátás és egy nagy forgalmú járóbetegeket ellátó

Szakrendelés kapcsolódik. Az osztályon szakorvosok, szakpszichológusok mellett szakorvos jelöltek és szociális munkás is dolgozik. Tekintettel arra, hogy a betegség sok tanulási folyamatot akaszt meg, képzési lehetőségeket biztosít önellátástól a speciális ismeretekig. Mindez a foglalkozás terápiák keretében történik, mint például háztartási ismeretek és számítástechnikai tanfolyamok.

Fogyatékkal élő helyi lakos kérésére Önkormányzatunk mozgáskorlátozott parkolóhelyet jelölt ki a Szigetvári Posta előtt. Szigetvári Család és Gyermejkölési Központ és Szolgálat keretein belül igénybe vehető a Fogyatékosügyi tanácsadó szolgáltatás.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Pozitív diszkriminációnak tekinthető a fokozott odafigyelés, személyre szabott segítségnyújtás hivatali ügyintézéskor, valamint a kérelmek megírásában való segítség.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Szigetvári Kórház Pszichiátriai Rehabilitációs Osztályán a terápiás foglalkozások céljára csoport szoba, egyéni terápiás munkahelyek, valamint hangulatos, jól felszerelt foglalkoztató műhelyek vannak, mint például varroda, könyvkötészet, kerámia műhely, kertészet. A szabadidő strukturálásának segítéséhez rendszeres kultúrprogramok, sportversenyek és a városban szervezett szabadidő programok vannak (történelmi séták, múzeum látogatások...). A városi rendezvényeken több alkalommal bemutatkozás céljával vettek részt. Baranya Vármegyei Mozgó - Turbékpusztai Integrált Szociális Intézmény a gondozás során az ellátottak fogyatékossgának megfelelő képességfejlesztés, terápiás vagy munkajellegű foglalkoztatás valósul meg.

Az Intézmény ezen szolgáltatásokat nyújtja: egyéni és kiscsoportos fejlesztések, foglalkoztató, fejlesztő és a foglalkoztatásokat segítő műhelyek, kondicionáló terem, focipálya, illat, fény, aroma és zeneterápiás foglalkozások, lovas terápia, fizikoterápia, számítógépes szakkör internetezéssel, táncszakkör.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Hiányzik a fogyatékossgal élők számára biztosított szolgáltatások szervezésekor a csecsemőkortól az időskorig tartó életszakaszt lefedő komplex szolgáltatások szemlélete.

Cél a nevelési, oktatási intézmények bevonásával, meghatározott rendszerességgel, a fogyatékossgal élő gyermekek és családjaik részére rendezvények, tanácsadások szervezése, valamint a fogyatékossgal élő és egészséges gyermekek részére együtt családi napok szervezése. Fontos az egészséges emberek érzékenyítése, mely olyan programok szervezésével valósulhat meg, ahol a fogyatékossgal élők életüket bemutathatják, a társadalom többi tagjai pedig szituációs feladatok során ismerkedhetnek azokkal a problémákkal, nehézségekkel, amelyekkel a fogyatékossgal élőknek naponta meg kell küzdeniük.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékossgal élő gyermekek részére közösségi programok hiánya.	Hiányzik a fogyatékossgal élők számára biztosított szolgáltatások szervezésekor a csecsemőkortól az időskorig tartó életszakaszt lefedő komplex

	szolgáltatások szemlélete. Nevelési, oktatási intézmények bevonásával meghatározott rendszerességgel ezen gyermekek részére rendezvények, tanácsadások szervezése, valamint ezen gyermekek részére, együtt az egészséges gyermekekkel családi napok szervezése. Fontos annak figyelembe vétele, hogy az akadálymentesítés és a közlekedés szervezésénél minden fogyatékosági célcsoport igényeire kiterjedjen a fejlesztés, és a tervezésbe bevonásra kerüljenek a célcsoport tagjai, infrastrukturális fejlesztés szükséges. Szemléletformálás, érzékenyítés, tájékoztatás a betegség jellegéről, velejáráó tünetekről.
Foglalkoztatás alacsony foka.	A város cégeinek bevonása a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásának elősegítésébe. Növekedési tendencia tapasztalható, de messze elmarad a lehetőségek mellett. Fontos a megfelelő képzettséggel, készségekkel rendelkező megváltozott munkaképességű emberek felkutatása, - munkakörelemzés segítségével - elhelyezése.
Alapvető hiány tapasztalható az információhoz való hozzáférés terén, a különböző fogyatékosági típusok szerint.	Esély info-pont kialakítása, internetes információgyűjtő felület kialakítása, folyamatos frissítésének megszervezése.
Tartós betegségben szenvedők bevonása alacsony határfokú a közösségi életbe.	Ételallergiások igényeinek megfelelő étkeztetés biztosítása közösségi programokon is. Prevenációs és ismeretterjesztő programok szervezése.
Munkaválasztás lehetőségei korlátozottak, alacsony a képzési, átképzési lehetőség.	Képzés, átképzési lehetőségek megteremtése.
Ismerethiányon alapuló előítéletesség.	Ismeretek növelése, ismeretterjesztő előadások szervezése szakemberek segítségével, fogyatékkal élők és egészségesek számára közös programok szervezése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idős népesség számarányának növekedése és a fiatalok arányának csökkenése.	Munkahely teremtés, lakhatási feltételek biztosítása.
Szegregátumban élők rossz életkörülményei, szegregátum infrastruktúrájának rossz minősége.	Lakóépületek minőségi fejlesztése, szegregáció csökkentése, hátrányos helyzetű csoportok leszakadásának megállítása, identitástudat erősítése, esélyegyenlőség biztosítása.
Digitális kompetenciák, digitális írástudás	Digitális írástudás, kompetenciák fejlesztése,

hiánya.	tanfolyamok szervezése.
A veszélyeztetett gyermekek családjában az iskolázottság alacsonyfokú, a nyílt munkaerő-piacon való érvényesülésük rendkívül nehéz, többségük munkanélküli vagy közfoglalkoztatott.	A foglalkoztatási helyzet javulása és mélyszegénységi létből való kilábalás hosszú távon csak az oktatás és a szakképzés által orvosolható. Általános iskolai végzettséget nyújtó képzések szervezése, álláskeresési technikák oktatása, átképzések
Családmodellek átalakulása: szülők válása, szülő elvesztése, diszfunkcionálisan működő családok.	Fokozott figyelem, egészségnevelés, mentálhigiéné, projektek, iskolapszichológus alkalmazása. Kapcsolattartás a családdal, lehetőségekhez mérten segítségnyújtás, problémák jelzése a segítő szolgálatok felé.
Munkaerő-piaci igényeknek nem megfelelő tudás, képzettség, differenciált továbbképzés hiánya, személyre szabott stratégiák hiánya.	A munkaerőpiacra történő belépésnél meglévő gátak (gyermekelhelyezéstől a tradicionális értékrendszerig) lebontásának elősegítése. A munkavállalók segítése az intézményes oktatás szerkezeti és tartalmi megújításával, más képzési formák bevezetésével.
Fogyatékkal élő gyermekek részére közösségi programok hiánya.	Hiányzik a fogyatékkal élők számára biztosított szolgáltatások szervezésekor a csecsemőkortól az időskorig tartó életszakaszt lefedő komplex szolgáltatások szemlélete. Nevelési, oktatási intézmények bevonásával meghatározott rendszerességgel ezen gyermekek részére rendezvények, tanácsadások szervezése, valamint ezen gyermekek részére, együtt az egészséges gyermekekkel családi napok szervezése. Fontos annak figyelembe vétele, hogy az akadálymentesítés és a közlekedés szervezésénél minden fogyatékosági célcsoport igényeire kiterjedjen a fejlesztés, és a tervezésbe bevonásra kerüljenek a célcsoport tagjai. Szemléletformálás, érzékenyítés, tájékoztatás a betegség jellegéről, velejáró tünetekről.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Szigetvár Város Önkormányzat az alábbi szervezetek bevonásával kívánja megvalósítani az esélyegyenlőségi programját:

- a településen működő egyházak,
- óvodák,
- általános iskolák,
- középiskola,
- felnőttoktatást szervező képző központok,
- Szigetvári Roma Nemzetiségi Önkormányzat,
- Szigetvár-Dr. Raksányi Árpád Integrált Szociális Intézmény,

- Magyar Vöröskereszt Szigetvári területi Szerve,
- Szigetvári Pedagógiai Szakszolgálat és Nevelési Tanácsadó,
- Szigetvár Város Önkormányzat Szociális, Egészségügyi és Lakásügy Bizottsága,
- Kolping Szolgálat,
Szigetvári Család és Gyermejjóléti Központ és Szolgálat,
- Szigetvári Kultúr és Zöld Zóna Egyesület,
- Zrínyi 1566 Turisztikai Egyesület.

Az esélyegyenlőségi program megvalósítása során az együttműködő partnerek felkutatása, bevonása folyamatos.

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Szigetvár Város Önkormányzat együttműködik a helyi civil szervezetekkel, az egyházi karitatív szervezetekkel a helyi esélyegyenlőségi programban meghatározott célok elérése érdekében. Az intézkedési tervek megvalósításába aktívan bevonja az említett képviselőket, a bizottságok, egyesületek tagjait.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Szigetvár Város Önkormányzata a településen működő nemzetiségi önkormányzatokkal megállapodás keretén belül működik együtt. A roma nemzetiségi önkormányzat aktívan részt vesz a mélyszegénységben élők sorsának jobbra fordításában. A közfoglalkoztatási program keretében sokaknak nyújt könnyítést a megélhetésükhöz munkalehetőségek biztosításával. A roma nemzetiségi önkormányzatnál dolgozók a hivatali ügyek intézése mellett tanácsokat, tájékoztatást nyújtanak a sokszor kétségbe esett személyeknek. Az Önkormányzat együttműködik Szigetvári Roma Nemzetiségi Önkormányzaton kívül, a Német és Horvát Nemzetiségi Önkormányzattal, a református és a római katolikus egyház helyi képviselőivel.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Szigetvári „Zrínyi 1566” Turisztikai Egyesület (Ld.2.2. pont)

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Az fentiekben leírtak szerint Szigetvár Város Önkormányzat a településen működő nemzetiségi önkormányzatokkal megállapodás keretén belül működik együtt. A roma nemzetiségi önkormányzat szintén aktívan részt vesz a mélyszegénységben élők sorsának jobbra fordításában. A közfoglalkoztatási program keretében sokaknak nyújt könnyítést a megélhetésükhöz munkalehetőségek biztosításával. A roma nemzetiségi önkormányzatnál dolgozók a hivatali ügyek intézése mellett tanácsokat, tájékoztatást nyújtanak a sokszor kétségbe esett személyeknek. Az Önkormányzat együttműködik Szigetvári Roma Nemzetiségi Önkormányzaton kívül, a Német és Horvát Nemzetiségi Önkormányzattal, a református és a római katolikus egyház helyi képviselőivel.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Az Önkormányzat pénzbeli támogatással (minden évben meghirdetésre kerül a civil szervezetek és alapítványok részére egy pályázat) több civil szervezet és alapítvány tevékenységét, munkásságát támogatja.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Napjainkban városunkban is egyre növekvő számban jelennek meg a vállalatok társadalmilag felelős megmozdulásai, valamint a for-profit és a nonprofit szektorok tagjai közötti együttműködések, amelyek legnagyobb nyertese a társadalom. A szervezetek olyan társadalmi problémák hosszú távú megoldását állítják fókuszpontba, amelyek a szervezetek fő tevékenységéhez szorosan nem kapcsolódnak, azonban a társadalmi jólétet elősegítik, ezáltal eleget téve a társadalmi elvárásoknak. A célok megvalósításához, amely nem más, mint a társadalomban felbukkanó problémák hosszútávon történő megoldása, a vállalatok anyagi és nem anyagi jellegű erőforrások felhasználásával egyaránt hozzájárulnak. Erre példa, ha egy program megvalósításában városunkban működő vállalatok szponzorként anyagi, vagy gyakorlati hozzájárulással vesznek részt.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a)* a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Személyes, telefonos, elektronikus egyeztetések.

- b)* az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Feljegyzések készítése, tevékenységi napló vezetése.

- c)* A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

Városi Könyvtár szolgáltatásai

A Könyvtár

- a) állománya helyben használható;
- b) állományának e célra rendelt részét kölcsönzi, illetve könyvtárközi kölcsönzés révén más könyvtárak használóinak rendelkezésére bocsátja;
- c) a házhoz kötött használóknak – kérésükre és a szükséges anyagi és személyi feltételek megléte esetén – a kívánt dokumentumokat házhoz szállítja;
- d) állományának egységeiről a szerzői jog szabályait és állományvédelmi szempontokat figyelembe véve másolatokat készít, illetve másolási lehetőséget biztosít;
- e) az állományból hiányzó dokumentumokat a használók kívánságára a könyvtárközi kölcsönzés keretében hazai könyvtárakból és más forrásokból eredetiben vagy másolatban megkéri;
- f) tájékoztatást ad a hazai könyvtári szolgáltatásokról;
- g) általános és szakirodalmi információkat nyújt állománya, katalógusai, számítógépes adatbázisai, illetve külső adatbázisok alapján
- h) bibliográfiákat és egyéb kiadványokat jelentet meg hagyományos és számítógéppel kezelhető formában;
- i) kiállításokat, előadásokat, tanfolyamokat, közösségi eseményeket rendez;
- j) térítési díj ellenében színteret ad közösségek tevékenységéhez.

A Városi Könyvtár szolgáltatásai:

Tájékoztatás a könyvtár és más könyvtárak állományáról	Állományfeltáró eszközök használata	Bibliográfiai és szakirodalmi tájékoztatás
Könyvkölcsönzés	Folyóirat-kölcsönzés	Videó/CD/DVD-kölcsönzés
Olvasóterem	Helybenhasználat	Könyvtári rendezvények
Gyermekkönyvtár	Fénymásolás, nyomtatás	Hírlapolvasó
Könyvtárközi kölcsönzés	Digitális Jólét Pont	Információ-szolgáltatás
Helytörténet	Szkennelés	Hangoskönyv-kölcsönzés
Előjegyzés	Számítógép-használat	Internet-használat
Irodalomkutatás, sajtó – és témafigyelés		Eszközök vakok és gyengénlátók számára

A Városi Könyvtár részben akadálymentesített épületben biztosítja a fogyatékkal élő magánszemélyek és szervezeteik számára a kulturális lehetőségeket.

A Könyvtár korszerű informatikai infrastruktúrával segíti a fizikai hátránnyal élőket és a hátrányos helyzetű térség lakosságát segíti a közművelődés elérése tekintetében.

A fogyatékkal élők, kiemelten a látássérültek, vakok, gyengén látók csoportja részére felolvasó szoftver, hangostérkép, Braille-nyomtató került beszerzésre. Az intézmény az időskorúak minőségi könyvtárhasználatát infokommunikációs akadálymentesítéssel, képernyőolvasó szoftver használatának lehetőségével segíti.

Szolgáltatás megnevezése	Félfogadás	Igénybevétel módja
Családsegítés	hétfőtől-csütörtökig 07:00-15:30 óra között	önkéntesen, delegálással, jelzés alapján
Esetmenedzserek	hétfőtől-csütörtökig 07:00-15:30 óra között	hatósági intézkedéssel gondozott családok esetében, határozat alapján
Pszichológia tanácsadás	kedden 09:00-14:00 és pénteken 13:00-16:00 óra között	delegálással és bejelentkezés alapján Méhész Jánosné családsegítő munkatársnál 06- 30 /1838985
Jogi tanácsadás	minden pénteken 8:00-12:00 óra között	delegálással bejelentkezés alapján Méhész Jánosné családsegítő munkatársnál 06- 30 /1838985
Adósságkezelési tanácsadás	hétfő de 8.00- 12.00 Kedd du 13:00 – 15:00	bejelentkezés alapján Gergő Tímea adósságkezelési tanácsadónál 06 -30 /1838987
Készenléti ügyelet	Minden nap 15:30-tól másnap reggel 7:30 -ig 06 -30 /1838922 telefonszámon hívható az ügyeletes munkatárs	A Család- és Gyermekjóléti Központ, a nyitvatartási időn túl telefonos készenléti ügyeletet működtet, a felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali, szakszerű segítségnyújtás, tanácsadás, vagy tájékoztatás céljából.
Kapcsolattartási ügyelet	hétfőn 13:45-16:00 között, szerdai napon 14:00-17:30 óráig van lehetőség Minden hónap negyedik szombatján 10:00-14:00.	bírószáki ítélettel, végzéssel, gyámhivatali határozattal, továbbá önkéntesen, az érintettek együttes kérésére történt gyermekvédelmi közvetítói eljárás (mediáció) során született mediációs megállapodás alapján, - feltéve, ha a gyermek állandó tartózkodási helye a Szigetvári járás területén van.
Élelmiszermentésből történő adomány osztás	minden nap 10:00-13:30 között	előzetes, személyes regisztráció alapján, Méhész Jánosné családsegítő munkatársnál

Ifi klub napközis csoport működése nyári napközi	minden nap 13:00-17:30 óra között intézményi szünet idején	köznevelési intézményekkel történő egyeztetés alapján előzetes jelentkezéssel
Ifi klub tematikus csoportfoglalkozások	havonta 2-3 alkalommal délután 13:00-15:00 óra között	bejelentkezés alapján köznevelési intézményeknek kiajánlott programterv szerint
Ifi klub gyászfeldolgozó csoport	kéthetente kedd 18:00-20:00 óra között	bejelentkezés alapján Szél Werkmann Eszter gyász tanácsadónál 0630/6453338
<i>Fogyatékos ügyi tanácsadó-delegált szolgáltatás</i>	minden hónap első csütörtökén tart ügyfélfogadást 9:00-11.00 óra között	bejelentkezés alapján 06-30 /9249202 László Fehér Gyöngyi

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A 40-44 év közötti lakónépesség magasabb számban munkanélküli, valamint a szakképzettséggel nem rendelkező és a 25 éven aluli munkanélküliek magas száma. Általános iskolai, középiskolai felnőtt oktatásban nem vett részt egy fő sem. Az idős népesség számarányának növekedése és a fiatalok arányának csökkenése. Szegregátumban élők rossz életkörülményei, szegregátum infrastruktúrájának rossz minősége. Az oktatást-képzést középfokú végzettség, szakképzettség nélkül elhagyó fiatalok száma emelkedik.	Munkáltatók bevonásával workshop-ok rendezése, a munkáltatók részére széles körű tájékoztatás nyújtása az adott pályázati lehetőségekről. Álláskeresési technikák oktatása, tréningek megszervezése, átképzések szervezése. A városi munkaerő-piaci közvetítőrendszer hatékonyságának javítása (naprakész információ valamennyi munkáltatótól, személyre szabott közvetítés, visszajelzés). A településen „hiányszakma”-ként jelentkező szakmákat oktató képzések, általános iskolai végzettséget nyújtó képzések szervezése, álláskeresési technikák oktatása, átképzések. Munkahely teremtés, lakhatási feltételek biztosítása. Lakóépületek minőségi fejlesztése, szegregáció csökkentése, hátrányos helyzetű csoportok leszakadásának megállítása, identitástudat erősítése, esélyegyenlőség biztosítása. Az iskolát végzettség nélkül elhagyók visszavezetése az oktatásba, tanulói lemorzsolódás csökkentése. Korai jelzőrendszer kiépítése. Második esély programok, amelyek a nappali tagozatos, iskolarendszerű oktatásból

	Digitális kompetenciák, digitális írástudás hiánya.	már kimaradtak számára biztosítják a foglalkoztathatósághoz szükséges készségek, képességek elsajátításának esélyét. Pályaválasztási tanácsadás. Digitális írástudás, kompetenciák fejlesztése, tanfolyamok szervezése.
Gyermekek	Veszélyeztetett, védelembe vett gyermekek számának további csökkentése. A veszélyeztetett gyermekek családjában az iskolázottság alacsony fokú, a nyílt munkaerő-piacon való érvényesülésük rendkívül nehéz, többségük munkanélküli vagy közfoglalkoztatott. Gyógypedagógusok, szociális munkások száma kevés. Hátrányos helyzetű gyermekek körében nagyobb a szenvedélybetegség kialakulásának esélye. Lemaradás a tanulásban. Családmodellek átalakulása: szülők válása, szülő elvesztése, diszfunkcionálisan működő családok.	Prevenációs tevékenységek, fejlesztő foglalkozások tartása, pszichológusok, Szigetvári Család és Gyermekvédelmi Központ és Szolgálat, valamint a társszakmák bevonásával. azon családok számára, akiknek ez megterhelő. A foglalkoztatási helyzet javulása és mélyszegénységi létből való kilábalás hosszú távon csak az oktatás és a szakképzés által orvosolható. Általános iskolai végzettséget nyújtó képzések szervezése, álláskeresési technikák oktatása, átképzések. A város óvodáiban a gyógypedagógusok számának növelése. Szociális munkások számának számának növelése. Ifjúsági klub, drogprevenációs programok, közösségi rendezvények, sport rendezvények, táborok, közösségi terek, szabadtéri sportolási lehetőségek fejlesztése. Korrepetálás, felzárkóztatás, szakkörök. Fokozott figyelem, egészségnevelés, mentálhigiéné, projektek, iskolapszichológus alkalmazása. Kapcsolattartás a családdal, lehetőségekhez mérten segítségnyújtás, problémák jelzése a segítő szolgálatok felé.
Idősek	Az időskorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok száma minimális.	Az időskorúak között elvégzett felmérés alapján egy program-sorozat összeállítása, lebonyolítása (például:

	A nyugdíjazást követően az idősödők társadalmi aktivitása csökken, a lakosságon belüli arányuk magas. A nyugdíj melletti munkavégzés lehetősége nem megoldott. Növekszik az egyedül élők aránya, elmagányosodás kockázata nagy.	sport rendezvények, koncertek, felolvasó estek). Az 55 éven felüli korosztály munkaerő piaci veszélyeztetettségének enyhítése, mert ennél a korosztálynál folyamatosan nő a regisztrált munkanélküliek aránya, mellyel veszélybe kerül az ideális életminőséghez szükséges jövedelem megszerzése. Aktivitás megőrzésének elősegítése korai tájékoztatással. Az idősödők jobb mentális és fizikai állapotban érik el a nyugdíjas kort, mely erősen befolyásolja a későbbi életvitelt is. Az idősebb korosztállyal szembeni munkáltatói attitűd javítása. Képzések indítása az idősödők számára, különös tekintettel az informatikai és idegen nyelvi tájékozottságra. Az időskorúak arányának növekedésével számolva hosszútávon olyan idősellátási rendszert kell kidolgozni, mely a jelenleginél költséghatékonyabb, egyben jobban támogatja az önálló életvitelt. Ezt a fejlesztést elsősorban az otthon-közeli ellátások szolgáltatási körének bővítésével lehet elérni. Az érintettek, családtagok tájékoztatása, felkészítése, bevezetése az idős hozzátartozójuk ellátásába. Az aktív időskor szemléletében a foglalkoztatás növelése, az atipikus foglalkoztatási formák (táv munka, részmunkaidő, bedolgozói munkaviszony, megbízási szerződés, stb.) bővítése, alkalmazása nyugdíjas munkavállalók esetében. Közösségi, kulturális és hagyományőrző, főként napközbeni programok szervezése az idősök részére a közművelődési intézményekben.
Nők	A munkahellyel rendelkező nők keresőtevékenységének végzése és a családi feladatok összehangolása nehezen megoldható, rejtett	Korszerű, a munkaidő beosztásnak megfelelő bölcsődei-óvodai intézményi háttér kialakítása. Atipikus foglalkoztatási munkaformák, illetve

	diszkrimináció érvényesül a paternalista munkahelyi viszonyok miatt. A nők munkanélkülisége magas, ami nagy valószínűséggel összefügg az alacsony iskolai végzettséggel. Munkaerő-piaci igényeknek nem megfelelő tudás, képzettség, differenciált továbbképzés hiánya, személyre szabott stratégiák hiánya. Az erőfeszítések ellenére nagyfokú látencia jellemzi a családon belüli erőszakot, sok eset nem kerül a szakemberek látókörébe, társfüggőség, bizalom hiánya a hatóságok, illetve a távollátás nyújtotta megoldások iránt.	kötetlen munkaidő bevezetése, kisgyermekes nők önfoglalkoztatásának segítése. Rész munkaidős foglalkoztatás támogatása kisgyermekes nők körében Családbarát munkahelyek kialakítására és elterjesztésére való igény és hajlandóság megteremtése. A rejtett diszkrimináció elleni határozottabb fellépés a munkaerőpiacon az uniós országok tapasztalatainak figyelembevételével. A gyermeküket/gyermeküket egyedül nevelő nők támogatása. Az alacsony iskolai végzettségű nőknek szakmai képzések indítása, mely elősegítené az elhelyezkedésüket. A munkaerő-piaci igényekhez igazodó képzési struktúra kiépítése, motiváció felkeltése a célcsoportokban az egész életen át tartó tanulásra. Növelni kell a roma nők és lányok részvételét az oktatási rendszerekben, valamint a magasabb szintű képesítés elérésének érdekében ösztöndíjhoz való hozzájutás segítése. A munkaerőpiacra történő belépésnél meglévő gátak (gyermekelhelyezéstől a tradicionális értékrendszerig) lebontásának elősegítése. A munkavállalók segítése az intézményes oktatás szerkezeti és tartalmi megújításával, más képzési formák bevezetésével. Nők biztonságának, testi-lelki jóllétének növelése, a veszélyeztetett csoportok tájékoztatása, jogaik tudatosítása.
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élő gyermekek részére közösségi programok hiánya.	Hiányzik a fogyatékkal élők számára biztosított szolgáltatások szervezésekor a csecsemőkortól az időskorig tartó életszakaszt lefedő komplex szolgáltatások szemlélete. Nevelési, oktatási intézmények bevonásával meghatározott rendszerességgel ezen gyermekek részére rendezvények, tanácsadások szervezése, valamint ezen gyermekek

	Foglalkoztatás alacsony foka. Alapvető hiány tapasztalható az információhoz való hozzáférés terén, a különböző fogyatékosági típusok szerint. Tartós betegségben szenvedők bevonása alacsony határfokú a közösségi életbe. Munkaválasztás lehetőségei korlátozottak, alacsony a képzési, átképzési lehetőség. Ismerethiányon alapuló előítéletesség.	részére, együtt az egészséges gyermekekkel családi napok szervezése. Fontos annak figyelembe vétele, hogy az akadálymentesítés és a közlekedés szervezésénél minden fogyatékosági célcsoport igényeire kiterjedjen a fejlesztés, és a tervezésbe bevonásra kerüljenek a célcsoport tagjai. Szemléletformálás, érzékenyítés, tájékoztatás a betegség jellegéről, velejáró tünetekről. A város cégeinek bevonása a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásának elősegítésébe. A növekedési tendencia tapasztalható, de messze elmarad a lehetőségek mellett. Fontos a megfelelő képzettséggel, készségekkel rendelkező megváltozott munkaképességű emberek felkutatása, munkakörelemzés segítségével elhelyezése. Esély info-pont kialakítása, internetes információgyűjtő felület kialakítása, folyamatos frissítésének megszervezése. Ételallergiások igényeinek megfelelő étkeztetés biztosítása közösségi programokon is. Prevenációs és ismeretterjesztő programok szervezése. Képzés, átképzés lehetőségeinek megteremtése. Ismeretek növelése, ismeretterjesztő előadások szervezése szakemberek segítségével, fogyatékkal élők és egészségesek számára közös programok szervezés.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Az idős népesség számarányának növekedése és a fiatalok arányának csökkenése. Szegregátumban élők rossz életkörülményei, szegregátum infrastruktúrájának rossz minősége	Munkahely teremtés, lakhatási feltételek biztosítása. Lakóépületek minőségi fejlesztése, szegregáció csökkentése, hátrányos helyzetű csoportok leszakadásának

	Digitális kompetenciák, digitális írástudás hiánya. A veszélyeztetett gyermekek családjában az iskolázottság alacsonyfokú, a nyílt munkaerő-piacon való érvényesülésük rendkívül nehéz, többségük munkanélküli vagy közfoglalkoztatott. Családmodellek átalakulása: szülők válása, szülő elvesztése, diszfunkcionálisan működő családok. Munkaerő-piaci igényeknek nem megfelelő tudás, képzettség, differenciált továbbképzés hiánya, személyre szabott stratégiák hiánya. Fogyatékkal élő gyermekek részére közösségi programok hiánya.	megállítása, identitástudat erősítése, esélyegyenlőség biztosítása Digitális írástudás, kompetenciák fejlesztése, tanfolyamok szervezése. A foglalkoztatási helyzet javulása és mélyszegénységi létből való kilábalás hosszú távon csak az oktatás és a szakképzés által orvosolható. Általános iskolai végzettséget nyújtó képzések szervezése, álláskeresési technikák oktatása, átképzések. Fokozott figyelem, egészségnevelés, mentálhigiéné, projektek, iskolapszichológus alkalmazása. Kapcsolattartás a családdal, lehetőségekhez mérten segítségnyújtás, problémák jelzése a segítő szolgálatok felé. A munkaerőpiacra történő belépésnél meglévő gátak (gyermekelhelyezéstől a tradicionális értékrendszerig) lebontásának elősegítése. A munkavállalók segítése az intézményes oktatás szerkezeti és tartalmi megújításával, más képzési formák bevezetésével. Hiányzik a fogyatékkal élők számára biztosított szolgáltatások szervezésekor a csecsemőkortól az időskorig tartó életszakaszt lefedő komplex szolgáltatások szemlélete. Nevelési, oktatási intézmények bevonásával meghatározott rendszerességgel ezen gyermekek részére rendezvények, tanácsadások szervezése, valamint ezen gyermekek részére, együtt az egészséges gyermekekkel családi napok szervezése. Fontos annak figyelembe vétele, hogy az akadálymentesítés és a közlekedés szervezésénél minden fogyatékosági

		célcsoport igényeire kiterjedjen a fejlesztés, és a tervezésbe bevonásra kerüljenek a célcsoport tagjai. Szemléletformálás, érzékenyítés, tájékoztatás a betegség jellegéről, velejáráó tünetekről.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és a mélyszegénységben élők nem a város szegregálódó övezeteinek száműzöttjei, hanem a város integráns lakókörnyezetének részesei. Fontos számunkra, hogy a romák és a mélyszegénységben élők a város munkaerőpiacán megjelenhessenek, ehhez saját erejük, szándékuk támogatására képzési, foglalkoztatási lehetőségek nyíljanak.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők nem a város szegregálódó övezeteinek száműzöttjei, hanem a város integráns lakókörnyezetének részesei lehessenek. Ennek első lépése szegregátumok lakóépületeinek minőségi fejlesztése, a leszakadó vagy leszakadással veszélyeztetett városrészekon koncentráltan megnyilvánuló társadalmi-fizikai-gazdasági problémák javítása.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek esélyegyenlőségét, a gyermekek fizikai ellátásbeli, korszerű nevelési és társadalmi integrációs lehetőségeinek biztosítását. Célunk, hogy a városban ne legyen éhező gyermek sem tanítási időben, sem azon kívül és a szegénység okozta mobilitási korlátok megszüntetésének támogatásával nyíljon meg számukra a város minden lehetősége.

Folyamatosan odafigyelünk, hogy az idősek legyenek képesek megtartani életminőségüket, tudják megőrizni aktivitásukat munkával, illetve olyan tevékenységekkel, amelyek korukhoz és fizikai, szellemi állapotukhoz illeszkedőek. Az arra rászoruló részére pedig legyenek elérhetőek a méltósággal viselt öregséghez szükséges ellátási formák

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetésének elősegítését, képzési és foglalkoztatási lehetőségeik biztosítását. Különös figyelmet fordítunk a nőket érintő erőszak, valamint a párkapcsolati erőszak elleni küzdelemre.

Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a fogyatékkal élők számára akadálymentes várost kívánunk biztosítani komplex akadálymentesítési program kidolgozásával és megvalósításával, foglalkoztatási, lakhatási és ellátási lehetőségeik bővítése mellett. Olyan várost szeretnénk, ahol az arra rászoruló életük természetes közegében érezhetik az esélyegyenlőségből fakadó biztonságot, s ha ebben sérelem éri őket, akkor rendelkezésükre áll az a háló, amely segítséget nyújthat számukra a hátrányok kompenzálására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Előregedő társadalom
B	Feltárt probléma megnevezése	Fiatalok számának csökkenése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Fiatalok, aktív korúak számának növelése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati rendelete;
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A Foglalkoztatási Osztály koordinálásával a helyi munkáltatók részére széles körű tájékoztatás nyújtása az adott pályázati lehetőségekről, valamint ezzel egyidejűleg az érintett korcsoport részére workshopok rendezése, képzések, átképzések szervezése. Lakások számának növelése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Városban az aktívkorúak számának növekedése, az elvándorlás csökkenése.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati források, önkormányzati humán erőforrás, külső szakemberek bevonása, BAVKH Szigetvári Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály munkatársai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Monitoring
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Szegregátum, szegregációval veszélyeztetett területek rehabilitációja, felszámolása
B	Feltárt probléma megnevezése	Szegregátumban élők rossz életkörülményei, szegregátum infrastruktúrájának rossz minősége
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Szegregátumban élők életkörülményeinek javítása, hátrányos helyzetű csoportok leszakadásának megállítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési koncepció; Integrált Településfejlesztési Stratégia; Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati rendelete; Drogellenes stratégia - Kábítószerügyi Egyeztető Fórum;
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Új Roma Stratégia (2019-2030), Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Lakóépületek felújítása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Szegregátumokban élők életkörülményeinek javulása, lakóépületek minőségének, infrastruktúrájának javulása, településkép javulása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, külső szakemberek bevonása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Lakosság motiválása, monitoring
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Digitális kompetencia fejlesztése
B	Feltárt probléma megnevezése	Informatikai képzések hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Informatikai képességek fejlesztése, E-ügyintézéshez szükséges képességek fejlődnek
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati rendelete
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024); Az életen át tartó tanulás szakpolitikájának keretstratégiája
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A településen informatikai képzés megszervezése minden korosztály számára
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Képzések száma, résztvevők száma, számítógépes tudással rendelkezők számának növekedése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, családsegítők, kulturális és közművelődési intézményekben dolgozók, önkormányzati humán erőforrás, külső szakemberek bevonása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Idősek motiválása, érdeklődés fenntartása, folyamatos monitoring
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Környező települések önkormányzataival közösen szervezett képzések, digitális oktatás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Apu, anyu tanulj
B	Feltárt probléma megnevezése	Veszélyeztetett gyermekek családjában az iskolázottság alacsony fokú
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Iskolázatlanság csökkentése, veszélyeztetett gyermekek számának csökkenése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési koncepció; Integrált Településfejlesztési Stratégia; Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati rendelete;
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, Végzettség Nélküli Iskolaelhagyás Elleni Küzdelem Cselekvési Terv, Az egész életen át tartó tanulás szakpolitikájának keretstratégiája
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Általános iskolai végzettséget nyújtó képzések szervezése, álláskeresési technikák oktatása, átképzés
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Képzési hajlandóság, résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, BAVKH Szigetvári Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály munkatársai, családsegítők
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Érdeklődés fenntartása, monitoring
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Tanfolyamok szervezése, melyen a környező önkormányzatok településen élők is részt vesznek; digitális oktatás, szakember képzés, önkormányzati dolgozók, képzése

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Esély, egyenlőség
B	Feltárt probléma megnevezése	Hiányoznak a fogyatékkal élők és az egészségesek számára biztosított közös programok
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Szemléletformálás, érzékenyítés, tájékozottság növelése a betegség jellegéről, velejáráó tünetekről
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati rendelete;
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Nevelési, oktatási intézmények bevonásával meghatározott rendszerességgel fogyatékkal élő és egészséges gyermekek és családjuk részére rendezvények, tanácsadások szervezése. Az akadálymentesítés és a közlekedés szervezésénél minden fogyatékosági célcsoport igényeire kiterjedő a fejlesztés. A tervezésbe bevonásra kerüljenek a célcsoport tagjai.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Programokon részt vevők számának növekedése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati lehetőségek felkutatása, civil szervezetek bevonása szükséges az intézkedés megvalósításához
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Rendszeres információ frissítés, rendszeres rendezvényszervezés, folyamatos monitoring
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	A munkanélküliség csökkentése
B	Feltárt probléma megnevezése	Kiemelten az aktív korúak, továbbá a 40-44 év közötti lakónépesség magasabb számban, valamint a szakképzettséggel nem rendelkező és a 25 éven aluli munkanélküliek magas száma.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Munkanélküliség csökkentése, a munkanélküliek visszaintegrálása a munka világába, valamint a szakképzettséggel nem rendelkező és a 25 éven aluli munkanélküliek számának csökkentése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Integrált Településfejlesztési Stratégia; Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezéseinek megfelelően.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A Foglalkoztatási Osztály koordinálásával a helyi munkáltatók részére széles körű tájékoztatás nyújtása az adott pályázati lehetőségekről, valamint ezzel egyidejűleg az érintett korcsoport részére workshopok rendezése, képzések, átképzések szervezése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A résztvevők számának növekedése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati források, önkormányzati humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Megvalósult képzések száma, monitorozás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Tanfolyamok szervezése, melyen a környező önkormányzatok településen élők is részt vesznek; digitális oktatás, szakember képzés, önkormányzati dolgozók, képzése, óvónők továbbképzése

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Az iskolai tanulmányok előnye
B	Feltárt probléma megnevezése	Középiskolai felnőttoktatásban nem vett részt egy fő sem
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az érintettek részére szakképzettség megszerzésének, illetve ezáltal szélesebb körű elhelyezkedés biztosítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Integrált Településfejlesztési Stratégia; Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezéseinek megfelelően. Drogellenes stratégia - Kábítószerügyi Egyeztető Fórum;
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), Új Roma Stratégia (2019-2030), Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A településen "hiányszakmaként" jelentkező szakmákat oktató képzések, általános iskolai végzettséget nyújtó képzések szervezése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Képzési hajlandóság, motiváltság, résztvevők számának emelkedése, munkanélküliség csökkenése.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Megvalósult képzések, tanfolyamok száma
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Tanfolyamok szervezése, melyen a környező önkormányzatok településen élők is részt vesznek; digitális oktatás, szakember képzés, önkormányzati dolgozók, képzése

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Antiszegregációs törekvés.
B	Feltárt probléma megnevezése	Szegregátumban, szegregációval veszélyeztetett területeken élők rossz életkörülményei, a szegregátum infrastruktúrájának rossz minősége, a helyi lakosság társadalmi kirekesztődése.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Szegregátumban élők életkörülményeinek javítása, hátrányos helyzetű csoportok leszakadásának megállítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési koncepció;, Integrált Településfejlesztési Stratégia; Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati rendelete; Drogellenes stratégia - Kábítószerügyi Egyeztető Fórum;
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Stratégia, Új Roma Stratégia (2019-2030), Integrált Településfejlesztési Stratégia), Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Lakóépületek felújítása, komplex egyéni és közösségfejlesztési, integrációs programok megvalósítása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Szegregátumokban élők életkörülményeinek javulása, lakóépületek minőségének, infrastruktúrájának javulása, településképv javulása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, külső szakemberek bevonása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Lakosság motiválása, monitoring
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Roma értelmiségiek felkutatása
B	Feltárt probléma megnevezése	Kevés a Roma értelmiségiek társadalmi szerepvállalása, közösségi aktivitása
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Roma értelmiségiek bevonása a közéletbe.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési koncepció; Integrált Településfejlesztési Stratégia; Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Új Roma Stratégia (2019-2030), Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Roma értelmiségiek bevonása a helyi szinten elérhető pályázatok, projektek végrehajtásába, eredményességük mérésében.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Szegregátumokban, szegregálódó övezetekben élők életkörülményeinek javulása, roma értelmiségiek társadalmi szerepvállalásának növekedése.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázatok, iroda helyiség, technikai eszközök
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Monitoring, érdeklődés fenntartása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Harmonikus gyermekkor
B	Feltárt probléma megnevezése	Veszélyeztetett, védelembe vett gyermekek számának növekedése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A településen élő veszélyeztetett, védelembe vett gyermekek számának csökkentése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Integrált Településfejlesztési Stratégia; Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezéseinek megfelelően. Drogellenes stratégia - Kábítószerügyi Egyeztető Fórum;
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032), Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Prevenációs előadások, fejlesztő képzések tartása, pszichológusok bevonásával
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Veszélyeztetett, védelembe vett gyermekek számának csökkenése, Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzetének, esélyegyenlőségének javulása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Védőnők, pályázati források, családsegítők
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fiatalok ösztönzése, képzési hajlandóság, motiváltság, monitoring
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Gyermekek korai fejlesztése
B	Feltárt probléma megnevezése	Gyógypedagógusok száma kevés
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A város óvodáiban a gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, óvodapedagógusok, szociális munkások számának növelése, meglévő szolgáltatások fejlesztése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Integrált Településfejlesztési Stratégia; Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezéseinek megfelelően
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	"Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, óvodapedagógusok, szociális munkások számának növelése a település óvodáiban, ezáltal biztosítottá válna minden kisgyermek egészséges fejlődése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Fejlesztőpedagógus alkalmazása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, óvónők
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Szakember folyamatos alkalmazása
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Képzések szervezése, melyen a környező önkormányzatok által fenntartott óvodák jelenlegi és leendő dolgozó is részt vesznek

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Apu, anyu tanulj
B	Feltárt probléma megnevezése	Veszélyeztetett gyermekek családjában az iskolázottság alacsony fokú
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Iskolázatlanság csökkentése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati rendelete, Településfejlesztési koncepció, Integrált Településfejlesztési Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	"Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia, Végzettség Nélküli Iskolaelhagyás Elleni Küzdelem Cselekvési Terv Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Általános iskolai végzettséget nyújtó képzések szervezése, álláskeresési technikák oktatása, átképzés
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Képzési hajlandóság, résztvevők száma,
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, BAVKH Szigetvári Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály munkatársai, családsegítők
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Érdeklődés fenntartása, monitoring,
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Tanfolyamok szervezése, melyen a környező önkormányzatok településen élők is részt vesznek; digitális oktatás, szakember képzés, önkormányzati dolgozók, képzése

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Nők a munka világában
B	Feltárt probléma megnevezése	A nők munkanélkülisége magas, ami nagy valószínűséggel összefügg az alacsony iskolai végzettséggel.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A helyi nők munkába segítése, nők esélyegyenlőségének növelése, képzési lehetőségek biztosítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési koncepció; Integrált Településfejlesztési Stratégia; Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati rendelete; Drogellenes stratégia - Kábítószerügyi Egyeztető Fórum;
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021–2030), Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az alacsony iskolai végzettségű nőknek szakmai képzések indítása, mely elősegítené elhelyezkedésüket, oktatási lehetőséghez való hozzáférés szélesítése, motiváció növelése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Képzési részvétel, motiváltság, nők munkanélküliségének csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	BAVKH Szigetvári Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, családsegítők, védőnők, pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Monitoring, érdeklődés fenntartása, motiválás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Tanfolyamok szervezése, melyen a környező önkormányzatok településen élők is részt vesznek; digitális oktatás, szakember képzés, önkormányzati dolgozók, képzése

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	A nők elleni erőszak megállítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Családon belüli bántalmazás száma magas
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Családon belüli erőszak megszüntetése, számának csökkentése. A nők segítése a munka és a háztartás mellett azáltal, hogy a védőnők egy-egy családnál a gyermeknevelés terén még inkább jelen lennének
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési koncepció; Integrált Településfejlesztési Stratégia; Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati rendelete; Gyermekesély pályázat kapcsán megalkotott stratégia; Drogellenes stratégia - Kábítószerügyi Egyeztető Fórum;
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021–2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Felvilágosítás, pszichés vezetés, előadások tartása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Családon belüli erőszak feltárása, előfordulásának csökkentése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Védőnők, háziorvos, rendőrség,
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos monitorig
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat keretein belül igénybe vehető az ellátási területükön élők részére az ingyenes jogi segítségnyújtás, felvilágosítás. Krízishelyzetbe került családok részére a Családok Átmeneti Otthona nyújt segítséget

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Aktív idősök
B	Feltárt probléma megnevezése	Az időskorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok száma minimális.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A településen élő idősök aktív, tevékeny mindennapjainak elősegítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati rendelete
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az idősök számára sportrendezvények, zenés estek szervezése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A programokon való résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, családsegítők, kulturális és közművelődési intézményekben dolgozók, önkormányzati humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Idősök motiválása, érdeklődés fenntartása
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Az informatika mindenkié
B	Feltárt probléma megnevezése	Idősek részére helyben szervezett informatikai képzés hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Idősek informatikai képzettségének növelése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezéseinek megfelelően.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024), Az egész életen át tartó tanulás szakpolitikájának keretstratégiája
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A településen informatikai képzés megszervezése idősek részére
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Képzések száma, résztvevők száma, számítógépes tudással rendelkező idősek számának növekedése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, családsegítők, kulturális és közművelődési intézményekben dolgozók, önkormányzati humán erőforrás, külső szakemberek bevonása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Idősek motiválása, érdeklődés fenntartása, folyamatos monitoring
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Digitális oktatás szervezése, DJP (Digitális Jólét Program) pontok kialakítása

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	A társadalmi aktivitás megőrzése
B	Feltárt probléma megnevezése	Az 55 éven felüli korosztály munkaerőpiaci veszélyeztetettsége
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az aktivitás megőrzésének elősegítése, elmagányosodás csökkentése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati rendelete;
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A településen informatikai, nyelvi képzés, kirándulások, egészségnapok megszervezése idősök részére
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Résztevők létszáma, rendezvények száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, családsegítők, kulturális és közművelődési intézményekben dolgozók, önkormányzati humán erőforrás, külső szakemberek bevonása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Idősök motiválása, érdeklődés fenntartása, folyamatos monitoring
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Nyugdíj melletti munkavállalás
B	Feltárt probléma megnevezése	Idősek foglalkoztatottsága csökken
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Aktivitás, társadalmi megbecsülés megtartása, elmagányosodás csökkentése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati rendelete;
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Idősek részére felvilágosítás, képzés szervezése, atipikus foglalkoztatási formák bővítése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkában elhelyezkedők aránya növekszik
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi forrás, pályázati lehetőségek
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Idősek motiválása, érdeklődés fenntartása, rendszeres információ frissítés, rendszeres rendezvényszervezés
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Fogyatékos gyermekeknek egyenlő esélyek
B	Feltárt probléma megnevezése	Fogyatékos gyermekek részére közösségi programok hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A városban élő fogyatékos gyermek esélyeinek biztosítása a közösségi életben, infrastrukturális fejlesztéssel, komplex programokkal, valamint a lelki egyensúlyuk biztosítása, társadalom többi tagjának érzékenyítése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési koncepció; Integrált Településfejlesztési Stratégia; Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezéseinek megfelelően
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025), Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Nevelési, oktatási intézmények bevonásával meghatározott rendszerességgel fogyatékkal élő és egészséges gyermekek részére közös rendezvények, tanácsadások
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A programokon résztvevő gyermekek, családok számának növekedése, programok száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati lehetőségek felkutatása, civil szervezetek bevonása szükséges az intézkedés megvalósításához
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Rendszeres információ frissítés, rendszeres rendezvényszervezés, folyamatos monitoring
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Egyenlő esélyek
B	Feltárt probléma megnevezése	Foglalkoztatás alacsony foka, információhoz való hozzáférés hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A városban élő fogyatékos személyek elhelyezkedésének segítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településfejlesztési koncepció; Integrált Településfejlesztési Stratégia; Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati rendelete; Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezéseinek megfelelően. Drogellenes stratégia - Kábítószerügyi Egyeztető Fórum
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Foglalkoztatási osztály koordinálásával a helyi munkáltatók részére széles körű tájékoztatás nyújtása, érintettek részére Workshopok szervezése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.08.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkában elhelyezkedő fogyatékosok számának növekedése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati lehetőségek felkutatása, civil szervezetek bevonása szükséges az intézkedés megvalósításához
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Rendszeres információ frissítés, rendszeres rendezvényszervezés, folyamatos monitoring
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Információ nyújtás

3. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés megvalósításának felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésbe megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Előregező társadalom	Fiatalok számának csökkenése	Fiatalok, aktív korúak számának növelése	Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati rendelete	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	A Foglalkoztatási Osztály koordinálásával a helyi munkáltatók részére széles körű tájékoztatás nyújtása az adott pályázati lehetőségekről, valamint ezzel egyidejűleg az érintett korcsoport részére workshopok rendezése, képzések, átképzések szervezése. Lakások számának növelése	Polgármester 2028. 08. 31. (csütörtök)	Városban az aktívkorúak számának növekedése, Az elvándorlás csökkenése	Pályázati források, Önkormányzati humán erőforrás, külső szakemberek bevonása, Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztály munkatársai	Monitoring	Nem releváns	
2	Szegregátum, szegregációval veszélyeztetett területek rehabilitációja, felszámolása	Szegregátumban élők rossz életkörülményei, szegregátum infrastruktúrájának rossz minősége	Szegregátumban élők életkörülményeinek javítása, hátrányos helyzetű csoportok leszakadásának megállítása	Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati	Új Roma Stratégia (2019-2030), Magyar Nemzeti Társadalmi Fejlesztési Stratégia 2030	Lakóépületek felújítása	Polgármester 2027. 12. 31. (péntek)	Szegregátumokban élők életkörülményeinek javulása, lakóépületek minőségének, infrastruktúrájának javulása,	Pályázati forrás, külső szakemberek bevonása	Lakosság motiválása, monitoring	Nem releváns	

3	Digitális kompetencia fejlesztése	Informatikai képzettség hiánya	Informatikai képességek fejlesztése, E-ügyintézéshez szükséges képességek fejlődnek	Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati rendelete	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024), Az egész életen át tartó tanulás szakpolitikájának keretstratégiája	A Településen informatikai képzés megszervezése minden korosztály számára	Polgármester 2028. 08. 31. (csütörtök)	településkép javulása.	Képzések száma, résztvevők száma, számítógépes tudással rendelkezők számának növekedése	Pályázati forrás, családsegítők, kulturális és közművelődési intézményekben dolgozók, Önkormányzati humán erőforrás, külső szakemberek bevonása	Idősek motiválása, érdeklődés fenntartása, folyamatos monitoring	Nem releváns
4	Apu, anyu tanulj	Veszélyeztetett gyermekek családjában az iskolázottság alacsony fokú	Iskolázatlanság csökkentése, veszélyeztetett gyermekek számának csökkentése	Településfejlesztési koncepció; integrált településfejlesztési Stratégia; Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati rendelete	Legyen jobb a gyermekeknek! Nemzeti Stratégia, Végzettség Nélküli Iskolaelhagyás Elleni Küzdelem Cselekvési Terv, Az egész életen át tartó tanulás	Általános iskolai végzettséget nyújtó képzések szervezése, álláskeresési technikák oktatása, átképzés	Polgármester 2028. 08. 31. (csütörtök)		Képzési hajlandóság, résztvevők száma,	Pályázati forrás, Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztály munkatársai, családsegítők	Érdeklődés fenntartása, monitoring,	Nem releváns
5	Esély egyenlőség	Hiányoznak a fogyatékkal élők és az egészségesek számára biztosított közös programok	Szemléletformálás, érzékenyítés, tájékozottság növelése a betegség, fogyatékoság jeleiről, vejejáró tünetekről	Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló önkormányzati rendelete	Országos Fogyatékosügyintézmény Program (2015-2025)	Nevelési, oktatási bevonásával meghatározott rendszerességgel fogyatékkal élő és egészséges gyermekek és családjuk részére rendezvények, tanácsadások szervezése. Az akadálymentesítés és a közlekedés szervezésénél minden	Polgármester 2028. 08. 31. (csütörtök)		Programokon résztvevők számának növekedése	Pályázati lehetőségek felkutatása, civil szervezetek bevonása szükséges az intézkedés megvalósításához	Rendszeres informác ó frissítés, rendszeres rendezvény szervezés, folyamatos monitoring	Nem releváns

2	Gyermekek korai fejlesztése	Gyógypedagógusok száma kevés	Egyeztető Fórum	"Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, óvodapedagógusok, szociális munkások számanak növelése a település óvodáiban, ezáltal biztosítottá válna minden kisgyermek egészséges fejlődése	polgármester 2028. 08. 31. (csütörtök)	Fejlesztőpedagógus alkalmazása, védőnők	Pályázati forrás, övönök,	Szakember folyamatos alkalmazása	Nem releváns
3	Apu, anyu tanulj	Veszélyeztetett gyermekek családjában az iskolázottság alacsony fokú	Szigetvár Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat mindenkor hatályos költségvetéséről szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezéseinek megfelelően	"Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégia, Végetttség Nélküli Iskolaelhagyás Eltérő Kérdéses Cselekvési Terv Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Általános iskolai végzettséget nyújtó képzések, szervezése, álláskeresési technikák oktatása, átképzés	polgármester 2028. 08. 31. (csütörtök)	Képzési hajlandóság, résztvevők száma,	Pályázati forrás, Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztály munkatársai, családszolgáltatók	Érdeklődés fenntartása, monitoring,	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nők a munka világában	A nők munkanélkülisége magas, ami nagy valószínűséggel összefügg az alacsony iskolai végzettséggel.	Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezéseinek megfelelően	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030), Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Az alacsony iskolai végzettségű nőknek szakmai képzések indítása, mely elősegítene elhelyezkedésüket, oktatási lehetőségekhez való hozzáférés szélesítése, motiváció növelése	polgármester 2028. 08. 31. (csütörtök)	képzési részvétel, motiváltság, nők munkanélküliségének csökkentése	Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztály, családszolgáltatók, védőnők, pályázati forrás	Monitoring, érdeklődés fenntartása, motiválás	Nem releváns
2	A nők elleni erőszak megállítása	Családon belüli bántalmazás száma magas	Településfejlesztési koncepció; Integrált Településfejlesztési	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030), Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Felvilágosítás, pszichés vezetés, előadások tartása	polgármester 2028. 08. 31. (csütörtök)	Családon belüli erőszak feltárása, előfordulásának	Védőnők, háziorvos, rendőrség,	Folyamatos monitoring	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

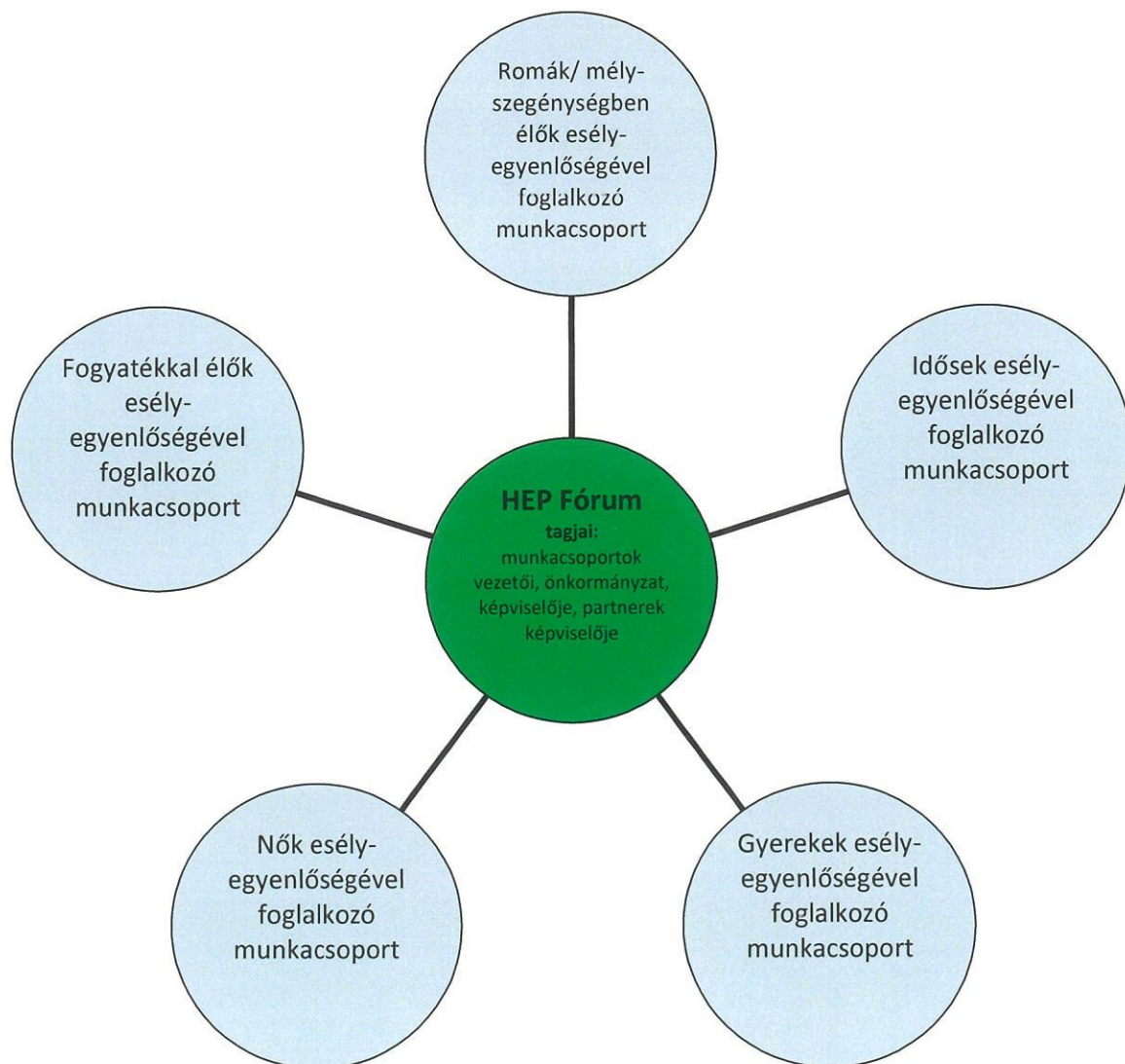
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Szigetvár város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Szigetvár város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 179/2023. (VII.27.) Kt. számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum: 2025. június 26.

Dr. Vass Péter
Polgármester